

Mercator Center Novo mesto
vabi otroke, starše na čarovniško delavnico, ki bo v petek, 7. aprila ob 17. uri!

Čarodej Frelih vas bo popeljal v smešen in nenavadni čarobni svet! Otroci pomagali in čarli boste ter skupaj s čarovnikom pripeljali predstavo do konca!

DOLENJSKI LIST

Št. 14 (2641), leto LI • Novo mesto, četrtek, 6. aprila 2000 • Cena: 220 tolarjev

Prim. Tatjana Gazvoda, kandidatka za ministrico

Jutri naj bi postala ministrica za zdravstvo

Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek je Državnemu zboru poslal predlog za imenovanje osmih novih ministrov, ki naj bi nadomestili ministre Slovenske ljudske stranke, ki s 15. aprilom po združitvenem kongresu SLS in SKD odstopajo s svojih položajev. Za ministrico za zdravstvo je predsednik vlade predlagal primarija mag. Tatjano Gazvodo, dr. med., specialistko medicine dela, prometa in športa, dolgoletno direktorico Zdravstvenega doma Novo mesto.

"Ponudbo sem sprejela, ker je zame to nov iziv," pravi dr. Gazvoda. "Stvari v našem zdravstvu dobro poznam, saj sem 14 let direktorica enega večjih zdravstvenih domov v Sloveniji, 4 leta delujem v Zdravstvenem svetu pri Ministrstvu za zdravstvo, več let v odboru za osnovno zdravstvo pri Združenju zdravstvenih zavodov Slovenije, sem tudi članica razširjenega strokovnega kolegija medicine dela, prometa in športa." Dr. Gazvodo je sodelovala pri načrtovanju strokovne doktrine na področju medicine dela in osnovnega zdravstvenega varstva. "Dosejanje izkušnje mi bodo pomagale,

A. B.

STILLESU NAGRADA ZLATI MOST

SKOPJE - Sevniška družba Stilles, d.d., se je tudi letos udeležila sejma "Mebel 2000", ki je bil v Skopju od 21. do 26. marca. Na svojem razstavnem prostoru, velikem 170 m², so pokazali izdelke serijskega programa stilov barok in bidermajer, poleg tega pa tudi izdelke iz novega programa - novi barok. Strokovna žirija, ki je ocenjevala razstavljene izdelke, je Stilles podelila za program novi barok in posebej za jedilnico iz tega programa nagradi Zlati most. Še jem je bil zelo dobro obiskan, ravno tako tudi razstavni prostor Stillesa. "Opravili smo mnogo komercialnih razgovorov, zato upamo na dobro poslovno sodelovanje," je povedal predsednik uprave Stillesa Aleksander Hatlak.

A. B.

Prim. Tatjana Gazvoda

OB POBOJU MAČK

Pokazali le na mlade

Tolikšnega ogorčenja, kot ga je v javnosti izvalo nedavno kruto početje treh dijakov kranjske gimnazije, ki so s hladnjavnim mučenjem pobili več kot 40 mačk, že dolgo ni zdoblilo kakšno tvrsto dejanje. Zaradi mačjega poboja, ki je brez dvoma vreden obsojanja, so trije mladi fantje doživelni pravi medijski linč, nekaj dni zatem pa so leteli še s šole.

Odnos do nasilja se je skozi stoletja spremjal, omenjeno ogorčenje naj bi kazalo na povečano občutljivost sodobne družbe za nasilje. Pa je to res? Nedolgo tega so mediji poročali, kako je mafija v Savi utopila dva podjetnika, pa ni bilo nikjer nobenega ogorčenja. Da ne govorimo o številnih primerih nasilja v družini, od fizičnega do spolnega, kjer, ko pride v javnost, ne le da se mnogi nad njim ne zgražajo, ampak hočejo krivdo zanj pripisati celo žrtvi - nemocni ženski ali celo otroku, ki ima zaradi tega uničeno življenje.

Brezčutno znašanje fantov nad mačkami nedvomno opozarja na to, da so kaj lahko takšne nasilnosti sposobni tudi do ljudi. Toda še preden je sodišči sploh dobilo ovadbe, smo s fanti, ne da bi ugotovili, kaj se skriva pod ledeno goro, naredili podobno kot oni z mačkami. Dr. Mirjana Ule, profesorica za socialno psihologijo na fakulteti za družbene vede, pravi, da so današnji mladi kralji v zasebnem okolju - starši jih varujejo in ščitijo in jim nudijo vse, zunaj pa so podvrženi hudim pritiskom - šolskim, pritiskom kariere. Pri tem pa so, kot kažejo raziskave, zelo osamljeni, med vrstniki ni prave povezanosti, lojalnosti in solidarnosti, prav zato, kot pravi Uletova, prsta ob tem dogodu ne bi smeli pokazati samo na mlade.

J. DORNŽ

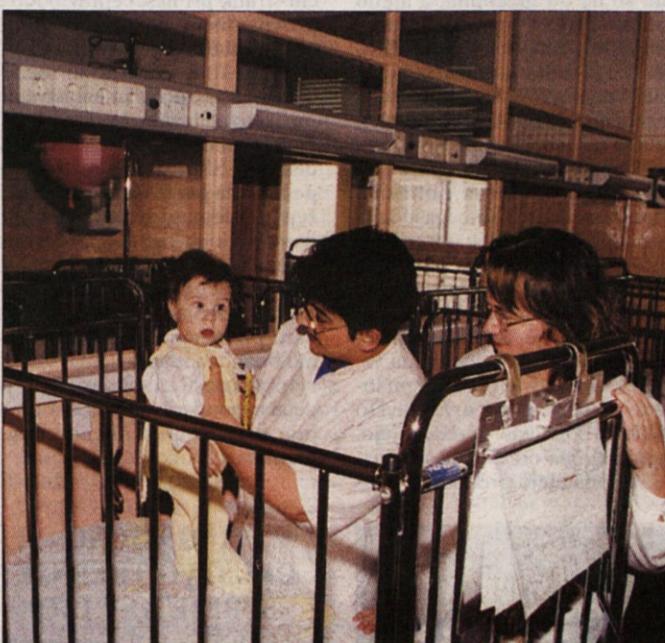
To nadvse praktično storitev bomo vsem uporabnikom omrežja Mobitel GSM aprila avtomatično brezplačno priklopili. Ker pa želimo, da bi jo tudi s pridom uporabljali, bomo imeli ves marec podrobnejše predstavitve in demonstracije uporabe telefonskega predala.

V vseh Mobitelovih centrih vas pričakujemo vse marčevske sobote ob 11. uri, v ljubljanskem centru pa tudi med tednom ob 17. uri.

Tanja, koreografinja

Nič zamujeno. Nič zgubljeno.

MOBITELOV TELEFONSKI PREDAL.

ZA NAJMLAJŠE BOLNIKE - Po obnovi otroškega oddelka novomeške bolnišnice so vsi najmlajši bolniki, internistični in kirurški; na enem mestu. Poleg 34 postelj za otroke so sedaj na voljo tudi 4 za njihove mamice. (Foto: A. B.)

DIPLOMATI Z MUZEJSKIM VLAKOM V SEVNICO

SEVNICA - Slovenske železnične bodo v soboto, 8. aprila z muzejskim vlakom že četrtrič popeljala na spomladanski izlet člane diplomatsko-konzularnega zborna, akreditirane v Sloveniji, svoje pomembne poslovne partnerje, prijatelje Zeleznic in železničarje. Muzejski vlak bo dopoldne odpeljal iz Ljubljane, skozi Zasavje, Židan Most in bo nekaj po enaki uri prispev na sevnško železniško postajo. Sevnška občina bo kot gostitelj potnikov muzejskega vlaka družno z ZKD Sevnica pripravila pester spored bivanja v občini. Na gradu si bodo gostje skupaj z direktorji večjih sevnških podjetij ogledali muzejske zbirke, poklepali ob kulinaričnih dobrokah, nato pa si še ogledali Lutrovsko klet, v kateri bodo doživeli še zborovsko petje. Okoli 17. ure bo muzejski vlak odpeljal v Tržiče, kjer bodo gostje preživeli prijetno urico s prijaznimi domaćini. Po dolenjski strani se bo muzejski vlak po 20. uri vrnil v Ljubljano.

Berite danes

stran 2:

- O mejah politične satire

stran 3:

- Počasno umiranje Holdinga IMV

stran 4:

- Voda brez prekuhanja ni užitna

stran 20:

- Mladina je največja inovacija 20. stoletja

stran 21:

- Vse težeje je sanjati o lastnem domu

stran 22:

- Razstava odpravljava v Vesnin svet tištine

stran 23:

- Pomagati še komu po svoji smrti

OB OBLETNICI OSVOBODITVE

LJUBLJANA - Letos mineva 55 let, odkar se je na slovenskih tleh končala 2. svetovna vojna. V zvezi zdrženjem borcev in udeležencev NOB Slovenije so se odločili, da obletnice ne bodo obeležili z osrednjo slovensko proslavo, vendar bodo njihove območne organizacije pripravile več prireditev v različnih krajev po Sloveniji pod skupnim gesлом "Nikoli več vojne" in znakom, ki to misel simbolizira. Na Dolenjskem se bodo konca 2. svetovne vojne spomnili na tradicionalnem prvomajskem srečanju in slovesnosti na Javorovici. Posavje pa bo praznovalo 9. maja ob 55-letnici osvoboditve Brežic. Čeprav so bili med zmagovalci 2. svetovne vojne in je konec le-te zanje pomenil predvsem osvoboditev in zmago, pa nekdani borce in udeležence narodnoobodilnega boja vedo, da vojna vedno pomeni veliko trpljenja in nesrečo.

VREME

Ob koncu tedna bo povečini suho in z daljšimi sončnimi obdobji.

Citroën center Cikava
Prodaja in servis, Avto-BH
Podbevkova 6a, Novo mesto, tel. 068/39 30 454

DOLENJSKI LIST

vaš četrtekov prijatelj

kobra

30 81 118 041 600 700

ŠMARJE 13a, ŠENTJERNEJ, e-mail: kobra.team@siol.net

AKCIJA

mobil debitel

GSM i NMT prodaja montaža servis

**BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO**

* Posredujemo pri nakupu in prodaji delnic!
* Po najugodnejših cenah odkupujemo delnice Telekoma, Iskre, TPV-ja, Trima!

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Crnomelj, 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, 0608/41-371

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI
TELEFONSKI ŠTEVIKLJ
080 70 70

WWW.MOBITEL.SI

mobitel
SLOVENSKI OPERATOR NMT & GSM

svoboden kot ptica

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

O mejah politične satire

Slovenija je zaradi najnovejšega humorja in najnovejše satire postal ring besnih nasprotnikov. Razloge (tudi) za tak sedanje slovenske razmere je že pred leti razložil dr. Stane Južnič, ko je zapisal: "Politični in drugi režimi, ki so zaverjeni v svoj prav kot edini možen in tako proizvajajo enoumje, so vselej prave humoristi preganjali." Kajti humoristi so proizvajalci smeha. Po Južničevem mnenju smeh prepoveduje tisti, ki gradijo na zlaganosti, vedoč, da "s smehom padejo tečice, ki resno zakrivajo. Ni več odej, kril, lajbicev, životev, hlač in drugih zagrinjal, ki so v svoji prisopodobi maske, za katerimi zakrivamo pravo podobo oblastništva in vladanje človeka nad človekom".

Ali je smeh greh v Sloveniji, se lahko vprašamo ob takih ugotovitvah. Menite, da tonemo vse bolj v "solzno dolino" ali bomo v prihodnjem vse bolj nasmejani? V tokratni anketi sprašujemo za mnenja o mejah politične satire. Ali cenite satiro, kaj menite o humorju? Imate v salah raje celega človeka (politika) ali samo njegove posamezne telesne dele? Povedali ste lahko tudi, ali obstajajo meje dobrega okusa v satiri ali pa moramo nekaj razglasiti za dobro že zato, ker je pač satira, za katero nekako velja, da je smešna.

PRIMOŽ KORITNIK, carinik, iz Dolenje vasi pri Krškem: "Glede politične satire bi podprt nekoga hrvaškega satirika, ki pravi, da mora biti usmerjena predvsem na vladajoče strukture. Satira poudarja slabosti, vendar bi moralna imeti meje. Ne glede na to, kdo je na oblasti, naj se satira kar poveseli. Glede Kobala pa to, da je njegov pristop k satiri kvalitet, vendar nespodoben."

ZDRAVKO DUGANDŽIJA, strojni inženir, iz Brežic: "Satiro, humor imajo vsi veliki narodi v sebi. Odražata kulturo naroda in svobodo mišljenja. Če si prepovedal nekaj v satiri, si nekaj načel, mozaik se je začel podirati. Če vzamemo Kobalov primer: nekdo se je prepoznal v tej sceni. Kar je rekel Kobal, je rekel v prostoru, ki se mu reče gledališče, to pa poznamo že od Antike."

IVAN KORENT, upokojeni zlator, iz Novega mesta: "Satira, tudi politična, je potrebna in koristna. Prav je, da je ostra, ne pa žaljiva. Seka pa naj po levi in po desni, saj je gradiva povsod dovolj. Seveda pa so bolj izpostavljeni ljudje na raznih vrhovih. Če pa bi danes zaradi satire ljudi metali iz služb, je to tako, kot je bilo v časih, ko je partija satiro zatirala, satirike pa zapirala."

JOŽE NEMANIČ, dipl. inž. agronomije, z Božakovega: "V politični satiri bi morale biti meje, kajti če jih ni, jih ni niti v družbi, ki ji je satira namenjena. Sicer se podre sistem vrednot. Satira, tudi politična, naj brije norce iz napak, ne pa, da žali ljudi. Preklici žalitev ali opravila niso dovolj, saj jih marsiok spregheda. V družbi morajo veljati določena pravila."

DANIJEL KLEPEC, pravnik, iz Pustega Grada: "Povsod, ne le v politični satiri, mora veljati meja lepega obnašanja. Če jo kdo prekorači, lahko pride do nestrpnosti. Brez kulturne medčloveških odnosov preprosto ne gre. Človek ne more pričakovati, da ga bodo spoštovali, če on ne spoštuje drugih ljudi. Žalostno pa je, da je v našem javnem življenu kulturna obnašanja na zelo nizki stopnji."

ZOJA BEDRAČ, profesorica praktičnega pouka na Srednji šoli Sevnica: "Seveda bi morali vsi, ki nastopajo v javnosti, bolj paziti na svoje izražanje, saj s tem dajejo svoj zgled in na neki način vzgajajo ostale, predvsem mlade. Zadnjici sem doživila, da mi je dajkinja 1. letnika, ko sem jo vprašala, če se je kaj učila, zabrusila: 'Kaj mislite, da sem si pizo do čohala!'"

ANTON GOLE, kmet in prevoznik iz Trebnjega: "Resda naši politiki, zlasti poslanci, ne dajejo ravno najboljšega zgleda, kako naj bi se obnašali javni delavci. Toda mislim, da ni nobenega tehtnega opravičila za znani Kobalov izpad v ljubljanskem lutkovnem gledališču. Posebej še zato, ker je vulgarno govoril pred šefom tuje države in pri tem še pomešal dnevnou politiku."

FELIKS ŽAGAR, upokojenec, iz Kočevja: "Potrebno je bilo ožigosati določene izjave nadškofa in naših politikov, tako tistih z leve kot desne. Politiki se preveč ukvarjajo sami s seboj in medsebojnimi obračuni in premalo s problemi, ki tarejo ljudi. Zato je prav, da se jih zbode, tudi ostro, izpustil pa bi preveč vulgarne izraze. Sem za satiro na malo lepši, kulturnejši način!"

FRANC JAKLIČ, kmet, iz Ribnice: "Vse je odvisno od tega, kakšna je država. Če je takšna, kot je pri nas, si kritiko zasluži. Politični humor je včasih morda malce neokusen, vendar ga sploh ne bi bilo, če bi bilo vse tako, kot bi moralno biti. Vsak dobi tisto, kar si zaslужi! Tisti, ki ga satira zadeva, pa naj razmisli o tem! Pogledajo naj vase in se vprašajo, zakaj je tako!"

Najprej žep, potem srce!

V Kočevju predstavili Konservativno demokracijo Slovenije

KOČEVJE - Maloštevilnim zbranim v hotelu Valentin minuli petek zvečer je biški obrambni minister mag. Alojz Krapež kot predsednik iniciativnega odbora nove politične stranke v Sloveniji predstavil program in statut Konservativne demokracije Slovenije (KDS). Stranka na letosnjih volitvah še ne bo nastopila, z neno ustanovitvijo v volilnem letu pa želi pokazati, kot je dejal Krapež, da je tudi v strankarsko prenasičenem slovenskem prostoru še možno ustanoviti novo stranko, če ima ta jasno vizijo.

"Konservativna demokratska stranka je moderna politična stranka sredinske desnega in laičnega tipa," je dejal ob obrazložitvi, da ponujajo novo politično opcijo, ki je primerljiva z modernimi političnimi strankami v Evropi. Poudaril je, da priznavajo religiozni pogled na svet, da pa vtrajajo na ustavno opredeljeni ločnosti cerkve od države. Do NOB se pozitivno opredeljujejo, ograjajo pa od vseh ekstremizmov. Spoštujejo preteklost, ven-

mag. Alojz Krapež

da pa se z njo ne obremenjujejo, saj, kot je poudaril, jih zanima prihodnost. "Zagovarjam novo tezo, da mora biti država konserativna, t.j. previdna, civilna družba pa liberalnejša, moderna," je dejal in dodal, da so si ime konserativna nadeli, da jasno pokažejo, da se razlikujejo od vseh obstoječih strank pri nas, čeprav bodo s provokativno izbranim imenom naleteli tudi na negativen odziv.

"Med konserativno in socialdemokratisko politiko ni bistvenih razlik, so pa razlike v prioritetah," je dejal in dodal, da se od socialdemokratskih strank razlikujejo po tem, da jim je na prvem mestu žep in še nato srce. Poudarjajo namreč vlogo kapitala, predvsem pa konkurenčnosti. "Zavzemamo se za močno gospodarstvo in močne razvojne programe in še nato prerazporeditev preko javnih financ za zagotavljanje socialne pravčnosti in solidarnosti," je dejal in poudaril, da brez šok terapije pri nas ne bo kvalitenega premika.

M. L.-S.

TURISTIČNO DRUŠTVO TREBNJE SPREJETO V LTO

TREBNJE - Iz Razgorškega ministrica za turizem je prispevala na trebanjsko turistično društvo odločba, da je TD sprejet v lokalno turistično organizacijo (LTO). Ker je tako odločba na Dolenjskem, po besedah dolgoletne predsednice Marije Cugeli, prejela iz Maribora le še TD Žužemberk, je to tudi lepo priznanje turističnemu društvu za dosedanje delo. Novi predsednik TD Trebnje je Rafko Krevs s Ponikev.

segliji na domaćem naslovu. To je novem preverja kontrolor.

Zavod je okreplil sodelovanje z delodajalcem. Ugotavljajo pa tudi, da nekateri delodajalci grdo izkorisijo stisko brezposelnih pa tudi zaposlenih, ki za to, da dobijo delo ali ga zadržijo, pristajajo na grobo kršenje pravic, v strahu pred izgubo dela pa si ne upajo kršitev prijaviti delovni inšpekciij. A. B.

Letošnji svetovni dan zdravja - 7. april poteka pod gesлом "Kri rešuje življenje. Moja kri - varna kri. Zame, zate, za vsakogar." Klub prizadevanjem medicinske znanosti, da bi našla nadomestilo za kri, je še vedno le s to življensko tekočino oz. njenimi se stavanimi mogočne zdraviti in neposredno reševati življenje. Kri je živo tkivo, je tekočina, sestavljena iz krvnih teles in krvne plazme. Vsaka od sestavin opravlja svojo nalogo. Kri tako prenaša kisik, hrano celicam, odlaga posredno preko organov odpadne snovi iz telesa. Kri ima obrambne sposobnosti in pomaga pri zaustavitvi krvavitev. Kri zrcali zdravstveno stanje celotnega organizma. S transfuzijo okužene kri pa se lahko prenesejo tudi različne bolezni.

Cilj zdravstvene politike vsake države je, da sama poskrbi za zadostno količino kri in pripravkov iz kri za svoje prebivalstvo, pri tem pa poskrbi tudi za varnost te kri. Ukrepi za zagotavljanje varne transfuzije so: zadostno število varnih krvodajalcev - selekcija dajalcev (prostovoljno, anonimno, brezplačno dajanje kri), presajalno testiranje, zagotavljanje kvalitet pri odvzem in predelavi, pravilna in racionalna uporaba kri in krvnih pripravkov, izobraževanje zdravstvenega osebja, izobraževanje in vzpodbujanje prebivalstva za zdrav način življenja ter uničenje virusov in mikroorganizmov v krvnih pravikih.

Zdravje je naše bogastvo. Odvisno je od življenskega sloga in preprečevanja bolezni. Uravnovesena prehrana z dovolj vitaminami in minerali, skrb za čisto okolje in izogibanje nevarnostim so dejavniki, ki pomagajo ohranjati

V Sloveniji je potrebno nad

300 dajalcev na dan, da zadostimo potrebam po kri. Po svetu vsako leto zberejo več kot 100 milijonov enot, če bi hoteli zadostiti svetovnim potrebam in zagotoviti zadostno količino kri povsod in vedno, ko je potrebna, pa bi potrebovali še mnogo več milijonov enot te tekočine. Vsak med nami bo morda potreboval transfuzijo kri. Pri vsakodnevnem delu ali na potovanju lahko zbolelim ali doživimo nesrečo, ob tem pa izgubimo tolikšne količine kri, da je v nevarnosti naše življenje.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem dosedanjim krvodajalcem, ki pomembno prispevajo k temu, da virne kri ne prenehajo. Vse tiste, ki se do sedaj še niso priključili anonimnim krvodajalcem, pa prosim, da razmislij o svojem zdravju in tudi o pomenu letosnjega gesla ob dnevu zdravja.

LUDVIKA BARAGA-ZIBERNA, dr. med.

Dve tretjini brezposelnih brez možnosti

Konec lanskega leta je bilo na novomeškem Zavodu za zaposlovanje prijavljenih 4.741 oseb - Več kot 60 odst. jih je brez poklica, več kot pol pa starejših od 40 let

NOVO MESTO - Pri novomeški območni službi Zavoda za zaposlovanje so je bilo največ brezposelnih prijavljenih ob koncu leta 1996, in sicer 6.298. Potem je število upadelo do druge polovice leta 1998, ko se je ustalilo med 4700 in 4800. To je bila posledica povečanja števila zaposlenih od 37.000 na 42.000, brezposelnost pa se je znižala na 10 odst. Približno tako je bilo tudi konec lanskega leta, ko je bilo na novomeškem Zavodu za zaposlovanje prijavljenih 4741 oseb ali 5 manj kot leto poprej; ob tem se je število prijavljenih brezposelnih na Dolenjskem zmanjšalo, v Beli krajini pa povečalo.

Upad števila brezposelnih se je po podatkih novomeške Območne službe Zavoda za zaposlovanje močno odrazil na strukturi brezposelnih: zaposlili so se mladi in bolj izobraženi ljudje s poklicnim znanjem in z lastnim prevozom, prijavljeni sprejeti manj ugodne zahteve delodajalcev, na zavodu pa so ostali težje zaposljivi: manj izobraženi (več kot 60 odst. prijavljenih brezposelnih) je brez poklica, s končano ali celo nedokončano osnovno šolo), starejši od 40 let (takih je več kot polovica), invalidi, ljudje z zdravstvenimi omejitvami, že dalj časa brezposelnii, tisti, ki nimajo možnosti javnega prevoza, manj kvalificirane ženske, Romi (teh je kar 15 odst.). Precej je tudi takih, ki so na zavodu prijavljeni zaradi uveljavljanja drugih pravic (t.i. socialna pomoč), in taki praviloma niso iskalci zaposlitve. Po oceni poznavalcev dve tretjini na zavodu pri-

javljenih nima realnih možnosti za zaposlitev. Na zavodu se pri obravnavi brezposelnih oseb soočajo z drugačnimi problemi: kako strukturo brezposelnih prilagoditi potrebam trga. Četrtnina potreb po delavcih ostane nepokritih, delodajalci pa se po delovno silo odpravljajo v Posavje, v Beli krajini tudi na Kočevsko, vse večja pa je tudi pritisk na izdajo delovnih dovoljenj za tujce. To skušajo reševati z informativnimi seminarji za brezposelne, zaposlitvenimi načrti. Kmalu bo moč izbirati ljudi ne samo po poklicu, ampak tudi po tem, kaj kdo zna oziroma kaj želi delati. Brezposelni morajo zavodu vsak mesec dokazovati svojo dejavnost pri iskanju dela, prijavljati se morajo na razpisana delovna mesta in iskati delo v krogu, dosegljivem z javnim prevozom v eni uri ali celo uri in pol. Poleg tega morajo biti vsi prijavljeni brezposelnii 3 ure na dan do-

GENERAL PODBREGAR V NOVEM MESTU - General podpolkovnik dr. Iztok Podbregar, načelnik generalstava Slovenske vojske, je minilo nedeljo obiskal Vojašnico Novo mesto, kjer je predaval častniškemu zboru o načrtih razvoja slovenske vojske in o njenih mednarodnih dejavnostih. Slovenija se mora dobro pripraviti na vstop v NATO. Že sedaj primerno sleduje na mednarodnih misijah, razvoj vojaških ved in mednarodnih odnosov pa terja večjo usposobljenost njenih častnikov in vojakov. Načelnika Generalstava so sprejeli poveljnik vojašnice podpolkovnik Anton Klobčaver, polkovnik Bogdan Mali, general podpolkovnik Albin Gutman in polkovnik Janez Butara, ki je tudi podpredsednik Združenja slovenskih častnikov Novo mesto. Na sliki: general Podbregar (drugi z leve) s sodelavci.

Mariborsko pismo Mariborski zvončki Uspešna nova podjetja

MARIBOR - V Mariboru, kjer je zaradi stečajev in odpuščanja trajno presežnih delavcev v minih desetih letih ostalo brez dela preko 30.000 delavcev, so pred dnevi po dolgem času ponovno odprli 50 delovnih mest. V podjetju Elektrokovina Svetilke, ki je zraslo na pogorišču obrata nekdanje Elektrokovine, ki je morala leta 1993 v stečaj, so namreč predali namenovo novo proizvodno linijo za vodotesne svetilke za vlažne prostore. Investicijo, vredno okoli 100 milijonov tolarjev, je odpril mariborski župan Boris Sovič.

Tudi podjetje Marles Hiše, ki je pred desetletjem preživelovalo stečaj matičnega podjetja, je ponovno prišlo na zeleno vejo. V podjetju, ki daje delo in kruh 430 delavcem, so lani za 50 milijonov tolarjev kupili novo proizvodno linijo za izdelavo ostrešij, letos pa nameravajo narediti 670 hiš ter ustvariti 5 milijard tolarjev celotnega prihodka oziroma za 16 odstotkov več kot lani. Okoli 90 odstotkov hiš bodo izvozili.

Do pozitivnih premikov je prišlo tudi v mariborski trgovini. Potem ko je v zadnjem desetletju propadla večina velikih trgovskih družb (Ferromoto, Jeklotehna, Tima), je vodilno vlogo prevzelo podjetje Koloiale Veletrgovina, ki je že kupilo več manjših podjetij. Skupno

paj z nekaterimi večjimi trgovskimi podjetji iz vse Slovenije pa je Koloniale oblikoval gospodarsko interesno združenje SUMA 2000. Pred dnevi se je Koloniale kot prvo podjetje iz Maribora s svojimi delnicami uvrstilo v borzno kotacijo A na Ljubljanski borzi. V Kolonialu, v katerem je 342 zaposlenih, so lani ustvarili 11,1 milijarde tolarjev prometa ter 150 milijonov tolarjev čistega dobička.

Razveseljiva je tudi novica, da namerava Slovenska razvojna družba skupaj s konzorcijem kupitelj stečajnemu upravitelju predati garancije bank ter premoženje Tama prevzeti v posest in upravljanje. Če bo vse po sreči, se bo tako po desetletnih Tamovi agoni na njegovih lokacijih kmalu začela razvijati nova poslovno-proizvodna in ekonomska cona.

Čedjalje uspešneje v štajerski metropoli poslujejo tudi banke. Nova Kreditna banka Maribor je lani bilančno vsoto povečala za 12,9 odstotkov in ustvarila nekaj več kot 2,3 milijarde tolarjev čistega dobička. Probanka pa je bilančno vsoto povečala za 20 odstotkov in ustvarila 346 milijonov tolarjev čistega dobička. Še posebej pa je razvijivo,

Počasno umiranje Holdinga IMV

Lastnik ostanka nekdanjega IMV-ja, Holdinga IMV, je Slovenska razvojna družba - Od kmetijskih zemljišč do grmskega gradu - Najprej privatizacija, potem likvidacija

NOVO MESTO - Čeprav je nekdaj mogočni IMV že pred leti neslavno propadel oziroma razpadel, še ni povsem mrtev. Njegov neposredni naslednik je Holding IMV, družba z omejeno odgovornostjo, v kateri sta dva zaposlena. "Holding IMV se že ves čas bori z raznimi jastrebi, da bi obdržali vrednost kapitala," pravi dolgoletni direktor družbe Jože Žlogar. Edini lastnik Holdinga IMV je Slovenska razvojna družba.

In tega kapitala nikakor ni malo. Tega, kar je od IMV-ja ostalo, je po knjigovodski vrednosti za dobrih 9 milijard tolarjev. Ta kapital bo slej ko prej predmet raznih oblik privatizacije oziroma bo naprodaj. Večino kapitala je v delničah Revoza, saj je Holding IMV njegov 30-odstotni lastnik. Prav na račun dividend od teh delnic je Holding IMV lansko leto zaključil pozitivno. Na dividende računajo tudi letos. Poleg tega imajo še delnice Zarje, od katerih pa ni nobenega dobička; so tudi lastniki nekdanje IMV-jeve tovarne v Belem Manastiru na Hrvaškem, ki je bila ob ustanovitvi vredna 3,5 milijona nemških mark, vendar sploh ne vejo, kaj se tam dogaja. Še vedno

je Holding lastnik kakih 25 ha zemljišč, od katerih pa jih je večina v denacionalizacijskem postopku. Njihova sta tudi nekdanji IMV-jev počitniški dom pri Miklavžu na Gorjancih in grmski grad, ki je kulturni spomenik, z okoliškimi zemljišči. V gradu sta najemnika Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD) in Zgodovinski arhiv. "Obnovitvena dela v gradu v velikimi finančnimi težavami ureja ZVNKD, klub težavam pa bi priurediti grajskega kompleksa vsi skupaj lahko naredili več, če bi končno občina poskrbela za ureditveni načrt," je prepričan Žlogar. Za prekrite grajske strehe je Holding IMV lani plačal 7,5 milijona tolarjev, pa delo še ni povsem končano.

Poteka privatizacija Holdinga IMV. Gre za 20 odst. kapitala družbe, do katerega so v glavnem upravičeni delavci, ki so bili zaposleni v Revozu v času od 1. septembra 1992 do konca leta 1992, in sicer kot povračilo za premalo izplačane plače po kolektivni pogodbi. Postopek ugotavljanja traja že dve leti, do sedaj je znanih okoli 3.200 upravičencev pa to menda še niso vsi. Pred kratkim so upravičenci dobili obvestila, v nadaljnjem postopku pa sledi vpis zadolžnic in s tem pridobitev deleža družbe Holding IMV po inter-

nirazdelitvi. Tega deleža upravičenci potem dve leti ne bodo mogli prodati. "To naj bi bilo izpeljano do poletja," napoveduje Žlogar, ki je še povedal, da so stvari v zvezi s privatizacijo doslej stale družbo že več kot 5 milijonov tolarjev, samo za poštino so dali več kot 70 tisočakov.

Po končani privatizaciji in ureditvi zadet s premoženjem - predvsem gre tu za grmski grad - naj bi šel Holding IMV, firma, ki nima dejavnosti, v likvidacijo. Tako bo IMV dokončno in za zmeraj poropkan.

Vsekakor pa bo pred likvidacijo treba rešiti dolgotrajen spor z Revozom, ki se že lep čas vleče po sodiščih. Poleti 1997 je Revoz odpeljal na uničenje v Francijo posebne odpadke, zlasti gre za odpadne lake, ki so se nabirali dolga leta. Vsa stvar je stala skoraj 10 milijonov mark, del tega - gre za okoli 3 milijone mark brez obresti - pa zahtevajo od Holdinga IMV kot naslednika IMV-ja.

A. BARTELJ

VABILO NA MEDNARODNI POLETNI TABOR

DOLENJSKE TOPLICE - Glasbena mladina Slovenije vabi od 2. do 16. julija na 15. mednarodni poletni tabor v Dolenjske Toplice, v 30-članski mednarodni mladinski godalni orkester, ki ga bo vodil italijanski dirigent Stefano Pellegrino Amato. Vabilo godalce, stare od 15 do 25 let, študente glasbenih akademij, dijake srednjih glasbenih šol in konzervatorijev ter najboljše godalce zadnjih letnikov nižjih glasbenih šol. Za sodelovanje vabijo na obvezno avdicijo, ki bo v soboto, 6. maja, ob 10. uri v kraju, od koder bo največ kandidatov. Prijave na naslov: GMS, Kersnikova 4, p.p. 1578, Ljubljana.

Ena gospa je rekla, da bi morala biti prva naloga nove ministritice za zdravstvo, predsednika vlade ozdraviti kislega nasmeha.

VEČ RAZUMEVANJA ZA BORCE

NOVO MESTO - Člani krajne organizacije združenja borcev in udeležencev NOB Kandija-Grm, ki vključuje tudi Regreč vas, so v drugi polovici marca opravili letno konferenco. Njihova organizacija je ena največjih, saj v svojih vrstah združuje 160 članov. Razveseljivo je, da pristopajo tudi mlajši člani, ki so pripravljeni obnoviti tradicijo NOB in pomnike na boj našega naroda proti okupatorju ter posvečati skrb ostarlim veteranom. Iz razprave je razvidno, da je bilo v zadnjih nekaj letih nekoliko več razumevanja za pravice borcev in delovanje organizacije, sicer pa je največji problem vzdrževanje spomenikov. Borci niso zadovoljni s splošnim stanjem v politiki in gospodarstvu, kritično so ocenili odnos državnih organov do Heiderja in podprtih sklepov o ustanovitvi skladu Staneta Rozmana, v katerem se bodo zbiralna sredstva predvsem za lajšanje zdravstvenih težav socialno šibkih borcev. Povedali so še, da se bodo na prihajajočih volitvah odločali za tiste kandidate in stranke, ki priznavajo NOB in zasluge veteranov.

MAKUC V GALERIJI KRKA

NOVO MESTO - V Galeriji Krka bodo v pondeljek, 10. aprila, ob osmih zvečer odprli razstavo grafik, risb in tapiserij akademskega slikarja Vladimira Makuca. V kulturnem programu bo nastopil mešani pevski zbor Krka pod vodstvom Sonje Čibej. (Foto: S. M.)

Suhokranjski drobiž

NOVE ORGLE - V cerkvi sv. Janeza Krstnika v Mačkovcu pri Dvoru bodo kmalu nove elektronske orgle zamenjale dotrajane harmonije. Del sredstev za nakup bo prispevala občinska blagajna, ostalo pa bodo zbrali pevci cerkvenega zborja v Mačkovcu.

ČISTILNA KACIJA - V soboto, 8. aprila, bo v celotni občini Žužemberk vseobčinska čistilna akcija, v kateri bodo sodelovali lovci, gasilci, člani različnih društev, krajanji in tudi otroci. Pričetek akcije bo ob 8. uri zjutraj, zaključek pa okoli 13. ure, ko bo poskrbljeno tudi za malico.

OBISK PRI ZORKI BRADAČ - Otroci osnovne šole Žužemberk že vrsto let skrbijo za grob jezikoslovca in prevajalca dr. Franca Bradača, rojenega na Jami pri Dvoru. Posebno so prisršna srečanja z njegovo hčerkjo prof. Zorko Bradač na njem drugem domu, v Domu starejših na Taboru v Ljubljani. Kljub

Vprašanja in pobude pa so tista točka, ki tare vse svetnike. Kakor koli že, cesta po dolini Krke še naprej ostaja grozna, to pa skrb tudi svetniki, prav tako Murnova hiša sredi Podgorza, ki je še edina hiša v ožji in širši okolici s črno kuhično in ji grozi podprtje. Škarpa za plavžem na Dvoru je obnovljena, nima pa ustrezne zaščite, kot nima ustrezne zaščite na novo posajena dvorska lipa, ki so jo posadili ob 200-letnici železarne in je nesrečno končala pod kolesi tovornjaka. Negotova je tudi usoda Škrabčeve hiše, nesojenega muzeja dvorske železarne, v kateri si ga je zamisli pokojni režiser Marjan Marin. Kot kaže, bo občina hišo prodala, prav tako dom na Frati in ostanke šole na Selih pri Hinjah. Občinska uprava mora do naslednje seje pripraviti ponudbe o odprodaji objektov ali sanaciji, predvsem slednje pa bo zaradi ostalih nujnih investicij v občini skoraj nemogoče.

S. M.

VKLJUČEVANJE V EVROPO - Šentjernejsko društvo Gallus Bartholomaeus je v petek, 31. marca, v dvorani gostilne Cerjak v Šentjerneju privabilo predavanje o vključevanju Slovenije v Evropsko unijo. O teh zadevah je na zanimiv in poluden način govoril mag. Franci But, državni sekretar v ministrstvu za kmetijstvo in vodja slovenske pogajalske skupine za področje kmetijstva v Evropsko unijo (pričevanje). Vsekakor se bodo potem, ko bo Slovenija članica Evropske unije, stvari spremene, možnost Slovenije pa je na kmetijskem področju v "butični" kmetijski proizvodnji in ekološkem kmetovanju. Naša delegacija se trudi, da bi pred vstopom zavarovala slovenske posebnosti, med katerimi je tudi cviček. Možnost je, da se zavaruje tudi nova pasma šentjernejskega petelina, ki jo sele razvijajo. (Foto: A. B.)

Razdrobljenost škodi delavcem

Združitev SKEI Dolenjske in Bele krajine - Sindikalno razdrobljenost izkorisčajo delodajalci in država - V Revozu gre za razčiščevanje nepravilnosti

NOVO MESTO - Še ta mesec naj bi prišlo do združitve sindikata kovinskih in elektroindustrije (SKEI) Dolenjske in Bele krajine. Tako združen sindikat, ki deluje v okviru Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, bo šel okoli 4.000 članov. Potem pa naj bi se združili območni organizaciji ZSSS za Dolenjsko in Belo krajino, kar bo moč in pogajalsko težo sindikatov močno povečalo, saj bo tako združena organizacija štela kar okoli 20.000 članov.

Na ponedeljkovi novinarski konferenci v Novem mestu, ki se je udeležil tudi predsednik SKEI Slovenije Albert Vodovnik, je beseda tekla o dejavnosti tega sindikata v Sloveniji, na Dolenjskem in Beli krajini ter posebej v Revozu, kjer se ta sindikat po raznih peripetijah spet postavlja na noge in pridobiva člane.

"Sindikalna razdrobljenost v prvi vrsti škodi delavcem," pravi Vodovnik. "To, da hoče imeti skoraj vsaka tovarna svoj sindikat, dobro izkorisčajo delodajalci in država. Majhni, razdrobljeni sindikati brez strokovnih služb v pogajanjih z delodajalcem in z državo

ni s sindikat."

A. B.

Druženje je za prizadete zelo pomembno

Novosti na področju pravnega varstva duševno prizadetih oseb je na občnem zboru novomeškega Sožitja predstavil Tomaž Jereb - Novi predsednik društva je postal Janez Jankovič

NOVO MESTO - Lansko leto je bilo za Sožitje, društvo za pomoč prizadetim Novo mesto, jubilejno. Kot je na četrtekovem občnem zboru društva povedala dosedanja predsednica Anica Stankovič, so 25-letno skrb za duševno prizadete obležili z jubilejno številko Glasila in slovesnostjo v Kulturnem centru Janeza Trdine. Ob tem je podarila pomen skupnih druženj in družabnih srečanj za duševno prizadete, kar dokazuje tudi množična udeležba na njihovih piknikih na jasi Zdravilišča Dolenjske Toplice in novoletnem srečanju.

Novevinoško društvo je vključeno v Zvezo Sožitja Slovenije. Njen predsednik Tomaž Jereb je na občnem zboru predstavil novosti za področje duševno prizadetih, ki ga je prinesel minuli teden sprejet nacionalni program socialnega varstva do leta 2005: "Država obljublja, da bo poskrbela za 35 odst. vseh odraslih prizadetih in jih vključila v javne ustanove. Nacionalni program socialnega varstva in sprememba zakona o socialnem varstvu iz lanskega leta namreč predvideva pluralizacijo izvajanja socialnih oblik skrb, zato javno službo poleg javnih zavodov lahko opravljajo tudi koncesionari. Država bo poskrbela tudi za tiste, ki so vključeni v dnevne oblike varstva kot celodnevne, postopoma do leta 2005 pa naj bi družinam, ki imajo odrasle prizadete doma, dodatno oskrbeli s psihosocialno pomočjo."

Po njegovem mnenju bodo sedaj, po sprejemu nacionalnega programa socialnega varstva, lahko storili naslednji korak tudi pri varstveno-delovnih centrih. "V novomeškem primeru je država že preskusila prehod na novo orga-

niziranost. Iz 42 VDC-jev, ki jih je trenutno v Sloveniji, naj bi se število zmanjšalo na 20 samostojnih javnih zavodov. To ne pomeni, da bomo imeli manj VDC-jev, ti bodo namreč zdrževali posamezne enote. Naš cilj je zagotoviti varstvo odraslih na vsakih 20 do 30 ki-

lometrov," je povedal Jereb. Dotaknil se je še predloga zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami ter predloga novega zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih. Novomeško društvo bo tudi letos med drugim pripravilo vikend seminar za družine in predavanja za starše, organiziralo izlet, piknik, novoletno srečanje, kopanje v Zdravilišču Šmarješke Toplice in denarno pomagalo nekaterim družinam, ena izmed novosti pa je tudi možnost ginekoloških pregledov za prizadete deklice.

M. KOTNIK

SLOVO OD ANICE - Na občnem zboru so opravili tudi volitve. Dosedajo prizadetemu predsedniku društva Sožitje Anico Stankovič bo gotovo uspešno nadomestil Janez Jankovič (na lev), na njeni desni pa je Tomaž Jereb. (Foto: M. K.)

Voda brez prekuhavanja ni užitna

Pitna voda iz zajetij Jamniki in Rajakoviči, ki napaja metliški vodovod, je zdravstveno neustreznata, voda iz Obrha pa ni pitna brez predhodnega prekuhavanja - Rešitev v regijskem vodovodu

METLIKA - Glede na to, kar je zapisano v poročilu o lanskem javnozdravstvenem nadzoru pitnih voda v metliški občini, s katerimi upravlja Komunala Metlika, lahko 97 odst. občanov zares skrbi, kaj priteže iz njihovih vodovodnih pip. Marsikdaj je namreč voda iz zajetij v Jamnikih, Obrhu in Rajakovičih vse prej kot pitna.

Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto je lani iz vseh treh vodovodov odvzel 113 vzorcev za mikrobiološke in 33 vzorcev za sanitarno-kemične preiskave. Za vodovod Jamnik, s katerim oskrbujejo 1.787 ljudi, metliški komunalci zajemajo vodo iz več izvirov potoka Jamnik, vendar je pogosto mikrobiološko onesnažena, tudi z bakterijami fekalnega poteka. Kemično pa je voda neoporečna, le občasno se v omrežju pojavljajo vzorci s povečano motnostjo, vidnimi nečistočami in povisano porabo kalijevega permanganata. Vendar je bila lani voda zdravstveno neustreznata, ogrožala je zdravje ljudi in vodoobra teorej ni bila varna.

Z vodo, ki jo zajemajo iz kraškega izvira Obrh sredi Metlike, oskrbujejo 5.909 ljudi, vendar so neoporečni vzorci v njej prava redkost, večina pa jih je tudi fekalno onesnažena. Najboljša je bila voda prav lani, a se razkuževanje ni končalo pravočasno in se je nadaljevalo v omrežju. Kemično je voda sicer neoporečna, le občasno, navadno ob večjih padavinah, je motna, vidna je nečistoča, in ima spremenjen okus. Na zavo-

du so sicer ugotovili, da je bila lani voda iz Obrha zdravstveno ustrezna in ni ogrožala zdravja ljudi, vendar po drugi strani po njihovem mnenju oskrba ni bila varna.

DIREKTOR KOMUNALE PRINESEL ŽUPANU ODPOVED

METLIKA - Po Metliki se je v teh dneh razširila vest, da je direktor Komunale Jože Mihelčič dal odgovor. Mihelčič je namreč že na seji sveta v začetku februarja dejal, da je napisal odgovor, pa da jo je po pogovoru z županom in nekaterimi svojimi sodelavci začasno deponiral. Župan Slavko Dragovan pa je na seji občinskega sveta pred tednom dni potrdil, da mu je Mihelčič prinesel odgovor, vendar se o njej še ni opredelil. Župan je napovedal, da bo o tem tekla beseda čez dva tedna na seji občinskega sveta, ki je Mihelčiča tudi imenoval za direktorja.

Opozarjajo, da voda brez predhodnega prekuhavanja ni pitna.

Vodo za vodovod Rajakoviči, s katerim oskrbujejo 244 ljudi, zajemajo pri hrvaški vasi Rajakoviči in iz vrtine na Gornjem Suhorju. Kakovost te vode se je v zadnjih letih

• V metliški občini se po besedah župana Slavka Dragovana dobro zavedajo, kakšna voda teče po vodovodnih ceveh. Izdelan je idejni načrt za rekonstrukcijo čistilne naprave na Veselicu, urejajo kanalizacijo nad vodovodnim zajetjem Obrha, pripravljajo pa tudi dokumentacijo za odvajanje in čiščenje odpak za vasi Gornji in Doljni Suhor. (Foto: M. B.-J.)

poslabšala, lani pa je bilo primerih samo tri četrtnine vzorcev. Kemično je voda neoporečna, občasno se pojavlja motnost in povečana poraba kalijevega permanganata. Lani je bila ta voda zdravstveno neustreznata, ogrožala je zdravje ljudi in na zavodu so ocenili, da vodooskrba ni bila varna.

M. B.-J.

Občina Metlika poziva vse občane v čistilno akcijo, ki bo v soboto, 8. aprila 2000 ob 8. uri. Zbirna mesta so vidna na izobešenih plakatih.

UPANJE, DA PRIDE POMLAD - Dijaki in dijakinja Tekstilne šole Metlika so pretekli četrtek v metliškem kulturnem domu pripravili prireditev z naslovom "Srčica vsakega življenja je upanje, da pride pomlad". Poleg pesmi, plesa, recitacij in veliko besed o ljubezni so predstavile tudi modele, ki so jih same kreirale, oblikovale in sešile pod mentorstvom učiteljic praktičnega pouka. V njih so se izkazale tudi kot manekenke (na fotografiji), tako kot pred nedavnom na 4. državnem tekmovanju v poznavanju stroke v Kranju. (Foto: M. B.-J.)

"LJUDSKI ŠPOT" - Na parkirnem prostoru ob metliški obvoznici in Petrolu je nekdaj parkirala veliko tovornjakov. Sedaj tovornih vozil tam tako rekoč ni več, saj nima z občinsko upravo nihče sklenjene najemne pogodbe za parkiranje. Lastnik enega od tovornjakov, ki uspešno propada (na fotografiji), z napisu na karoseriji piše moč razbrati, da je bil njegov šofer Vanja Vlah, očitno nikakor ne more dojeti, da z občino nima več najemne pogodbe. Z občino so mu poskušali večkrat vročiti pošto, v kateri so mu sporočili, naj avto odstrani, a brez uspeha. Tudi dve tožbi za plačilo najemnine za parkirišče sta bili neuspešni. Metličani upajajo, da bodo ta "ljudski spot", kot imajo navado reči, umaknili prej, preden se bo na parkirnem prostoru povsem sesedel vase. (Foto: M. B.-J.)

Pravica do izbire

ČRНОМЕЛЈ - Nekateri so očitno prepričani, da so komunalne storitve socialna dobrina, kar v njihovem besednjaku pomeni, da jih plačujejo le nekateri. Kdo so tisti, ki jih plačajo, ali še bolje, ne plačajo, pa ne dologočijo ne na občini ali Komunalni kot njenem javnem podjetju ne v socialni službi, ampak si pravico do izbire vzamejo kar potrošniki sami.

In pri odločitvi, česa ne bodo plačevali, sploh niso izbirni. Na črnomaljski Komunalni pa so tako samo lani imeli v povprečju 27 milijonov tolarjev zapadlih neplačanih terjatev na mesec. To pa je toliko, da so bili za ublažitev finančnih težav prisiljeni najemati celo kratkoročna likvidnostna posojila. A očitno se dolžnikom takšno zadolževanje pri Komunalni še kako izplača, saj so hitro ugotovili, da bodisi sodni mlini meljejo počasi ali pa jim preprosto nihče nič ne more. Čeprav so komunalci lani vložili na sodišče 102 predloga za izvršbo ter mnoge preprosto odklopili

M. BEZEK-JAKŠE

Domačini bi zidali tudi udarniško

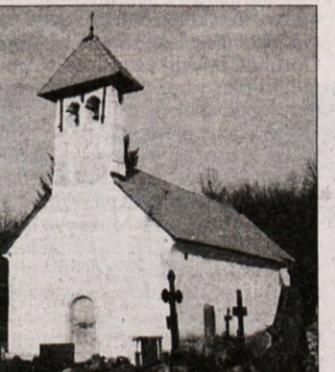
Obnova podružnične cerkve Vseh svetnikov v Pustem Gradcu se vleče že preveč dolgo - Čakajo na ponovno pozidavo podrte lope - Na tisoče obiskovalcev si želi videti urejeno okolico

PUSTI GRADEC PRI DRAGATUŠU - Skromna podružnična cerkev Vseh svetnikov na polotoku v Pustem Gradcu, ki ga oblica Lahija, je edini vidni spomin na nekdanji tamkajšnji grajski kompleks. Natančnih podatkov o tem, kdaj je bila cerkev posizzana, ni, na kamnitem portalu pa je latinski napis, ki pravi, da je dal zgraditi leta 1638 plemeniti gospod Matija Plasman. Vendar še ni povsem pojasnjeno, ali je cerkev pozidati na novo ali zgolj preurediti.

Cerkv Vseh svetnikov ima za južni del Bele krajine značilno podeželsko cerkveno arhitekturo z zvonikom na preslico in pozneje prizidano veliko odprto lopo pred vhodom v cerkev. Prav ta lopa, ki pa je danes tam ni več, precej buri duhove domačinov. Ko je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD) novo mesto pred leti začel obnavljati cerkev, je lopo porušil. Ugotovili so namreč, da je pred njo tam stala manjša lopa, in takšno naj bi tudi postavili nazaj. Zato so kamne zložili na pokopališče ob

cerkvi in čakajo za ponovno zidavo. Vendar bo po besedah direktorja zavoda Danila Breščaka lopo mogoče postaviti šele, ko bo do konca urejena celotna cerkevna zunanjščina, ki je dekorativno členjena na vogalih z naslikanimi ogledniki. Velikost in oblika lope bosta morali biti prilagojeni podobi celotne arhitekture in njeni dekorativni členitvi. Po njegovem pač ne morejo prehitovati vrstnega reda posameznih faz obnove.

Res pa je - in to priznava tudi Breščak - da se obnova vleče že dolgo, predolgo. Vendar je hitrost obnovitvenih del odvisna od denarja, ki ga zagotavljata ministrstvo za kulturo in črnomaljska občina. Tega pa ni veliko. A domačini so prepričani, da bi bilo maršikaj mogoče narediti tudi z malo denarja in veliko dobre volje. Pri-

MANJKAOČA LOPA - Cerkev Vseh svetnikov v Pustem Gradcu je bila očitno grajska kapela, saj je bil Matija Plasman eden od pomembnejših lastnikov tukajšnjega gradu. Lani je bila očiščena, utrjena in prezentirana dekorativna poslikava na zvoniku ter delno v spodnjem delu vhodne stene ladje. Dela je opravil Restavratorski center RS, vodil pa jih je akademski slikar Marko Butina. Domaćini pa močno pogrešajo lopo pred vhodom v cerkev. (Foto: M. B.-J.)

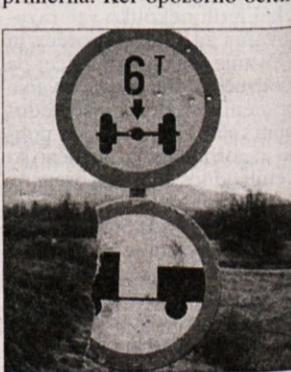
VIŠJE CENE V VRTCU

METLIKA - Metliški svetniki so na zadnjih seji sprejeli višje cene v otroškem vrtcu, ki so začele veljati 1. aprila. Dnevni program je dražji za 11 odst. in znaša pri otrocih do tretjega leta starosti 54.386 tolarjev, za starejše otroke pa 40.280 tolarjev. Poldnevni program z malico v Metliki stane 31.678 tolarjev, v Podzemljiju in na Suhorju, kjer otroci ne dobijo malice, pa 25.461 tolarjev. Prvotno je bil predlog za povisjanje cen večji, vendar so zaradi nizkih plač v metliški občini v vrtcu pristali na cene, ki so jih predlagali na občinski upravi.

M. BEZEK-JAKŠE

Semiške tropine

ZNAKA - Pred časom smo pisali, da v bližini križišč ob cesti, ki se pri Semiču odcepita proti Metliki, že mesece stojita prometna znaka, ki sta vse prej kot primerna. Ker opozorilo očitno

ni prišlo do pravih ušes, sedaj objavljamo še fotografijo. Morda bo podoba preluknjane in "odgrinjenega" prometnega znaka prisila vsaj do pravih oči.

TRTE - Nekateri Semičani se pritožujejo, da se med vinogradniki v Semiški gori najdejo tudi takšni, ki dva ali tri leta niso obrezali trt. Ampak to je vendar povsem razumljivo in v skladu z belokranjsko radodarnostjo, saj ti vinogradniki tudi na ta način skrbijo, da bodo imeli končno trte tudi Gorenjeni.

Težko je napovedati, kako se bo končal zaplet s prodajo stanovanja na Blatniku, ki ga je lastnika nameravala prodati krškim Romom - Svetniki ne želijo prelaganja bremen na njihova ramena

SEMIČ, BLATNIK - Pred časom smo že pisali o zapletih na Blatniku nad Semičem, kamor naj bi se priselila romska družina s krškega območja. Seveda je novica pri okoliških prebivalcih naletela na neodobravljeno. Sklicali so sestanek, v sklepki pa med drugim zahtevali tudi

ki peticije ni Romov, čeprav prav tako živijo na tistem območju. Je pa veliko ljudi, ki so se tja preseleli pred nedavnim. In kako bi se počutili, če bi nasprotovali njihovi preselitvi? Mislim, da je to početje krivično do Bilješkovičeve, ki želi prodati stanovanje, "je dejal svetnik Bukovec, prepričan, da je to, kar se dogaja, neumano, neetično in nemoralno.

Zupan je menil, da je priseljanje Romov od drugod v veliko breme njihovi majhni občini, ki ima že s svojimi Romi veliko problemov. Svetnika Jožeta Mihelčiča pa je zmotilo, da želijo občani svoje probleme prenašati na ramena občine. Odgovoren bi moral biti tudi tisti, ki prodaja stanovanje, namesto da se morajo svetniki odločati o stvareh, na katerih nimajo vpliva. In če bo hiša samo zato, da se ne bira stanovanje naselili Romi, kupovala občina, se po njegovem utegne še kdo vprašati, ali ne more porabiti denarja za kaj drugega. Zato je predlagal, naj vaščani sami najdejo rešitev.

M. BEZEK-JAKŠE

IZLET NA HRVAŠKO

ČRНОМЕЛЈ - Društvo upokojencev organizira za svoje člane v četrtek, 13. aprila, izlet na Hrvaško in v Rogoško Slatino. Odhod ob 5. uri izpred društvenih prostorov na Čardaku in s postajališča Grad. Prispevek 4.000 SIT. Prijavite se!

Za lepši videz se je treba potruditi

V Kočevju so pripravili okroglo mizo o urejanju mestnega pritličja - Poudarek na Rinži in aktivnostih na in ob reki - V prihodnosti tudi parkirna hiša

KOČEVJE - AG-inženiring, d.o.o., iz Kočevja je prejšnji četrtek pripravil v hotelu Valentin okroglo mizo s predavanjem na temo "Izhodišča za oblikovanje mestnega pritličja mesta Kočevje". Na skoraj tri ure trajajočem razgovoru, ki ga je podjetje pripravilo v sklopu priprav na obeležitev 10-letnice delovanja, sta poleg arhitekta Božidarja Rota kot gosta spregovorila tudi umetnostna zgodovinarja prof. dr. Stane Bernik in državni podsekretar za kulturo mag. Gojko Zupan.

"Pomemben element pri izhodiščih za oblikovanje mestnega pritličja Kočevja nam je bila vzpostavitev povezave posameznih delov mesta z reko Rinžo in tekoče prehodnosti med njimi tudi z novimi brvimi preko Rinže," je v uvodu predstavitev Programskej zasnovne ureditve mestnega jedra v Kočevju, ki so jo izdelali oktobra lani po naročilu kočevske občine, povedala avtorica projekta Lidija Kavran Štrbac. Poudarila je, da je v starem mestnem jed-

ru okoli cerkve najbolj avtohton pozidava, da pa je to območje po prioriteti urejanja zaradi privatnega lastništva hiš na zadnjem mestu. "Na prvem mestu je samo središče mesta, ki je tudi njegov najbolj reprezentančni del," je povedala in dodala, da bi tu veljalo dati večji poudarek spomeniku NOB ter da bi ga morali z mestno ploščadjo združiti v enotnem trgu, ki bi mu povrnili nekdaj pomen trgov - srečevanje in druženje ljudi.

"Ljubljanska ulica je izredno lepo zasnovana in vredna posebnega premisleka in obdelave," je povedal arhitekt Rot, ki je več spregovoril o možnostih, ki jih nudi reka Rinža. Poudaril je, da bo ta po dokončanju izgradnje kanalizacije tudi na desnem bregu najkasnejši prihodnje leto, že čez nekaj let lepa in čista. Pozimi bi jo uporabili za drsanje, poleti za čolnarjenje, preko nje namestili bri, ob njej pa uredili sprejalne poti. "Ce nam gre za lepši videz mesta,

je potrebno potruditi," je dodal k izraženi potrebi po celovitosti urejanja vseh sestavin mestnega pritličja. Predlagal je, naj zato občina sprejme tudi poseben odlok, ki bo urejal področje reklamnih izveskov in napisov. Kot je že predtem povedala Kavran-Štrbac, je v Kočevju posebne obdelave potreben tudi promet. Poudarila je, da bi bilo potrebno omejit parirjanje v centru mesta, v prihodnosti pa predvideti tudi izgradnjo parkirne hiše.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ŽUPAN BO OPRAVLJAL FUNKCIJO POKLICNO

OSILNICA - Župan občine Osilnica Anton Kovač je od januarja 1995 opravljal funkcijo župan neprofesionalno, marca letos pa se je odločil, da bo to delo opravljal profesionalno (poklicno). Čeprav se uvršča osilniška občina v vrsto najmanjših občin v Republiki Sloveniji po številu prebivalcev, saj šteje le okoli 400 prebivalcev, je menil župan, da bo kosevinskih nalogam, s katerimi se srečuje ta obmejna in oddaljena občina, le tako, da bo to nalogu opravljal poklicno.

OKROGLA MIZA O MESTNEM PRITLIČJU - Kočevje je bilo prvo mesto v državi, ki je imelo javno elektrifikacijo, vendar pa današnja osvetljava mesta tega z ničemer ne nakazuje. Zato so udeleženci okrogle mize predlagali, da bi v centru Kočevja zamenjali industrijske svetlike s tradicionalnimi. Na posnetku (od leve proti desni): umetnostna zgodovinarja prof. dr. Stane Bernik in mag. Gojko Zupan, direktor AG - inženiring Vladimir Briški in arhitekt Božidar Rot. (Foto: M. L.-S.)

PROJEKT UČILNICE NA PROSTEM - V drevesnici v Kočevju so v soboto dopoldan pričeli izvajati projekt "Drevesnica - učilnica na prostem". V projektu, ki ga finančno podpira kočevska občina, je vključenih 15 otrok v starosti od 5. do 13. leta. Kot je povedala vodja projekta Ljuba Turk-Šega, gre za poskusno skupino, s katero bodo oblikovali program, ki ga bodo jeseni ponudili vsem trem kočevskim osnovnim šolam. Namen projekta je, da bodo otroci spoznali potek vzgoje različnih sadik, imeli pa bodo tudi svojo gredo, na kateri bodo spoznavali in hkrati oblikovali podobo obhishnega vrta. Otroci bodo delali v drevesnici vsako soboto po tri ure vse do jeseni, ko bodo pridelke pospravili, praktično delo pa bodo vsakič zaključili z likovno upodobitvijo del, ki so jih tistega dne opravljali. (Foto: M. L.-S.)

Za enakopravno življenje

Na javni tribuni o sobivanju ljudi in medvedov so predstavili pred nedavnim sprejete ukrepe vlade in predlog za obravnavo v parlamentu

RIBNICA - Na pobudo podpredsednika vlade Marjana Podobnika je minuli četrtek v Ribnici potekala javna tribuna o sobivanju ljudi in medvedov. Podobni zasedbi vabljenih udeležencev tribune kot pred nedavnim na razgovoru v Zlebiču je Podobnik predstavil v sedmih točkah sprejete ukrepe vlade za zavarovanje ljudi ob povečanem staležu medvedov.

Minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj, ki je prisostvoval razgovoru le krajsi čas, je glede odločitve vlade o pripravi strategije do 8. aprila, formiranju skupine za odlov medvedov in zagotoviti, da bo najkasnejše v enem letu stanje medvedov vrnjeno v stalež, kot ga prostor prenese, dejal, da so pred zahtevnim projektom, pri katerem pa jih bo prva naloga, da varujejo človeka in njegovo premoženje. Glede vladnih ukrepov, med katerimi je tudi, da morata ministrstvo za kmetijstvo ter okolje in prostor proučiti možnosti ustreznih plačil ljudem, ki živijo na območjih, kjer biva tudi medved, je poslanec Benjamin Hengman dejal, da ne pomenijo rešitev v zelo kratkem času. Poudaril je, da se mora razprava iz vlade prenesti v parlamentarne klopi, in povedal, da je državni zbor že sprejel njegov predlog obravnavne problematike v zvezi z aktualnimi dogodki ob napadih medvedov na ljudi.

Tako bodo v parlamentu že v kratkem razpravljali o predlogih, da se omogoči takojšen odlov in odstrel medveda, pospeši postopke za izplačilo odškodnin priznati.

detim osebam in zagotovijo rente lokalnim skupnostim na območjih, ki so ali bodo dolgoročno predvidene za ohranjanje zaščitenih živalskih vrst, še posebno zveri. Med pomembnimi predlogi je poleg predloga vladi, da izdela celovito strategijo in rešitev glede izrabe prostora ter da v vzpostavljivo varovalnega koridorja med stalinimi naselji ljudi in področji, namanjajoči zaščitenim živalskim vrstam, zagotovi varno in enakopravno življenje ljudi na celotnem območju države tako, da prepreči neposreden stik z nevarnimi zvermi.

M. L.-S.

Okoli gradnje dvorane še precej neznank

LOŠKI POTOK - Dvorano, ki naj bi imela večnamensko uporabnost in je projektirana kot prizadelek k osnovni šoli na Hribu, kraj nujno potrebuje. Prav tako je nujna celotna prenova šole in gradnja zunanjega igrišča na drugi lokaciji. Urediveni načrti za ta predel občinskega središča je že sprejeti. Vse pa kaže, da prihaja do zapletov glede lastništva zemljišča. Na občini pravijo, da ima Župnijski urad Loški Potok zahtevki za vrtnitev teh površin. Ker se je med denacionalizacijskim postopkom ugotovilo, da je vračilo možno le po 4. členu zakona, je UE Ribnica zadevo odstopila sudišču v reševanje.

Ker je znano, da tovrstni sodni postopki trajajo dolgo, je občinski svet imenoval pogajalsko skupino z namenom, da z župnijo doseže enostavnejšo rešitev. Navsezadnje je občina tista, ki mora zemljo vrniti in hkrati kupiti, če hoče graditi. Očitno pa občina ni vedela za svojo lastnino in je zahtevala odstop od Sklada kmetijskih zemljišč in gospodarjevanja. Sklenjena je bila kupoprodajna pogodba, in kolikor je znano, tudi plačana. Kako je Sklad, ki seveda nikdar ni bil lastnik teh površin, to zemljo prodal, pa je seveda zgodba, vredna premisleka.

Zupnija in župnik Franz Vidmar podpira gradnjo, celo več, pripravljena sta odstopiti celo več zemlje, kot je je predvidel arhitekt oziroma projektant. Župnik pravi, da bo v primeru, če pride do konstruktivnega dogovora, moč zadevo rešiti brez zamudnega sodnega postopka. Zemljišče je bilo uradno ocenjeno na 4,4 milijona tolarjev, kar pa se je zdelo občini odločno preveč. Vprašanje o ceni je romalo na škofijo, ki pa je bila mnenja, da se upošteva le uradna cenitev.

A. KOŠMERL

nje, ki poleg komisije za rekreacijo, prirede in izletništvo ter komisije za športno dejavnost skrbi za nemoteno in boljše delovanje društva.

Komisija za rekreacijo, prirede in izletništvo vsako leto organizira praznovanje kulturnega praznika, dneva žena in različna predavanja. Letno organizirajo 5 do 7 izletov v različne kraje po Sloveniji in tujini, še posebno zanimivi pa so izleti v neznanje. V društvu deluje tudi pevska skupina Odnev, ki je samo članim imela 17 javnih nastopov, zelo dejavna pa je tudi komisija za športno dejavnost. Zaradi neurejenih športnih objektov v Kočevju so lani morali odpovedati organizacijo športnega srečanja društva upokojencev dolenske regije, vendar pa, kot je povedal predsednik društva Franc Merhar, komisija za gospodarjevanje, ki poleg komisije za rekreacijo, prirede in izletništvo ter komisije za športno dejavnost skrbi za nemoteno in boljše delovanje društva.

Društvo ima svojo stavbo, v kateri ima poleg dveh pisarniških prostorov, sejne in klubske sobe, tudi dva poslovna prostora, manjši stanovanji in prostor, ki ga oddajajo Društvo vojnih invalidov. S pomočjo več let zapovrstijo zbranini najemšo so pred dvema letoma obnovili zunanjost stavbe, lani pa še njeno notranjost. Skupno so za to porabili okoli 3 milijone tolarjev. Vsa dela je vodila, kot je povedal predsednik društva Franc Merhar, komisija za gospodarjevanje, ki poleg komisije za rekreacijo, prirede in izletništvo ter komisije za športno dejavnost skrbi za nemoteno in boljše delovanje društva.

Med nalogami, ki so si jih zadali za delo v prihodnje, je nadaljevanje vseh dosedanjih aktivnosti ter uvajanje novih oblik druženja.

POMETIMO PRED SVOJIM PRAGOM!

KOSTEL - Občina Kostel v sodelovanju s TSD Kostel organizira v soboto, s pričetkom ob 9. uri, akcijo pomladanskega čičerjenja okolju Pometimo pred svojim pragom! Akcija, ki poteka v okviru vseslovenske akcije Moja dežela - lepa, urejena in gostoljubna, je trajnejša in se bo končala jeseni s proglašitvijo najbolj urejene stanovanjske hiše, vikenda in poslovnega objekta v občini.

PRVOMAJSKI SPUST

VAS - 1. maja bo na Kolpi letos že 11. tradicionalni tekmovalni spust za kajak, kanu in rafting. Tekmovalna proga bo dolga 11 kilometrov. Start spusta bo v Srobotniku ob Kolpi ob 11. uri in cilj v Fari. Tekmovalni spust, ki bo prvi v nizu mednarodnih tekmovanj v kajaku in kanuju na divjih vodah "Slovenske reke - Kolpa 2000", organizira TSD Kostel.

M. L.-S.

"KOČEVSKA POJE" - Na željo pevcev, da bi tudi na Kočevskem imeli prizadele, na kateri bi se predstavili vsi pevski zbori in vokalne skupine z območja kočevske občine, je kočevska območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti v petek pripravila v Šeškovi domu prireditev "Kočevska poje". Prvič organizirano prireditev, za katero upajo, da bo postala tradicionalna, so pričeli z nastopom predolskega otroškega zborov iz vrtca Ostržek, sklenili pa z ubranim petjem najstarejšega pevskega zborov na Kočevskem, moškega pevskega zborov Svoboda. Med skupno devetimi pevskimi zbori so se številnemu občinstvu predstavili otroški pevski zbori vseh kočevskih osnovnih šol, otroški zbor Otroci ljubezni, mladinski zbor OŠ Zbora odpolancev ter vokalne skupine Odnev, Nagelj in Cantate Domini. (M. L.-S.)

LEPI AVTI LEPO PELJEJO
- Znani krški podjetnik, ki so ga povezovali z nekimi krškimi nepojasnjeni gradnjami, si je znowa opomogel. Potem ko so že mislili, da je vpisan na sodišču kot občan z veliko možnostjo, da v bodoče gleda nebo na kvadrate, se je oni dan pojavil v javnosti z novim vozilcem. Vozilec je, mogočreje povedano, mercedes. Ce se že ne pelje v lepo prihodnost, nesporno drži, da se lepo pelje.

KAKO KOGA? - Nedavno je predsedujoči krškega občinskega sveta z vzorcem opozoril svetnike, naj se po kratkem premoru vrnejo v sejno sobo. Pa jih ni bilo takoj. Ker zvonec očitno ne zagotavlja želenega učinka pri svetnikih, bi mogoče kazalo drugič narediti, kar je nekako predlagal Miroslav Mikeln. Nekdanji šef inšpekcije v Krškem je namreč polglasno vprašal, ali bo potrebno poslati po svetnike dežurnega veterinarja. Veterinarjeva poklicna deformacija, bi kdo rekel. Vendar tudi ne! Občinski svetniki so v primerjavi z drugimi občinami višja živina!

ASFALT ŽE, ZNAKI ŠE - Na magistralni t.i. hitri cesti od Novega mesta proti Obrežju so kmalu po začetku pomladni pristojni ljudje položili pod nadvozi asfalt in s tem zravnali vkope, kanalčke in jame, ki so na cesti ostali od prevoz uparjalnikov. Čeprav je na cesti asfalt že več kot deset dni, so ob njej še zmeraj postavljeni prometni znaki za omrežje hitrosti. Po nepotrebnem, saj se po novem asfaltu kolesa lepo vrtijo in pod nadvozi nič več ne skačejo avtomobili in v njih šoferji. Mogočreje: skakali so že pri 80 km/h, kolikor je bila največja dovoljena hitrost.

Novo v Brežicah

MOTORJI, RIBE IN SOSED - Nedeljske dirke ob ribniku v Prilipah si je ogledalo toliko gledalcev, kot že dolgo ne, kar je zelo spodbudno. Precej manj pa je spodbudno dejstvo, da so ljubitelji motokrosa med 76 nastopajočimi videli enega samega domačega voznika, pa še ta je vozil bolj v ozadju. Ker so sosedje iz Krškega, kjer motokros za razliko od Brežic nima nikakršne tradicije, opazno nastopili kar s sedmimi vozniki, kaže, da Brežčani izgubljajo boj za prevlado v Posavju tudi na tem področju. Pravzaprav je bil od Brežičanov na prizorišču še najbolj opazen župan Vlado Deržič, na katerega navzočnost je jezični uradni napovedovalec Veljko Jukič njegove volivce kar nekajkrat opozoril, aplavza pa kljub temu ni bilo slišati. Kdo ve, morda bo kaj drugače, ko bo končno rešen spor med AMD Brežice in mejašem, ki si je hišo zgradil tik ob dirkalni stezi, sedaj pa toži, da ga motita prevelik hrup v prah.

MINISTRPA NI BILO - Poleg večne tekme s Krškim se v Brežicah že leta in leta ubadajo tudi z vodo. Ta je ali umazana, ali je sploh ni, ali pa je celo preveč. O tej temi naj bi pretekli teden v Brežicah tekel pogovor s tistem okoliškim ministrom, ki je pred leti skupini študentov menda izjavil, da se z okoljem in ekologijo ukvarjajo le tisti strokovnjaki, ki za kaj drugega niso dovolj sposobni. No, tokrat ga v Brežiceh kljub napovedi ni bilo. Po uradnem pojasnilu je bil zadržan zaradi višjih državnih interesov, po neuradni poti pa smo slišali, da se muje dnevni red zazdel prezahteven, saj na vprašanje, katera višina in dolžina savskega nasipa je zaradi načrtovane verige HE pravšnja in kdaj bodo dobosko, čateško in krškovaško polje delzni učinkovitega varstva pred poplavami, ta čas nimajo odgovor na tisti večji strokovnjaki od njega.

V času od 16. do 30. marca so brežiški bolnišnici rodile: Lida Novak iz Križ - Klemena, Tanja Lapuh iz Brežic - Leona, Marija Kovačič z Rake - Anjo, Anja Mavrič iz Sevnice - Simona, Razija Hodžić iz Brežic - Armina, Tatjana Žarn iz Krškega - Ajdo, Andreja Molan iz Brestanice - Niko, Petra Božič z Jesenic na Dolenjskem - Sašo, Bernarda Zakrajšek iz Krškega - Tomaža, Ida Štefančič iz Orehovca - Leilo, Nevenka Zupančič iz Velikega Mraševega - Domna.

Cestitamo!

Računsko sodišče ne dreza v sredico

Letna konferenca krške SLS - V Krškem 14. aprila zadnji kongres SLS - Nizek katastrski dohodek kot past za kmetijstvo? - A. Metelko: "Evropa nas pričakuje združene"

SREMIČ - Na nedeljski letni konferenci krške podružnice Slovenske ljudske stranke na Sremcu so razpravljali v znamenju napovedane skorajšnjo združitev ljudske in krščanskokodemokratske stranke. Razpravljali so tudi z mislijo na 14. april, ko bo v Krškem zadnji kongres Slovenske ljudske stranke. V kulturnem programu na začetku sta naščitali Mateja Radej s citrami in mešani pevski zbor Roženkravt.

Franci Bogovič, predsednik podružnice, je dejal, da bo kongres 14. aprila v Krškem, ki bo očitno zadnji kongres SLS, priložnost za tesnejše povezovanje celotnega Posavskega, zlasti tistega dela, ki se zdaj združuje skozi ljudske stranke SLS.

Na konferenci so oznaličili za zelo pomembno volitve v kmetijsko-gozdarsko zborniku. "Glede na to, kako nizek katastrski dohodek omogoča volilno pravico za volitve v kmetijsko gozdarsko zbornico, se lahko kmalu zgodi, da bodo

o slovenskem kmetijstvu odločali ljudje, ki ne poznajo problemov kmetijstva," je poudaril Franci Bogovič. Nekateri razpravljavci, med temi Franc Glinšek in Janez Žaren, so zahtevali večji vpliv krške podružnice Slovenske ljudske stranke SLS.

Napovedani združitvi SLS in SKD na konferenci niso obrnili hrbita. O združitvi je dejal gost Alojz Metelko, podpredsednik SLS, da je "povezovanje desno-sredinske opcije nujnost". Po njegovem je povezovanje SLS in

SKD naravnih političnih razvojov, ki je praksa tudi v Evropi. "Sem optimist. Z novo, združeno stranko bomo dobili pravo podobo, ki jo od nas pričakuje Evropa," je rekel Metelko. Vendar bi zaradi združitve običnih strank po mnemu Francija Bogoviča lahko nastali tudi frakcijski boji v novonastali stranki.

Ko so na konferenci pregledovali delo v zadnjem obdobju, je Franci Bogovič, ki je tudi župan krške občine, dejal, da so lani delo v stranki podredili ciljem, ki so povezani z vodenjem občine. Podaril je, da se je zdajšnje občinsko vodstvo posvetilo natančnemu pregledu finančnega stanja v občini, ki ga je za seboj pustilo prejšnje. Župan Bogovič je povedal, da se je v to iskanje krških preteklih napak vključilo tudi slovensko računsko sodišče, ki pa se pri tem ukvarja žal z manj pomembnimi stvarmi. Župan je ob tem priznal precejšnjo nemoč eden občinske oblasti pri razkrivanju in dokazovanju za nazaj.

Krška podružnica SLS je lani ustanovila upokojensko zvezo, katere predsednik je Branimir Vodopivec, in zvezo mladih, kjer je predsednik Janez Barbč.

M. L.

PREDSTAVITEV DEŽELE POSAVSKE

KRŠKO - Klub posavskih študentov bo pripravil 11. aprila v Mariboru projekt Predstavitev dežele posavске. Pridelitev se bo začela ob 13. uri v prireditvenem centru ŠTUK in pred njim. Pričakali bodo vinogradnike in aktive kmečkih žena. Ob 17.15 bo imel predstavo dramski krožek Kluba Posavskih študentov. Zaključni dogodek, tradicionalna Kifl festa, se bo začel ob 21. uri.

Sproščena pesem in stari običaji

Šolski glasbeni festival

PIŠECE - Na OŠ Maksa Pleteršnika v Pišecah so v petek pripravili devetič zapored otroški glasbeni festival, na katerem so peli učenci pod vodstvom glasbenih pedagogov Vilka Ureka in Matije Rožman. Mlađi pevci so v dozadnjega kotička napolnjeni dvorani večnamenskega doma v Pišecah navdušili poslušalce, ki so ob zaključku izbrali tudi "naj" pevca. To sta bila na razredni stopnji Benjamini Najger, prvošolček, in na predmetni stopnji šestošolka Jožica Zupančič. Pravo presenečenje večera je bil za občinstvo po navedbah ravnatelja Martina Dušiča nastop turističnih podmladkarjev OŠ Maksa Pleteršnika Pišece. Na odru so izvirno prikazali stari običaj ohetc - "laštanje", ki je del njihovega projekta Bogžegne prijatl, za katerega so prejeli zlato priznanje Turistične zveze Slovenije.

Gostja večera je bila pevka Nuša Derenda.

POZDRAV POMLAĐI - Otroci, vrgojiteljice in pomočnice vrgojiteljic v otroškem vrtcu pri OŠ XIV. divizije Senovo so 31. marca v kulturni dvorani Doma XIV. divizije na Senovem pripravili Pozdrav pomlađi. S tako prireditvijo vsake leto skušajo prikazati vsaj del tistega, kar počnejo med letom. Na odru v dvorani, polni navdušenih obiskovalcev, so z neponovljivimi predstavami posrečeno nastopili seveda tudi "zajčki", "miške" in drugi priljubljeni liki, kar nedvomno razkriva tudi slika. (Foto: M. L.)

Seminar za lažje življenje

Društvo Sožitje Krško z Varstveno-delovnim centrom Krško-Leskovec z 19 varovanci na usposabljanju

KRŠKO - Društvo Sožitje Krško je skupaj z Varstveno-delovnim centrom Krško-Leskovec organiziral seminar za 19 varovancev, ki je bil 17. do 19. marca v Termah Ptuj. Vodja in organizator je bil Dane Mižigoj, predsednik društva Sožitje Krško, strokovni vodja Lidija Žnidrišč, direktorica VDC Krško-Leskovec.

"Na enem izmed sestankov na zvezni društva Sožitje v Ljubljani smo razpravljali o takih vikend-seminarjih in letovanjih za naše varovance. S takimi seminarji želimo čimdlje vzdrževati psihofizično kondicijo teh ljudi. Zveza je predlagala, naj bi društva kdaj organizirala tak seminar, ki bi se ga udeležili varovanci sami, brez staršev ali njihovih skrbnikov. Zanesljivo sem prenesel na naš izvršilni odbor, kjer smo tudi sklenili, da prvi pripravimo tak seminar. Povezal sem se z direktorico VDC Krško-Leskovec gospo Lidijo Žnidrišč, ji razložil novo obliko seminarja in jo prosil za pomoč pri tehnični izvedbi s pomočjo nji.

M. L.

Od glasbe do risb

Dijaška skupnost Posavja

LESKOVEC PRI KRŠKEM - S slobotnim koncertom v osnovni šoli Leskovec se je pričela letosnja Pesem Posavja, revija amaterskih pevskih zborov iz občin Brežice, Krško in Sevnica. Naslednjo soboto bo še en koncert v brežiški Rokovi cerkvi, v soboto 15. aprila pa v dvorani TVD Partizan v Boštanj. Te tri revije so izbirne za zaključno prireditve, ki bo ravno tako v Leskovcu 6. maja. Strokovni ocenjevalec je povodovila Janez Klobčar. V Leskovcu je nastopilo sedem zborov, večinoma iz brežiške občine, in mešani pevski zbor Lica iz Sevnice. Vsak zbor je zapel po tri pesmi. V celoti na letosnji reviji Posavje poje 21 odraslih zborov.

M. L.

Biti ob meji naj bi se splačalo

Brežiške možnosti za razvoj ob podpori države - Vse manj prebivalcev, dosti kmetov in meja kot ugodnosti - Več možnosti ima združeno Posavje? - Slovenija zamuja

BREŽICE - Ima brežiška občina kaj več možnosti, da se razvija ob podpori državnega denarja, kot jih je imela do sedaj? Upada število njenega prebivalstva, delež kmečkega prebivalstva v Brežicah je nad slovenskim povprečjem, poleg tega je obmejni občina - to pa so trije od šestih kriterijev, ki jih pri dodeljevanju denarja občinam upošteva ministrstvo za ekonomsko odnose in razvoj.

Vlada bi Brežicam nakazala denar za gradnjo lokalne infrastrukture, kot je ob nedavnom obisku v Brežicah pojasniloval lokalnim predstavnikom tudi minister Marjan Senjur. Nadalje je država pripravljena poslati v Posavje k spodnji Savi in Krki denar za gospodarske naložbe, za katere naj bi vladne službe priskrbeli tudi tuja investicijska posojila in ne le slovenska finančna sredstva. Na nerazvitih območjih naj bi, tako minister Senjur, z državno pomočjo Brežičani gradili tudi gospodarske in obrtni cone.

Država misli denar pošiljati v občine, povsem sodeč, po poteli, ki si jih je zamislila sama. To bodo najbrž regionalne razvojne agencije, ki naj bi zaživeli v bodoče in ki bodo verjetno delovale v pokrajini. V Posavju pokrajine ni in je še ne bo tako kmalu, kar je verjetno všeč razvojnemu ministrstvu, saj bo ob obstoječem navzkrižju posavskih interesov lažje zagovarjal državno zadržanost pri do-

bavi razvojnega denarja območju ob spodnji Savi.

Občina Brežice bo dobila poseben denarni znesek za spodbujanje obmejnega sodelovanja. Ko se bo to zgodilo, se bo pozno, bi rekli

• En od brežiških sporočil vlad - vanj je strnil številne opazke na rovaš državne pozabljivosti do Brežic Rok Kržan z Bilejskega - se nedvomno glasit: "Če si dolgo na repu razvoja, težko napreduješ."

Brežičani, ki vidijo čez mejo in pri tem ugotavljajo, da Hrvaška svoja obmejna območja razvija izdatnejše kot Slovenija svoja.

M. L.

LEPOTE SLOVENSKIH GOR - Z v četrtek odprto fotografisko razstavo s tem naslovom so brežiški planinci zgovorno potrdili, dod vse jih vodijo pohodniške poti. Fotografije s planinskimi motivi sta zagotovila Ivan Tomšič (na sliki levo) in Tine Vimpolšek (desno), ki sta planinčki in, kot so sporočili na otvoriti razstave, sošolca in prijatelja. (Foto: M. L.)

Podjetniki po obrtna dovoljenja?

Obrtna zbornica zahteva, naj podjetja za nekatere dejavnosti pridobijo obrtna dovoljenja in zaposlijo mojstre - Posavsko gospodarstvo poziva k odpravi nejasnosti

KRŠKO - V nekaterih podjetjih, članih Gospodarske zbornice Slovenije, so bili nemalo presenečeni, ko so prejeli zahtevo, da si morajo za opravljanje nekaterih dejavnosti, najpogosteje servisnih, pridobiti še obrtno dovoljenje, čeprav imajo dejavnost že registrirano po Zakonu o gospodarskih družbah. Upravni odbor območne gospodarske zbornice za Posavje je zato prejšnjo sredo obravnaval problematiko in zahteval odpravo nejasnosti.

Kot je povedal predsednik Združenja podjetnikov Posavja Miran Stanko, obrtni zakon, ki opredeljuje obrtno in obrti podobno dejavnost, z listama dejavnosti A in B zajema dejavnosti zelo široko. "Seznamo so dolgi 8 strani, zato se lahko v njih najde tako rekoč vsako podjetje. Številna od njih bi tako morala za mnoge dopolnilne dejavnosti pridobiti obrtna dovoljenja. Posebna zanka pa je v tem, da morajo zaposliti tudi mojstra s triletno šolo in mojstrskim izpitom ne glede na to, če imajo že zdaj zaposlene primerne delavce s srednjim ali visoko izobrazbo, da ne rečem celo z doktoratom za to dejavnost!" je ponazoril banalnost neskladnosti dveh zakonov Stanko.

Kot ugotavljajo v Posavju, so najbolj izraziti primer družbe, ki se ukvarjajo tudi s servisno dejavnostjo. Tako so izpostavili servis motornih vozil, ki nima zaposlene mojstra in je zato dobil pre-povedopravljanja dejavnosti. Ali pa podjetje za prodajo računalnikov, ki lahko prodaja, ne sme pa popravljati računalnikov brez obrtnega dovoljenja. V težavah so se znašla tudi nekatera druga podjetja, ki imajo tudi proizvodnjo na podlagi individualnih naročil ali delajo v majhnih serijah. Med nji-

mi sta na primer krški Togrel ali IGM Sava (kvadri).

Neskladje med zakonoma je udarilo po manjših, srednjih in tudi velikih podjetjih, saj je bilo na seji slišati, da bo obrtna dovoljenja za svoje pralnice potreboval tudi Petrol. Sicer pa nove zahteve najpogosteje letijo na nekdanje obrtnike, ki so se potem, ko so širili dejavnost, da bi laže preživeli, registrirali kot gospodarske družbe. Tako so urarji postali še

trgovci z urami, avtomehaniki trgovci z avtomobili in podobno. Na ta način se je odlivalo tudi članstvo Obrtnic zbornice, zato nekateri menijo, da se podjetjem nagaja zaradi bitke za članarinu, spet drugi pa da gre za kaj več, ne nazadnje za tržni boj.

Kot je dejal Stanko, mora gospodarska zbornica doseči spremembu takih določil zakona, direktor območne zbornice Valentin Dvojmoč pa je pojasnil, da se GZS s tem vprašanjem že ukvarja. Delno naj bi za to poskrbeli ob spremembah zakona o gospodarskih družbah, medtem ko naj bi se pred morebitnimi spremembami obrtnega zakona pozanimali še o izkušnjah v tujini.

B. D. G.

NEZAKONITI POSEGI V PLAČE - Okrog novega leta smo pisali o slabem položaju trgovcev in o tem, da poslovodje odtegnejo inventurne primanjkljaje od trgovskih plač. Na problem je te dni opozoril tudi Sindikat delavcev v trgovini, saj se k njemu množično zatekajo trgovci in sprašejo, ali jim šefi upravičeno odtegnejo od plač inventurne primanjkljaje. V sindikatu menijo, da je za primanjkljaj blaga potrebljeno delavcem dokazati odškodninsko odgovornost in dejansko povročeno škodo, ugotoviti morebitno nedopustno ravnanje ter vzročno zvezo med njim in nastalo škodo. Menijo, da gre v teh primerih za nedopustno poseganje v že tako nizke plače in neupravičeno kovanje dobička na račun delavcev. (Foto: B. D. G.)

Od kakovosti proti odličnosti

NOVO MESTO, OTOČEC - Podjetja, ki želijo nadgraditi obstoječi sistem kakovosti, so v sredo, 12. aprila, vabljeni na predavanje o celovitem upravljanju kakovosti (TQM), modelu za priznanje RS za poslovno odličnost in o metodih samoocenjevanja. Predavanje bo od 10.30 do 15. ure na Otočcu, pripravljajo pa ga odbor za kakovost pri območni gospodarski zbornici Novo mesto.

Po uvodnem predavanju o modelih poslovne odličnosti v Evropi in doma bodo sledile predstavitev pristopov in izkušenj nekaterih domačih podjetij. Kar nekaj dolenjskih podjetij namreč že nekaj časa učinkovito uvaja modele poslovne odličnosti. O izkušnjah pri tem bodo spregovorili predstavniki trebaškega Trima ter novomeških družb Krke, Revoza in TPV-ja.

Kotizacije ni, seminar pa je namenjen vodilnim, vodstvenim in strokovnim delavcem v organizacijah. Prijave sprejemajo do 10. aprila pri GZS, Območna zbornica Novo mesto, Odbor za kakovost (mag. Janez Cvelbar). B. D. G.

PRED VRATI MEGRE

GORNJA RADGONA - Pomurski sejem bo v torek, 11. aprila, odprt tradicionalni sejem MEGRA, edini specjalizirani sejem gradbeništva, gradbenih materialov, arhitekture in urejanja krajev pri nas. Do sobote, 15. aprila, se bo predstavljalo 550 razstavljevcov iz 27 držav.

PRESOJA KAKOVOSTI

NOVO MESTO - V prostorih Tehnoteknike v Novem mestu je 28. in 29. marca potekalo usposabljanje za notranje presojevalec sistemov kakovosti po standardih ISO 9000. Na seminarju, ki ga je pripravil Podjetniški center Novo mesto in vodil mag. Mihajlo Zozolly, je sodelovalo 24 udeležencev, ki so na koncu opravljali tudi preizkus znanja.

Poslovna srečanja odpirajo vrata

Čeprav se blagovna menjava slovenskega gospodarstva s Hrvaško že od leta 1996 zmanjšuje, si podjetja na Dolenjskem in v Beli krajini veliko obetajo od hrvaškega trga

NOVO MESTO, KARLOVAC - Na Dolenjskem in v Beli krajini se je v zadnjih letih zanimanje za hrvaški trg povečalo, žal pa temu ne sledi tudi povečanje blagovne menjave. Kot je povedal direktor območne gospodarske zbornice Janko Goleš, je gospodarstvo te regije lani na Hrvaško izvozilo za 75 milijonov ameriških dolarjev blaga in ga uvozilo za 26 milijonov, medtem ko je leto pred tem izvoz regije dosegal še 77 milijonov, uvoz pa dobro 27 milijonov dolarjev.

Hrvaška je pomemben gospodarski partnerica Slovenije, saj po velikosti blagovne menjave dosega tretje (izvoz) oz. peto mesto (uvoz), vendar pa se menjava med državama že četrto leto zapored zmanjšuje. Med državama je še vse preveč odprtih vprašanj, ki ne dovoljujejo, da bi gospodarsko sodelovanje bolj zaživel. Med osrednjimi je ratifikacija maloobmejnega sporazuma, odprava dvojnih obdavčitev, priznavanje astestov in drugo.

Tudi v podjetja v dolenjski regiji pričakujejo, da se bodo odnos s sosednjo državo zdaj hitreje urejali, v območni gospodarski zbornici pa upajo, da bodo k večji menjavi prispevali tudi večletni poskusi navezovanja gospodarskih stikov. Tako je pred štirinajstimi dnevi v Karlovcu potekalo že 4. poslovno srečanje gospodarstvenikov z oba strani meje, ki sta ga pripravili gospodarski zbornici oba območij. Konference se je udeležilo skoraj 30 podjetij različ-

nih dejavnosti iz Dolenjske in Bele krajine, med njimi je bilo, razumljivo, največ manjših, sodelovala pa so tudi večja, kot sta na primer Krka in Beograd.

"S kolegi iz karlovske zbornice smo vsakemu podjetju zagotovili

• V uvodnem delu poslovne srečanja je sodeloval tudi slovenski veleposlanik na Hrvaškem Boštjan Kovačič, ki je orisal odnose med državama v luči zadnjih dogodkov. Hrvaška stran je na srečanju dala pobudo o sodelovanju na področju varovanja okolja, predvsem o skupnem delu pri zaščiti reke Kolpe. Zanimali so se za turistični projekt Po poteh dediščine in bi radi, da jim dolenjski kolegi predstavijo svoje izkušnje z njim.

vsaj enega ali več partnerjev, in kot smo zaznali, so bili udeleženci zadovoljni in podpirajo tak način sodelovanja, s katerim pomagamo odpirati vrata novim poslom. V zadnjih letih so ti stiki že pripo-

V nedeljo volijo za novo kmetijsko zbornico

V vsaki enoti 4 člani

NOVO MESTO - V nedeljo, 9. aprila, bodo po vsej državi potekale neposredne in tajne volitve za organe nove Kmetijsko gozdarske zbornice. Tokrat bodo volili člani zbornice, ki so fizične osebe in dosegajo nad 20.000 katastrskega dohodka, kar je približno 1,5 ha zemlje ali samostojni podjetniki, ki opravljajo kmetijsko, gozdarsko ali ribiško dejavnost. Pravne osebe, se pravi kmetijske organizacije, bodo volile od 10. do 14. aprila.

Na območju države je 13 volilnih enot, med njimi tudi kočevska, brežiška in novomeška, v vsaki pa bodo izvoljeni po 4 člani sveta zbornice. Volitve vodi republiška volilna komisija, ki je v roku prejela 92 veljavnih kandidatnih list. Vsak upravičenec glasuje za eno listo.

Volilni upravičenci na območju volilne enote Kočevje, ki obsegajo: Ribnico, Kočevje, Sodražico, Dobrepole, Velike Lašče, Loški Potok, Osilnico in Kostel, bodo lahko izbirali med 8 kandidatnimi listami: Društvo Slovensko kmečko gibanje, Zveza govedorejcov Slovenije, lista Janko Debeljak, lista Vesna Brelih, lista Stane Godec, lista Ljuba Turk - Šega, Društvo SKZ - Slovenska kmečka zveza in Kmečka lista Društvo za razvoj podeželja ter lista Jože Turk.

Na območju Dolenjske in Bele krajine (volilna enota Novo mesto) je 6 list: Kmečka lista - Društvo za razvoj kmetijstva in podeželja, Društvo Slovensko kmečko gibanje, lista Marjan Gorenc, Društvo SKZ - Slovenska kmečka zveza ter lista Janez Bratčević in Jože Zupančič.

Brežiška volilna enota obsegajo vse tri posavske občine, upravičenci pa bodo lahko izbirali med 6 listami: Društvo SKZ - Slovenska kmečka zveza in Društvo Slovensko kmečko gibanje, lista Jože Šepc, Kmečka lista - Društvo za razvoj kmetijstva in podeželja, lista Martina Kortnik, lista Aleš Balon in Zveza govedorejcov Slovenije.

B. D. G.

Visoke provizije krajšajo vrste

200 tolarjev provizije za vsako poravnano položnico je že tako velik znesek, da bodo stranke prisiljene uporabljati druge načine plačevanja obveznosti - Najceneje s trajnimi nalogi

NOVO MESTO - V pondeljek je Nova Ljubljanska banka začela zaračunavati za vsako položnico, ki jo stranka plača pri bančnem okenu, po 200 tolarjev in s tem sprožila vrsto polemik. Doslej so bile provizije namreč odvisne od višine zneska na položnici, najnižja pa je bila 50 tolarjev. V začetku tedna še ni bilo znano, ali bodo novostim sledile tudi ostale banke. Če jim bodo, bodo vsekakor morale strankam ponuditi in priporočiti druge načine poravnavanja obveznosti s položnic.

V Novi LB ugotavljajo, da že skoraj polovico imetnikov tekočih računov uporablja avtomatske trajne naloge, v bodoče pa se bo ta odstotek gotovo povečal, saj je to trenutno najcenejši način plačevanja in ne prinaša dodatnih stroškov. V tej banki so postregli tudi z izračunom. Če stranka vsak

mesec plača na okencu 10 položnic, bi jo to letno stalo kar 24.000 tolarjev. S pismom zaupanja ali s plačilom na bančnem avtomatu je treba za vsako položnico odštetiti 120 tolarjev ali letno 14.400, plačilo s pomočjo teledoma stane 60 SIT za položnico ali 7.200 SIT na leto, plačilo po kliku NLB 30 SIT

za položnico ali 3.600 SIT na leto, vendar morate za to imeti računalnik, medtem ko je plačevanje s trajnimi nalogi pri tej banki za-sto.

S trajnimi nalogi stranka po-oblasti poslovalnico svoje banke, da ta v njenem imenu z denarjem z njene tekoče računa poravnava mesečne obveznosti, ki bi jih sicer plačevala s položnicami: za elektriko, telefon, naročnine na časopise ali RTV, kurjava, vrtec, šolsko malico ipd. Trajno po-oblilstvo se sklene osebno v poslovalnici ali tudi preko teledoma in po elektronski poti, če jo banka ponuja. Banka ob izbranih dnevih sama poskrbi za plačilo, stranka pa dobi obvestilo o tem v izpisih za svoj tekoči račun. Nekatera podjetja (Elektro, Telekom) kljub trajnemu nalogu še naprej pošiljajo račune na dom, vendar opremljene z opombo, da gre za plačilo preko banke.

B. D. G.

KRAJŠE VRSTE PRED OKENCI? - Nova Ljubljanska banka je te dni prva naredila rez v dolge vrste pred bančnimi okenci in začela zaračunavati 200 tolarjev provizije za vsako poravnano položnico. V začetku tedna še ni bilo znano, ali ji bodo sledile tudi druge banke, vsekakor pa bodo stranke te banke morale poiskati cenejši način plačevanja obveznosti, za začetek vsaj s pomočjo bankomata. (Foto: B. D. G.)

Kako kaže na borzi?

Ameriška kaplja dežja

Delnicam, ki kotirajo na Ljubljanski borzi, še vedno ne gre nič bolje kot zadnjih nekaj tednov. Njihovi tečaji še kar padajo ali pa v najboljšem primeru stagnirajo in s tem krepijo nejevoljno tako borznih posrednikov kot tudi drugih vlagateljev. Pravega trgovanja je malo, saj večji delež prometa odpade na posle s svežnji obveznicami. Na trgu je tudi malo denarja, zato pa veliko malodusja, ki mu ni videti konca.

Ukrep Banke Slovenije, s katereim je zružala stroške tujih kupcev vrednostnih papirjev od 0,7 na pol odstotka četrtekno, je bil bolj strel v prazno kot pa stimulirajoč kupcev, kajti omejitve ostajajo. Tudi na sklep o cenah bencina, ki jih bo vrlada odslej vsakih 14 dni določala na podlagi svetovnih cen, na borznem trgu ni bilo odziva. Ceni delnic oben načinov držav sta ponovno izgubili vrednost, tako da je bilo za Petrovovo treba odštetiti borih 21.300 tolarjev in za Istrabenovo manj kot 2.500 tolarjev.

Nič bolje se ni na dobro novico odzvala delnica Mercatorja, čeprav je vrlada tej družbi po dolgem odlašanju le dovolila prevoz Emone Merkurja, ker je presodila, da to ne bi imelo škodljivih socialnih in ekonomskih posledic v regiji in državi". Tako se cena Mercatorjeve delnice še vedno vrta okoli 14.000 tolarjev. Če že dobre novice ne dvigajo tečajev, pa slabe takoj še poslabšajo stanje. Ena takih je bila vsekakor novica, da je pad-

ZA TEKSTILCE

NOVO MESTO - V torek sta svetovalec v ministrstvu za gospodarske dejavnosti Gorazd Jenko in njegova sodelavka Simona Hočvar predstavnikom dolenjskih in belokranjskih obrtnikov in podjetnikov s področja tekstilne, oblačilne in obutvene dejavnosti predstavila državne razpisne, ki so namenjeni samo tej panogi. Rok za prijavo na razpis je 17. (poštni žig) ali 18. april (osebno).

VINO IN HRANA LETOS PRVIČ SKUPAJ

LJUBLJANA - Združenje za trgovino pri GZS je prejšnji teden pozvalo članice, naj po 1. aprilu spoštujejo zakon o agenciji za revidiranje in agenciji za plačilni program ter navodilo Banke Slovenije o vnovčevanju čekov, ki določata, da prejemnik čeke fizičnih oseb dnevno predloži banki, pri kateri ima račun oz. s katero ima sklenjeno pogodbo. V zdržanju menijo, da dogovor med bankami ni predpis, ki bi lahko spremenjal tako navodila.

B. D. G.

VINO IN HRANA LETOS PRVIČ SKUPAJ

LJUBLJANA - V torek so odprli sejma Kulinarika in Vino Ljubljana, ki letos prvič potekata sočasno. Razstavlječe bo odprt od 10. do 19. ure (zunanjih del do 23. ure) do sobote, vse dni pa se bo obiskovalcem predstavljalo 262 razstavljevcev s področja kulinarike in 35

Do kdaj še boj s Skladom?

Lastnica kočevske drevesnice Ljuba Turk-Šega si že tri leta prizadeva odkupiti zemljišče

KOČEVJE - Bivša drevesnica Gozdnega gospodarstva Kočevje, ki je že od leta 1994 v zasebni lasti, deluje na 6 hektarjih površin. Medtem ko so vsi objekti in celotna oprema v drevesnici last podjetja Pinus, d.o.o., je zemlja v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozgov. Lastnici podjetja Ljuba Turk-Šega, ki bi drevesnico rada posodovala, to povroča nemalo težav.

"Že pred tremi leti sem hotela vložiti vlogo za nakup zemljišča, vendar je na Skladu niso hoteli sprejeti, če da je nepopolna," pravi Turkova. Vedenzo znova so ji nalagali nove zahteve glede predložitve najrazličnejše dokumentacije. Marca letos ji je končno uspel zbrati vso potreben dokumentacijo, vendar s tem njene kavarje še ni bilo konec. "Na Skladu vlogo niso hoteli sprejeti, če da bo 24. marca začel veljati nov zakon, po katerem Sklad ne sme prodajati nezazidanih stavbnih zemljišč," pravi Turkova in se sprašuje, do kdaj bo še trajal njen boj s Skladom.

Po urbanistični informaciji, ki si jo je morala pridobiti že julija 1997, se drevesnica nahaja na parceli št. 220, k.o. Mahovnik, v 1. območju kmetijskih zemljišč znotraj ureditvenega območja mesta Kočevje v coni P5/M3, namenjeni ureditvi drevesnice. V potrdilu, da občina nima predkupne pravice nad parcelo, ki si ga je pridobila v začetku prejšnjega meseca pri-

Oddelku za okolje in prostor kot zadnji zahtevani dokument za dopolnitve vloge, pa je navedeno, da je parcela nezazidano stavbno zemljišče. "Zakaj potem Skladu že vsa leta plačujem najemnino za kmetijska zemljišča, in to do lanskega leta celo po najvišji tarifi?" se sprašuje Turkova. Boj s Skladom biće že od samega začetka. Dve leti je potrebovala, da so ji pogodbo, ki je bila prvotno sklenjena le za leto dni, podaljšali na 25 let, šele lani, ko je zaprosila za pomoč celo ministra za kmetijstvo Cirila Smrkola, pa so ji končno znižali tudi najemnino od 132 na 84 tisoč tolarjev. Obupana in razočarana, ne ve več, na koga naj se še obrne. "Do zemlje sem skušala priti po pošteni, pravni poti, vendar sedaj ne vem več, kaj mi še preostaja," pravi. V drevesnico, ki ima status kmetije pod mednarodno blagovno znamko Demeter, je vložila preveč denarja in truda, da bi sedaj vse pustila. Prepričana je, da je njen primer dokaz "javne skrivnosti", da imajo uslužbenici

ministrstva za kmetijstvo, Sklada in svetovalnih služb navodilo, naj ne izvajajo pomoč razvoju kmetijstva na Kočevskem.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZAPLETI KAZIJO NAČRTE - Preko 30 let stara lesena objekta bi Turkova želela urediti tako, da bi poleg za delo v drevesnici potrebrega skladisca in sušilnice za zelišča pridobilava večnamenski prostor, v katerem bi lahko organizirali tudi seminarje v okviru bodočega mednarodnega učnega centra za ekološko kmetijstvo. Žal ji zapleti s Skladom, kot pravi, kazijo načrte. (Foto: M. L.-S.)

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Tudi ta ponедeljek je na novomeško tržnico prišlo veliko brajnevin in branjevev. Ponujali so: česen in fižol po 500 tolarjev kilogram, čebulo, koren, kolerabo in črno redkev po 200, kilogram regata po 800 in radič po 400, liter čebulčka po 500 in zavitek domaćih rezancev po 300 tolarjev. Kilogram jabolka je stal 140 do 150 tolarjev, hruški 160 do 170, suhih slih 680, orehovih jedrc v suhih jabolkah 800, liter borovničevca 1200, sadjevca 1000, liter in pol domaćega kisa 200, kilogram ajdove moke 400, kilogram medu 900 do 1000, steklenička propolisa 300, kozarček semenskega fižola in korenja ter kilogram semenskega krompirja 100, šopek teloha 150 in šopek suhega cvetja 200 do 500 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 142 do 3 mesece starih prašičev, 29, starih 3 do 5 mesecev, in 11 starejših. Prve so prodajali po 320 do 360, druge 240 do 320, tretje pa 200 do 240 tolarjev kilogram.

Spremembe pri subvencijah za kmetijstvo

Država prilagaja obliko in vsebino finančnih podpor kmetijskemu sistemu, ki velja v EU - Obrazci in dodatna pojasnila so na voljo pri kmetijski svetovalni službi - Rok za oddajajo zahtevkov - 30. maj

Slovenska država prilagaja obliko in vsebino finančnih podpor kmetijskemu sistemu, ki velja v EU, kar v letošnjem letu prinaša številne novosti glede namenov in načinov vlaganja zahtevkov. V 27. št. Uradnega lista je izšla Uredba o uvedbi finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter proizvodnje hrane za leto 2000, ki ureja del finančnih podpor za neposredna plačila v kmetijstvu, ukrepe za stabilizacijo trga, plačila za pridelovanje na območjih s težjimi razmerami in plačila v okviru slovenskega okoljskega programa. V kratkem pričakujemo še uredbo in javne razpisne za podpore na drugih področjih.

Med nameni, za katere je mogoče uveljavljati subvencijo, naj omenimo predvsem tiste, ki jih uveljavljajo kmetije. Največ novosti je na področju neposrednih plačil na površino, ki jih lahko uveljavljajo pridelovalci za pridelavo na lastnih ali najetih zemljiščih. Tako se bodo lahko uveljavljala neposredna plačila na površino za krušna žita (54.000 SIT/ha), druga žita, oljnice

in stročnice (vse 27.000 SIT/ha), sladkorno peso (42.000 SIT/ha); neposredno plačilo na površino hmeljišč (118.000 SIT/ha za izravnano stroškov pridelave hmelja in 800.000 SIT/ha ali 226.123 SIT/ha za obnovno hmeljišč) ter neposredna plačila za pridelavo semena. Podpora za prirejo govejega mesa v območjih z omejenimi dejavniki za kmetijstvo v višini 25 ali 40 SIT/kg žive teže živali ob zakolu, kakršno smo poznali v preteklih letih, bo veljala le do konca junija, s 1. julijem pa jo bo zamenjala premija za bike in vole v višini 18.000 SIT/zival, ki pa jo bodo lahko uveljavljale vse kmetije, tudi nižinske.

Enaka bo tudi premija za krave dojilne in kobile za vzrejo žrebet, premija za rejo ovc za meso bo 2.500 SIT, za rejo ovc za prirejo mleka ter rejo koz pa 2.000 SIT/zival. Kompenzacijnska plačila bo mogoče uveljavljati tudi za pitanje telet na višje težo in vzrejo plemenskih živali (plemenskih bikov, žrebcov, ovnov, kozlov in prašičev; premije se razlikujejo po vrstah živali). Vinogradniki bodo lahko uveljavljali podporo v višini 20 SIT/l grozdnega mošta slovenskega porekla, če ga bodo koncentrirali in uporabili za bogatitev vina. Subvencioniranje nakupa sladkorja za zimsko krmljenje čebel pa bo v višini 15 SIT/kg sladkorja.

Kmetje, ki bodo za katerikoli namen uveljavljali subvencijo, morajo do 30. maja na ministrstvo za kmetijstvo poslati izpolnjeno zahtevo "Osnovni obrazec o kmetijskem gospodarstvu", hkrati z njim pa tudi že zahteve za nekatere namene. Obrazci bodo predvidoma po 15. aprilu na voljo tudi na enotah KSS. Upravniki si morajo poleg obrazca pravočasno priskrbiti tudi veljavne podatke zemljiškega katastra o izmeri in katastrski kulturi zemljišč (podatke o parcelah) ter kopije katastrskih načrtov zemljišč, ki jih obdelujejo (za zemljišča v lasti in v najemu).

Kmetje, ki bodo za katerikoli namen uveljavljali subvencijo, morajo do 30. maja na ministrstvo za kmetijstvo poslati izpolnjeno zahtevo "Osnovni obrazec o kmetijskem gospodarstvu", hkrati z njim pa tudi že zahteve za nekatere namene. Obrazci bodo predvidoma po 15. aprilu na voljo tudi na enotah KSS. Upravniki si morajo poleg obrazca pravočasno priskrbiti tudi veljavne podatke zemljiškega katastra o izmeri in katastrski kulturi zemljišč (podatke o parcelah) ter kopije katastrskih načrtov zemljišč, ki jih obdelujejo (za zemljišča v lasti in v najemu).

TANJA STRNIŠA
Kmetijski zavod Ljubljana
Oddelek za kmetijsko
svetovanje Novo mesto

IZLET NA ROG - Novomeška enota Zavoda za gozdove je sredi marca za člane strojnega krožka in lastnike gozdov organizirala enodnevni izlet na Rog. Pod strokovnim vodstvom gozdarjev so se seznanili z značilnostmi mogočnih gozdov jelke in bukve ter načinom gospodarjenja z njimi. Predstavniki Gozdnega gospodarstva Novo mesto so na delovišču pod vrhom Roga praktično prikazali spravilo lesa s traktorjem Massey Ferguson, prilagojenim za potrebe v gozdarstvu in opremiljenim z radijsko vodenim vtlom. Udeleženci izleta so si ogledali tudi ostanke parne žage na Rogu, ki jo je gradil knez Auersperg. Zanimivi izlet so zaključili na Bazi 20. (Foto: V. Turk)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Novo o biološkem razkisu vina

(Nadaljevanje)

Preparat bactiv-aid zagotavlja bakterijam jabolčno-mlečnega vrenja užitno hrano, da se lahko razmnožujejo in sprožijo jabolčno mlečno vrenje v vinu. Kot je bilo zapisano, je preparat ustavljen iz neaktivnih omrljih kvasovk v kazeinu. Omrlje kvasovke imajo nalogo vezati mastne kisline v vinu, ki ovirajo bakterije pri delu. Preparat je primešana tudi celuloza, ki služi kot nosilec bakterij v čistem vinu. Preparat se doda v vino v količini 15 g/hl istočasno z bakterijskim nastavkom. Avtor omenjene raziskave podaja, da ne svetuje dodati v vino samega preparata, ker se s tem pospešuje avtohtone bakterije, med katerimi je veliko vrst nezačlenjenih. Dodatek čiste kulture bakterij je skrajšal čas biološkega razkisa z 20 na 10 odst. in rezultat biološkega razkisa se kaže v čistiji vinski aromi vina.

Raziskava z raznimi vini je pokazala, da je pomanjkanje hranične bakterije tudi sortna značilnost vin. Pri rdečih sortah se je pokazalo, da je pri vinih sorte merlot zelo pogosto pomajanje hranične. Priporočila študije navajajo dodatek hranične SO₂, da so zavarovana pred kvarjenjem. Tistem pridevalcem vina, ki se bodo odločili, da preverijo vpliv biološkega razkisa na kakovost njihovih vin, pa naslednji nasvet.

"Prekinjanje biološke razkise z zveplanjem lahko izvode neželjene arome vina. Podobne arome se lahko pojavi, če je razkis potekel in ni takoj zatem vino zaveplano." Priporočljivo je del vina popolnoma razkisati in ga pomešati z nerazkisanim vinom.

(Konec)

Dr. JULIJ NEMANIC

PRIKAZ REZI V STARIH SADOVNJAKIH

VELIKI NERAJEC - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj pripravlja v okviru oživitve travniških nasadov prikaz rez i starih kmečkih nasadih. Prikaz bo v ponedeljek, 10. aprila, ob 16. uri pri Janezu Klobučarju v Velikem Nerajcu št. 15, vodil pa ga bo specialist za sadjarstvo Jani Gačnik.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Namesto zrezkov zvitki

Goveji zrezki so okusna in izdatna jed in to še posebno, če jih dušimo z raznimi domačimi zelišči in začimbami. Za spremembo pa namesto zrezkov na pravimo MESNE ZVITKE, ki jih polnimo s slanino, jajci, zelenjavjo, gobami in podobnimi. Namesto govedine lahko uporabimo teleče, puranje, piščanče ali žrebiče meso. Mesu primerno zmečamo in pri tem pazimo, da ne prerežemo mesnih vlaken, sicer postane meso manj sočno. Nato jih začinimo, obložimo in zvijemo ter spnemo s plastičnimi palicicami ali uporabimo za to posebno oblikovane kovinske sponke. Mesne zvitke lahko pripravimo tudi na zalogo. Napolnimo jih s poljubnim nadevom, nato jih dušimo do mehkega in na hitro ohladimo. Skupaj z omako jih zložimo v plastično posodo, nepridruženo zapremo in takoj zamrzemo. Obstojnost jedi je do 4 mesecev.

Za pripravo MESNIH ZVITKOV Z GOBAMI potrebujemo za 4 zvitke približno 600 g meso po izbirni, sol, poper, 30 g rdeče čebule, 3 stroke česna, 4 žlice kisle smetane, 1 žlico narezane drobnjaka, 200 g slaniny, 300 g pora, 6 žlic olja, 1/4 litra mesne juhe in 1/8 litra belega vina. Posebej pripravimo omako iz 100 g kisle smetane, 1 žlico moke in 3 žlice narezane drobnjaka. Zrezke primerno

Praznik gledališča v Trebnjem

1. medobmočno srečanje gledaliških skupin Dolenjske, Bele krajine in Posavja uspeло - V štirih dneh osem predstav, same komedije - Priznanja strokovne komisije - Prihodnjič v Novem mestu

TREBNJE - "Dober obisk predstav in odziv pri igralcih je dokaz, da je bilo takšno srečanje, katerega ideja je v naši gledališki skupini nastala že pred dvema letoma, resnično potrebno. Ne le pevci in drugi kulturniki, tudi amaterski gledališniki se moramo redno dobivati," je ob zaključku 1. medobmočnega srečanja gledaliških skupin Dolenjske, Posavja in Bele krajine v trebanjskem kulturnem domu dejal pobudnik srečanja, dolgoletni igralec in režiser KUD Ivana Cankarja iz Velike Loke Daniel Barle.

Srečanje, ki je potekalo od četrtka do nedelje, od 30. marca do 2. aprila, je soorganizirala trebanjska izpostava Sklada za ljubiteljske in kulturne dejavnosti (SLKD) z vodjo Mojco Femejc. V štirih dneh se je v šestih trebanjskih krajih predstavilo osem amaterskih gledaliških skupin: Prečenčani z igro Mokrodolci, Šentruperčani s

Priložnostnim zdravnikom, Mirnopečani z Glavnim dobitkom, igralci iz KUD Ivana Cankarja Velika Loka s Krapo, gledališčniki z Otočca z Ljubeznijo v kovčku, gledališki skupini ZIK Črnomelj in KD Milana Majcna iz Šentjanža sta zaigrali Vajo zborna, dramatska skupina Srednje šole Črnomelj pa se je predstavila z igro

SREČANJE USPELO - Zaključek srečanja, na katerem so se predstavili mirnopečki igralci, so s petjem popestrili pevci Trebanjskega okteta. Zbrane je pozdravil tudi župan Ciril Metod Pungartnik. Na sliki so prečenski igralci, ki so se predstavili na otvoritvenem dnevu v trebanjskem kulturnem domu. (Foto: L. M.)

NASTOP ROMSKIH OTROK

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca vabi danes, v četrtek, 6. aprila, ob 18. uri v veliko čitalnico Študijskega oddelka na počastitev svetovnega dneva Romov. Nastopili bodo romski otroci pod vodstvom Jelenke Kovačič.

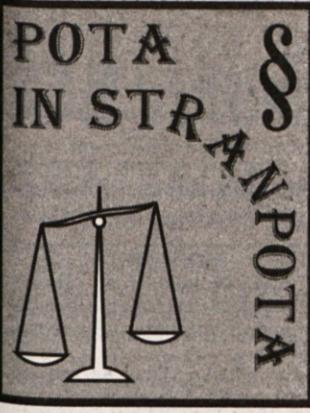
JAZZ KONCERT V LOKALPATRIOTU

NOVO MESTO - Danes, v četrtek, 6. aprila, bo ob 21. uri v LokalPatriotu nastopil Grašič - Kranjčan kvartet. Na jazz koncertu bodo izvrstni glasbeniki kitarist Primož Grašič, bobnar Radko Divjak, basist Aleš Avbelj in trobentar Dominik Kranjčan predstavili ploščo Bab'n'gab.

ORAČ V LJUBLJANI

LJUBLJANA - Od srede, 5. aprila, pa do konca aprila je v razstavišču Agora na Parmovi v Ljubljani (poslovna stavba Lesnine) na ogled razstava del novomeškega diplomiranega slikarja, svobodnega likovnega ustvarjalca Janka Orača. Razstavo si je mogoče pogledati vsak delovni dan med 9. in 15. uro.

M. K.

dežurni poročajo

V AMBULANTO ZA ODVISNIKE - 20. marca je zvečer neznanec vstopil v brežiški zdravstveni dom. Napotil se je v kletne prostore in vlomlil v ambulanto za odvisnike, v notranjost ambulante pa ni vstopil, kjer bil verjetno pregnan.

BREZ JEEPA - V noči na 30. marca je neznanec v Brezini pri Brežicah ukradel črno terensko vozilo znamke Jeep Cherokee, reg. št. LJ L5 - 95Z in lastnika oškodoval za okrog 5 milijonov tolarjev.

KÁVA, ČIGARETE, DENAR - Osumljeni 33-letni M. H. iz Brežic je v noči na 30. marec vlomlil v brežiško okrepečevalnico in ukradel kavo, cigarete in denar v skupni vrednosti 27.500 tolarjev. Sledi kazenska ovadba.

V KAMNOLOM PO OLJE - Med 25. in 27. marcem je neznanec vlomlil v kovinski zabojniki na delovišču kamnoloma v Brezovici ter ukradel 10-litrsko plastenko motornega olja Proton in orodje. Lastnik M. K. iz Črnomlja je ob 7.500 tolarjev.

POŠTNI KABEL - Telekom, d.d., Slovenije je oškodovan za 500 tisoč tolarjev, ker je v noči na 27. marec neznanec izpred pošte v Mirni Peči ukradel kolut s tisoč metri navitega PIT kabla. Odprljal ga je na osnovnošolsko igrišče, kabel razvil in odnesel.

KOSTANJI IN BUKEV - V gozdu na Vahti je neznanec med 10. in 26. marcem posekal pet kostanjev in eno bukev, last J. M. iz okolice Novega mesta. Vrednost lesa znaša 45 tisoč tolarjev.

OB DENAR - Neznanec je 30. marca iz odklenjenega avta oškodovanca R. B. iz Novega mesta, ki ga je imel parkiranega pri novomeškem zdravstvenem domu, ukradel denarnico z dokumenti in denarjem, v vrednosti 130 tisoč tolarjev.

Mlađeletnik skozi rdečo

Policisti lovili voznika, ki je vozil brez izpita - Ni hotel ustaviti, ogrožal druge - Začasen odvzem avta

NOVO MESTO - Novomeška policista sta imela 28. marca razburljivo noč. Nekaj po polnoči sta med kontrolo prometa na Ljubljanski cesti opazila mladega voznika osebnega avta Z. H. s Coklovce, ki zadaj ni imel pritrjenih registrskih tablic. Odpeljala sta se za njim in ga v Prečni dohitela. Skušala sta ga ustaviti z modro rotacijsko lučjo in zvočnimi signali, toda mlađenič v 18. letu se je pospešeno peljal proti Straži.

Policista sta mu sledila in ga skušala ustaviti, a zaman. Z. H. pri zavijanju v levo ni nakazal smeri s smerokazom, vozil je po levem smerinem pasu in ogrožal druge voznike, ki so se moralni ustavljati in odmikati na bankino. Eden izmed njih je moral v Srebrničah z vozišča zapeljati celo na travnik,

VEČKRATNA KRŠITELJICA

SLOVENSKA VAS - Med kontrolo prometa so policisti 29. marca zvečer ugotovili, da voznica, 23-letna N. S. iz Cerknice, vozi brez izpita. Ker je večkratna kršiteljica cestoprometnih predpisov, saje bila letos pri sodniku za prekrške že petkrat, so jo takoj predlagali v postopek. Dolečela jo je denarna kazen v višini 90 tisoč tolarjev in sedem tisoč tolarjev za stroške postopka.

BRATA NADLEGOVALA GOSTE

NOVO MESTO - Policisti so 31. marca ob 23. uri do iztegnitve pridržali vinjenega 34-letnega R. P. iz okolice Šentjerneja, ker je pred lokalom Patriot na Novem trgu skupaj z bratom F. P. nadlegoval goste lokal. R. P. je med postopkom tudi žalil policista in ga izrazil k pretepu. Čaka ga sodnik za prekrške.

PROBLEMI S ČRnim ODLAGALIŠČEM PRI ZBURAH

Vsako jutro najde kakšen odslužen avto več

Pomladni meseci, ki so za mnoge najlepši v letu, žal dostikrat razkrijojo tudi človekove slabosti. Sneg odide, v malo prej nedolžno beli naravi pa se kar naenkrat pokaže smeti in razni odpadki, tudi tako veliki, kot so odsluženi avtomobili. Ob prihodu v vas Zbure že od daleč na hribčku ob gozdu zbuli pozornost vse večje črno odlagališče starih jeklenih konjičkov. Moti seveda vse krajane, najbolj pa Stanka Andrejčiča, saj ležijo na njegovi zemlji.

"Lansko jesen so na tisto mesto pripeljali kontejner za kosovne odpadke. Potem so ga odpeljali in je bil mir. Pred nekaj meseci pa tam zagledam star avto in dve zarjaveli polovici. Tako sem obvestil novomeško komunalno, naj nekaj ukrenejo, prišla je tudi policija, toda naredilo se ni nič. Od takrat se je v dobrem mesecu dni tam znašlo okrog dvajset odsluženih avtomobilov," je povidal Andrejčič. Kup stare plöčevine ob cesti proti Klevevžu ob zadružnih sadovnjakih je res zanjten in v njem je mogoče najti stare fičke, juge, katre, kolesa, gume, mreže, hladilnik, "piksne" ipd. "Vse kaže, da ljudje to navlako vozijo ponoči, saj je na kupu skorajda vsako jutro mogoče najti nov star avto," pravi Andrejčič. Čeprav črno odlagališče ne moti le njega, temveč tudi ostale vaščane, je vendarle najbolj prizadeta prav njegova družina. Ni še dolgo tega, ko so tisti kraj ob gozdu celo kosiili, "saj veliko trave ni bilo, ampak nekaj se je že nabralo za krave. Kraj nam je pomembnejši, ker predstavlja pot v naš gozd. Tam smo vedno vozili drva in listje, zdaj pa to sploh ni več mogoče," je dodala žena. Odsluženi jekleni konjički res že skorajda onemogočajo tudi vožnjo po bližnjem makedamski potki do nekaj hiš malo niže.

O problematični smo se pozanimali na Mestni občini Novo mesto. Marjan Dvornik je pojasnil, da že od lanskega poletja velja občinski Odlok o ravnanju z zapuščenimi vozili, ki med drugim določa, da gre za javne površine, postopek odstranjevanja vodi občinski redar, če gre za gre za funkcionalna zemljišča (etažna stanovanja), ukrepa upravnik tega zemljišča, če pa gre za zasebno zemljišča.

Andrejčičevi ne morejo razumeti, naj avtomobile s svoje zemlje pospravijo kar sami, če jih tako motijo, čeprav ne vedo, čigavi so in kako so tja prisli. "Na komunalni so mi rekli, da pridejo ponje, toda odvoz - 10 tisoč tolarjev - bi moral plačati jaz. To res ne gre! Dogovarjal sem se tudi že z nekim upravljalcem avtopodplašem v Škocjanu, ki je bil pripravljen zastonj odpeljati navlako, toda ker spadamo pod novomeško občino, lahko to stori samo za plačilo," je iskanje rešitev razlagal kmet Andrejčič, ki ne more razumeti, da takšno veliko črno odlagališče na taku turističnem kraju, blizu Zdravilišča Šmarješke Toplice, res ne moti nikogar od vodilnih. "Ne vem, kaj naj storim," pravi. Zbranjene pa najbolj moti, da zdaj po kupu starega železja vse pogosteje brskajo Romi, "za katere se ve, da jih ni dobro imeti za sosedje".

O problematični smo se pozanimali na Mestni občini Novo mesto. Marjan Dvornik je pojasnil, da že od lanskega poletja velja občinski Odlok o ravnanju z zapuščenimi vozili, ki med drugim določa, da gre za javne površine, postopek odstranjevanja vodi občinski redar, če gre za gre za funkcionalna zemljišča (etažna stanovanja), ukrepa upravnik tega zemljišča, če pa gre za zasebno zemljišča, je dolžan ukrepati nje-

gov lastnik. Ugotoviti mora lastnik omenjenih avtomobilov, če se ti v osemih dneh ne odzovejo in se nihče ne pritoži, lahko izvajalec - komunalni avtomobile odpelje na skladišče zapuščenih vozil. Toda ne pozabiti, da v breme lastnika zemljišča.

"Omenjenega primera ne poznam, in ker menim, da so nasploh ljudje premalo seznanjeni z zakonodajo in postopki, lastniku zemljišča svetujem, naj se oglaši pri meni in bomo skupaj skušali najti ustrezno pot rešitve problema," je dejal Dvornik in povedal tudi, da težave z zapuščeni avtomobili niso redke, saj so v zadnjem času dobili nekaj preko petdeset primerov v zvezi s tem. Pri petnajstih je dokumentacija rešena, z ostalimi se še trudijo.

Zelimir Dronjak s Komunale Novo mesto je povedal, da po veljavnem občinskem odloku izvajalec opravi odvoz starih avtomobilov na podlagi odredbe komunalnega nadzorništva. Ob ogledu zbirališča se pusti obvestilo lastniku, naj svojega odsluženega jeklenega konjička odstrani sam, če se

Poklicno gasilsko jedro

Opravi večino intervencij

SEVNICA - V letu 1999 je bilo v sevnški občini 70 različnih nesreč. Operativne gasilske enote so posredovalo 78-krat. 214 gasilcev je na intervencijah opravilo 682 delovnih ur. Največ izvozov (62) je opravilo PGD Sevnica s poklicnim jedrom, predvsem ob prometnih nesrečah. Sevnški gasilci so lani pripeljali 577 m³ vode in opravili 1.263 km. Leto poprej je bilo pomanjkanje pitne vode veliko večje. Stroški strokovne službe predstavljajo plače za pet zaposlenih delavcev. Služba si polovicen denarja za plače zaslubi z vzdrževanjem gasilnikov in naprav za gašenje, z meritvami in kontrolo hidrantov, s prevozнимi storitvami in oskrbo prebivalstva s pitno vodo, s storitvami z lestvami in drugimi gasilskimi napravami, z izdelavo požarnih redov in drugih preventivnih nalog ter z opravljanjem dežurne službe.

Poleg tega so gasilci izvajali različne intervencije, samostojno ali v sodelovanju z drugimi članji operativnih enot. V letu 1999 so opravili 6.721 ur dežurne pripravljenosti na domu. Stroške dežurne službe pokriva republiška uprava za zaščito in reševanje po pogodbji, ki jo ima PGD Sevnica sklenjeno kot osrednja gasilska enota, zadolžena za izvajanje tehničnih intervencij in ob drugih nesrečah, tudi z nevarnimi snovmi.

P. P.

ILEGALCA V METLIKI

METLIKA - 29. marca popoldne so policisti na metliškem bencinskem servisu izsledili dva bosanska državljanina. 20-letnega M. K. in 21-letnega I. P., ki sta tega dne ilegalno prestopila državno mejo preko reke Kolpe v Rosalnicah. Po postopku so ju vrnili na Hrvaško.

PONAREJEN VIZUM

OBREŽJE - Zoper osumljenko, 37-letno bosansko državljanko A. P., je podana kazenska ovadba, ker se je 28. marca pri mejni kontroli na Obrežju izkazal z nacionalnim potnim listom, v katerem je bil nalezen prihodno-odhodni vizum Republike Slovenije. Bil je ponarejen.

V GOZDU NAŠLI BOMBI

GABRIJE - Občan s Tolstega Vrha je 31. marca popoldne v gozdu v kraju Vrtice nad vasjo Gabrie pri podiranju dreves našel dve ročni bombe, ki izvirata iz druge svetovne vojne. Zanj so poskrbeli pirotehnički.

BOMBI IZ 2. SVETOVNE VOJNE

KRMELJ - Občan Krmelja je 30. marca našel v gozdu eksplozivne telesa, za kateri se je izkazalo, da sta protipešadijski defenzivni bombi italijanske izdelave iz 2. svetovne vojne.

to v osemih dneh ne zgodi, ugotavljanjo lastnika avta na primer na podlagi številki karoserije.

"Če tudi to ne uspe, potem nadzorništvo napiše nalog za odvoz in komunalna to stori. Avtomobile odpelje na svoje skladišče, kjer čakajo še mesec dni. Če se lastnik še vedno ne odzove, je nadaljevanje postopka odvisno od vrednosti avtomobila: če je ta neuporaben, gre na odpad in stroške plača občina, sicer pa se prodaja na javni dražbi. Z izkupičkom se poplačajo vsi stroški, če še kaj ostane, to dobi občina," je pojasnil Dronjak.

L. MURN

PONAREJENA BANKOVCA

NOVO MESTO - Novomeščanka je 25. marca v Dolenski banki na Seidlovi cesti v tolarje zamenjala deset bankovcev po sto ameriških dolarjev. Delavka je ugotovila, da je eden ponarejen. Delavka Agencije za plačilni promet v Novem mestu pa je 27. marca pri pregledu dnevnega izkupička iz podjetja 3 DVA, d.o.o., iz Brežic odkrila ponarejen bankovec za pet tisoč tolarjev. Oba ponaredka so policisti zasegli in poslali v ekspertizo Banki Slovenije.

PREHITRO PO MOKRI CESTI

ŠRANGA PRI MIRNI PEČI - 52-letni J. M. iz Mirne Peči se je 29. marca ob 15.25 z osebnim avtom peljal iz Novega mesta proti domu. Pri Šrangi ga je zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo na splozkom in mokrem vozilu zaneslo na levo, tedaj pa je iz nasprotni smeri pripeljal tovornjak. Slednji se je umikal, vendar je vseeno prišlo do trčenja, pri katerem se je J. M. hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Škoda na vozilih znaša po nestrokovi oceni milijon tolarjev.

RAZGRAJAL IN GROZIL ŽENI

OTOČEC - 27. marca nekaj po 5. uri so policisti do iztegnitve pridržali vinjenega 44-letnega F. K. iz Otočca, ki je doma razgrajal in ženi grozil s pretepom. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

Večji skupini Iračanov

Prijet vodič

POSAVJE - V noči na 28. marec je skupina devetih državljanov Iračan, starih od 6 do 52 let, ilegalno prestopila državno mejo med Hrvaško in Slovenijo. Sli so peš po poljih, izven naselja Obrežje do Mokrič, kjer jih je z osebnim avtom znamke Caravan pričakal 38-letni D. M. iz okolice Krškega. Vse ilegalce je našel v jih za plačilo proti Ljubljani. Toda ob 5.30 so ga ustavili in kontrolirali krški policijski, ki so akcijo odkrili. D. M. so pridržali in zoper njega sledi kazenska ovadba, ilegalce pa so vrnili na Hrvaško.

Istega dne so brežiški policisti ob 12.45 v zapuščeni stanovanjski hiši v okolici Bizeljskega prijeli skupino 13 državljanov Iračan, starih od 18 do 34 let, ki so ponoci s pomočjo neznanega vodiča pestopili državno mejo v bližini stare vasi pri Bizeljskem. Po postopku so jih odpeljali v Center za odstranjevanje tujcev v Ljubljani. 30. marca so krški policisti na Čatežu ob Savi prijeli še dva romunska ilegalca, ki sta mejo prestopila dan prej peš preko polj izven naselja Obrežje. Vrnjena sta bila na Hrvaško, kjer pa tudi še trije romunski državljanji, ki so v noči na 30. marec ilegalno in peš prestopili mejo preko reke Breganice. Policist jih je prijet izven naselja Gmajna.

VOJAŠKA PUŠKA Z NABOJI

KRŠKO - Policisti so 28. marca popoldne pri 32-letnem D. M. iz okolice Krškega zasegli vojaško puško M 48 A in tri naboje, kal. 7,62 mm, ker je vse to imel brez ustrezne dovoljenja.

UKRADLI POLO

NOVO MESTO - S parkirišča na Mestnih nivajah je med 29. in 30. marcu izginil osebni avto znamke WV Polo, clasic, rdeče barve, reg. št. NM 75-41. Neznanec je lastnico M. R. iz Novega mesta oškodoval za milijon 900 tisoč tolarjev.

22 DNI V ZAPORU

GABRIJE - Policisti so med kontrolo prometa 29. marca ponoči ustavili 41-letnega A. U. iz Brezjega, za katerega so ugotovili, da nima vozniskoga izpita. Odklonil je tudi preizkus z alkotestom. Ker je že večkrat kršil cestoprometnih predpisov in ker je obstajal sum, da bo vožnjo nadaljeval, so ga pridržali. Sodnik za prekrške mu je izrekel 22-dnevno zaporno kazeno.

Velike rive je težje ujeti

Preprodajalcu mamila najprej ponujajo zastonj, potem pa za mastne denarje - Pravi čas reči ne

Bil je julijski konec tedna leta

Murn iz oči v oči z Jalabertom

4. mesto na VN Miguela Induraina največji uspeh prvega kolesarja Krke Telekoma Novomeščana
Uroš Murn - Drugoligaš med svetovno elito - Zaradi Jalaberta moral zavirati

NOVO MESTO - Čeprav je turneja novomeškega poklicnega kolesarskega moštva Krka Telekom po Španiji zaradi precejšnjih stroškov dolgo časa viseila v zraku, so se na Topliški cesti očitno dobro odločili, saj je prvi mož moštva Uroš Murn že na prvi preizkušnji na Pirenejskem polotoku s četrtnim mestom v izjemno močni konkurenčni dokažal, da sodi prav med najboljše na svetu, njegovo moštvo pa je s tem pridobilo možnost, da se končno le prebije na eno izmed treh največjih etapnih dirk poklicnih kolesarjev.

Dirka za Veliko nagrado legendarnega španskega kolesarskega moštva Krka Telekom po Španiji zaradi precejšnjih stroškov dolgo časa viseila v zraku, so se na Topliški cesti očitno dobro odločili, saj je prvi mož moštva Uroš Murn že na prvi preizkušnji na Pirenejskem polotoku s četrtnim mestom v izjemno močni konkurenčni dokažal, da sodi prav med najboljše na svetu, njegovo moštvo pa je s tem pridobilo možnost, da se končno le prebije na eno izmed treh največjih etapnih dirk poklicnih kolesarjev.

Do sedaj kolesarji Krke Telekoma v takih konkurenčnih niso dosegli vidnejših uvrstitev, tokrat pa se je končno le zgodilo, kar so si obetali že predlani, ko so bili v novomeškem moštvu še Štangelj, Filip in Quaranta.

Na teden selektivni 195 km dolgi progi s petimi zahtevnimi klanci, od katerih je bil eden prve kategorije, Uroš Murn ni začel tako, da bi kazalo na tak uspeh, saj je na drugem klancu že zaostal za vodilno skupino, vendar jo je do tretjega odločilnega 7 km dolgega vzpona dohitel in potem zlahka ujel ritem favoritov. V zadnjih 30 km so najboljši tempirali izjemno hiter tempo in s tem preprečili morebitne pobjege. Uroš je pred ciljnem sprintom čutil dovolj moči za enakovreden boj z najboljšimi na svetu, pred zadnjim ovinkom pred ciljno ravnino pa je bil celo v odličnem položaju za zaključni sprint, a ga je kot večino kolesarjev v ospredju s prehitevanjem po notranji strani ovinka presenetil stari lisjak Franco Laurent Jalabert, tako da je moral zavirati, s tem pa je zapravil priložnost za boj za zmago, do četrtega mesta pa se je v boju z bolj izkušenimi sprinterji prve jakostne skupine svetovnega kolesarstva le zrinil. Čeprav je kazalo, da si bo Jalabert z drzno potezo priboril zmago, ga je pred ciljno črto prehitel Španec Pedreguer, na tretje mesto pa se je zrinil njegov rojak Angel Vicioso.

Uroš Murn je bil med najboljje uvrščenimi na dirki edini iz poklicnega moštva druga jakostna skupina (TT-2). Ostali kolesarji Krke Telekoma so na zahtevni dirki, potem ko so opravili svoje delo, odstopili, ali pa

Uroš Murn

(TT-2). Ostali kolesarji Krke Telekoma so na zahtevni dirki, potem ko so opravili svoje delo, odstopili, ali pa

• **Direktor moštva Krka Telekom Mirko Fifolt je ob prihodu iz Španije izjavil, da si uspeha, kakršnega je Uroš Murn dosegel v Španiji, niso niti v sanjah predstavljal. Prav zaradi Murnovega izida je bil odziv na nedeljsko predstavitev moštva Krka Telekom v Caneti v Španiji bistveno večji, saj se je predstavitev udeležil tudi predsednik španske kolesarske zveze. Novomeščani, ki so sodelovanje s španskim kolesarstvom dobro zastavili že jeseni, so tokrat dosegli nekaj pomembnih dogovorov, ki jim na široko odpirajo vrata na dirke v Španiji. Predvsem je pomemben dogovor z največjo špansko mlekarino Leyma, ki bo naše kolesarje sponzorirala med dirko v Španiji. Kar se tiče morebitnega nastopa na Vuelti, pa bodo morali novomeški kolesarji na španskih tleh doseči še nekaj podobnih uvrstitev.**

so zaradi prevelikega zaostanka na cilju ostali brez uvrstitev. Dirko je končalo le okoli 40 kolesarjev, odstopilo pa jih je več kot 100.

I. V.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOLESARJENJE

VN Miguela Induraina, (UCI-4), San Sebastian, Španija - 1. Pedigero (Španija, Vitalico), 2. Jalabert (Francija, Once), 3. Vicioso (Španija, Kelme), 4. Murn (Krka Telekom), 5. Etxebarria (Španija, Once), 6. Garzelli (Italija, Mercatone Uno), 7. Armstrong (ZDA, US Postal), 9. Spezialetti (Italija, Liquigas)... 23. Luttenberger (Avstrija, Once), 24. Olano (Španija, Once)... 38. Jimenez (Španija, Banesto) itd. Martin Dergane in Boris Premužič (časovni limit), Sandi Pepež, Boštjan Mervar, Vladimir Miholjević, Joachim Lopez, Davide Tonucci, Giuseppe Bracci (vsi Krka Telekom) odstopili.

kola končnice s Triglavom, v soboto in nedeljo pa bo igrala na zaključnem turnirju slovenskega košarkarskega pokala v Laškem.

NOGOMET

2. SNL, 19. kolo - Elan : Drava 2:0; strelna: 1:0 - Kapušin v 70. minutu, 2:0 - Gruden v 90. minutu. LESTVICA 1. Tabor Sežana 46, 2. Koper 45, 3. Esotech Smartno 39, 4. Elan Novo Mesto 38, 5. Železničar Ligo 36, 6. Aluminij Kidričev 30... 16. Avtoplus Kotrte 7. Elan bo v nedeljo, 9. marca, igral v gosteh z zadnjevrščenim Avtoplusom Kortami.

ROKOMET

1. SRL, ženske, končnica, skupina od 5. do 10. mesta, 5. kolo - Bajc Daewoo Izola : Gramiz Kočevje 18:28 (9:14); LESTVICA: 1. Jelovica 25, 2. Vegrad Velenje 25, 3. Gramiz Kočevje 23, 4. Bajc Daewoo Izola 14 itd.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 18. kolo - MAXI OLIMPIJA : KRKA 6:0 (Skafar : Gradišar 2:0 (21:7, 21:2), Reflek : Kralj 2:0 (21:16, 21:14), Lasan : Hribar 2:0 (22:20, 21:15), Reflek : Gradišar 2:0 (21:11, 21:12), Tokič : Hribar 2:1 (21:8, 16:21, 21:8), Lasan : Kralj 2:0 (21:8, 21:5). KRKA : ETA PRESERJE 1:6 (Somrak : Petrovič 0:2, Kralj : Rogelj 2:0, Gradišar : Ignatovič 0:2, Kralj : Petrovič 1:2, Somrak : Ignatovič 0:2, Kralj/Gradišar : Ignatovič/Petrovič 0:2). LESTVICA: 1. ETA Preserje 34, 2. Maxi Olimpija 30, 3. ŽNTK Maribor 29, 4. ERA Velenje 23, 5. Moravske T. Sobota 20, 6. Radlje 15, 7. Radgona 15, 8. Učila Križe 8, 9. Krka 6, 10. Petovia 0. Krka se bo v končnici prvenstva s Petovio pomerila za obstanek v 1. ligi.

so zaradi prevelikega zaostanka na cilju ostali brez uvrstitev. Dirko je končalo le okoli 40 kolesarjev, odstopilo pa jih je več kot 100.

I. V.

Andrej Čuden res ni imel sreče

Na progi na Prilipah se je začela letosnja sezona v motokrosu - Med člani od naših najvišje uvrščeni Ogulin, Juhant in Čuden, med podmladkom pa Rovan in Fortuna

PRIPLIPE - Letosnja sezona tekmoval v motokrosu se je za slovenske voznike začela tam, kjer se je končala lanska, na brežiški stezi na Prilipah. Dirk na državno prvenstvo v razredu do 85 cm je prvič mestom v obeh vožnjah dobil lanski prvak Samo Kurnik (Lenart), v razredu 250 cm pa prav tako lanski prvak Sašo Kragelj, pozivno dirko v razredu 125 cm pa je dobil Rok Sitar. Izmed motokrosistov iz našega konca se je v razredu 85 cm najbolje uvrstil Dejan Ogulin (NIX Semič), ki je tokrat osvojil nesrečno 4. mesto, v razredu 250 cm pa je bil Juhant (Fortuna Trebnje) prav tako četrti in Čuden (Fun Šport) po vrsti nesrečnih zapletljajev peti.

Najboljšo uvrstitev med člani Bence MX teama, ki deluje pod okriljem krškega Fun Športa, si je

klub padcu v prvi vožnji priboril Nik Rovan, ki je med podmladkom v razredu 85 cm po ogorčenem

ZAČELO SE JE NA PRILIPAH - Klub temu da je dneve pred prvo dirko za letosnje državno prvenstvo v motokrosu precej deževalo, na progi na Prilipah ni bilo blata pa tudi prahu ne, ki včasih na tej progi precej moti tekmovalce. Le zaradi kamenja je nekaj motokrosistov tokrat dirko končalo s prazno zračnico, med njimi tudi domačin Andrej Čuden. (Foto: I. V.)

boju osvojil skupno drugo mesto. V prvi vožnji je bil Nik tretji, v drugi pa drugi, tako da je zbral enako število točk (22) kot tretjevrščeni Rok Cajzek. S precej smole se je njegov klubski kolega Tomaž Salobir po več padcih na koncu uvrstil na peto mesto. V šibkejšem razredu dirke podmladka (60 cm) se je s tretjim mestom izkazal mladi Fortuna (Fortuna Trebnje).

Med vsemi pa se je smola najbolj držala Andreja Čudna, ki je letos prestopil iz AMD Brežice v Fun Šport oziroma Bence MX team. V prvi vožnji kategorije 250 cm je dobro štartal, vendar so ga potem izrinili s proge, tako da so ga pri vracanju prehiteli vsi konkurenți. Borbeni Andrej ni obupal, ampak se je z drzno vožnjo z zadnjega prebil na tretje mesto, čeprav je zadnja dva kroga prevozel s prazno zračnico. V drugi vožnji je takoj po štartu povadel, potem pa zadel ob rob proge, tako da ga je dvignilo z motorja, in spet je izgubil nekaj mest. Ko je prehitel tekmeče, je na koncu spustil v prvem krogu še padel, predl gušno in izgubil veliko časa, ko se je trudil, da je ponovno prizgal motor in se vrnil na progo. Klub temu je s prazno zračnico vztrajal do konca druge vožnje in se prebil do sedmega mesta, kar je zadostovalo za skupno peto mesto.

Moris in Kruno Brežice spet prvoligaša

Strelci uspešno končali sezono

V soboto je v Ljubljani potekal sedmi, zadnji turnir letosnje 2. državne lige v streljanju z zračno pistolo, ki se je za moštva Kočevske Reke in Brežice končal nadvse uspešno. Tekmovalci Morisa so se z 2. mestom v skupni uvrstitev prav v zadnjem krogu prebili na prvo mesto, Kruno Brežice pa je v zvezko točk zaostanka osvojil tretje mesto ter si prav tako zagotovil napredovanje v prvo državno ligo, iz katere sta obe ekipe pred letom dni izpadli.

Končni vrstni red: 1. Moris (Kočevska Reka) 76, 2. Pozenel (Rečica pri Laškem) 75, 3. Kruno Brežice 75, 4. Železničar 69, 5. Juršinci 67 itd. Posamezno: 4. Sabados (Kruno Brežice) 3838, 5. Mrkun (Moris) 3817, 7. Krajnc (Kruno Brežice) 3762, 11. Veres (Moris) 3677 itd.

Prva državna medalja za smučarko Krke Roga

Brodnikova tretja v državi v veleslalomu

NOVO MESTO - V smučarskem društvu Krke Rog se že pred nastopom Matjaža Vrhovnika na državnem prvenstvu veselijo medalje. Na tekmi za državno prvenstvo za cicbane v veleslalomu, ki so ga v nedeljo, 2. aprila, pripravili na Krvavcu, se je izmed dolenskih smučarjev najbolj izkazala članica smučarskega društva Krka Rog, ki je osvojila 3. mesto, za zmagovalko Petro Presterl iz Blejske Dobrave pa je zaostala 1,20 sekunde. Pri cicbanah je Gregor Kostanjšek osvojil 10. mesto. V skupnem vrstnem redu za pokal Radenske je Brodnikova tretja, Kostanjšek pa peti.

Prav tako bi moral biti končni minulega tedna na Krvavcu člansko državno prvenstvo, kjer si Krka Rog obeta zlato v slalomu pri moških, a je bila tekma zaradi obilice novega snega prestavljena za en teden.

Tekaški praznik na Glavnem trgu

V nedeljo 3. novomeški tek

NOVO MESTO - Tekaški klub Portovald bo v nedeljo, 9. aprila, v starem mestnem jedru Novega mesta s štartom in ciljem na Glavnem trgu pripravil 3. novomeški tek, na katerem naj bi po navedbah vodje organizacije prireditve nastopilo med 150 in 200 tekačev iz vse Slovenije, med katerimi se bosta za zmago med člani oziroma mladinci potegovala tudi domača asa Aleš Tomič in Marko Gorenec. Ženske in moške bodo razdelili v 11 starostnih skupin, ki bodo tekmovali na različno dolgih krožnih progah, speljanih po Glavnem trgu, Šolski in Germovi ulici. Obenem z novomeškim tekom bo klub Portovald po dolgih letih pripravil tudi tekaško tekmo v okviru delavskih športnih iger novomeške občine.

V času prireditve bo od 15. ure do 17.30 mestno središče zaprto za ves promet. Tekaški klub Portovald, katerega glavni pokrovitelj je Cestno podjetje novo mesto, je teden dni pred prireditvijo v nakladi 10.000 izvodov izdal časopis, v katerem sta podrobno predstavljena prireditve pa tudi sam klub. Časopis naj bi dobila vsa gospodinjstva v Novem mestu in večjih krajih v okolici.

Kdaj atletski stadion?

Atletski klub Sevnica za najboljšega atleta 1999 razglasil Boruta Vebra, za najboljšo atletinjo Klavdijo Tomažin

SEVNICA - Atletski klub na Dolenjskem in v Posavju so lani v mlađinski konkurenči osvojili vse najvidnejše loriroke pri nas. K tej izjemni beri je v veliki meri prispeval tudi sevnški atletski klub, čeprav deluje v precej slabih razmerah kot konkurenti, kajti Sevnčani ne premorejo niti atletske steze, kaj šele stadiona! Zato je toliko pomembnejše, da sevnški atleti zadnja leta zgledno sodelujejo z AK Portovald v Novem mestu (mimogrede: na petkovem občnem zboru je bil tudi sekretar tega kluba Borut Retelj), atleti skupaj vadijo, Sevnčani pa

radi prihajajo na priprave na stadion v dolensko metropoli. Kako dolgo bodo Sevnčani še brez svojega atletskega stadiona nihče ne ve, niti novi predsednik AK Sevnica Branko Kelemina, sicer poslanec državnega zbora, ki je pretekli petek prevzel krmilna odgovornosti v klubu - Rafka Povheta. Povh se bo kot strokovni vodja oz. glavni trener lahko poslej bolj posvetil vadbi atletov, Kelemina pa je na čelu iniciativnega odbora za gradnjo atletskega stadiona v Sevnici obljubil, da bo storil vse, da bodo, tudi s pomočjo občine, prišli do potrebnih dokumentov vsaj za gradnjo atletske steze. Gre za rezervacijo prostora in denarja za izdelavo potrebnih listin in morda še za zemljišče.

58 članov AK Sevnica je lani sodelovalo na 62 tekma, pri čemer so samo na državnih prvenstvih osvojili 40 kolajn. Pri atletih je tudi lani daleč najboljse rezultate dosegel zaradi skromnega značaja prav nič zvezdinski 18-letni Borut Veber. Sledita mu Robin Papež in Bojan Bedrač. Pri dekleh pa je podžupan Andrej Štricelj izročil prehodni pokal in priznanje za najboljšo atletinjo v letu 1999 20-letni Klavdij Tomažin. Za njega sta se uvrstili Alenka Radej in Branka Virtič.

P. P.

Od veteranke do svetovnega vrha

Krčanka Urška Slapšak se je s tekmovalnim plavanjem srečala v otroštvu, potem pa je kar pet let ni bilo v bazen - Delovni dan plavalke se začne ob petih zjutraj

Krčanka Urška Slapšak je izjema med vrhunskimi plavalci, saj se je plavalnega treninga resnejce lotila šele v študentskih letih, zdaj pa spađa v sam svetovni vrh, kar je pred kratkim dokazala tudi na svetovnem prvenstvu v Atenah, ko se je še 15 metrov pred ciljem finala na 50 m hrbtno borila za medaljo, na koncu pa so ji pošla moči in je osvojila še vedno izvrstno sedmo mesto.

Tvoj veliki cilj je nastop na olimpijskih igrah. V kratkih bazenih sodiš med najboljše na svetu, a norme za olimpijske igre še nimaš? Koliko ti še manjka?

Z osebnim rekordom na 50 m hrbtna za normo zaostajam 20 stotink sekunde, kar je po eni strani malo, po drugi pa zelo veliko. Upam, da bo šlo. Š trenerjem Cirilom Globočnikom sva dobro proučila posnetke mojega plavanja in ugotovila, da mi, bom še nekoliko podaljšala zavslaj in če mi bo to uspelo ohraniti celih 50 m, potem z normo ne bi smelo biti težav.

Norma je 26,00, prejšnji teden pa si v Renesu dosegla izid 26,41. Z uspehom na svetovnem prvenstvu v Atenah le nekaj dni predtem si dokazala, da si in izvrstni formi,

kako to da nisi plavala še hitreje?

V Atenah smo plavali v kratkem bazenu, prehod iz 25-metrskega bazena v 50-metrskega pa je zelo težak, to je velika razlika, čeprav bi si nepočeni mislil, da je vseeno. Prve tekme v dolgem bazenu sem izkoristila, da bi pridobila občutek za plavanje v daljšem bazenu.

Kako to, da v kratkih bazenih daješ največji poudarek hrbtnemu slogu, v dolgih bazenih pa je tvoja specjalnost kralj?

V hrbtnem slogu je po štartu in po obratu dovoljeno 15 m plavati pod vodo samo z nogami, in ker imam zelo močne noge, to s pridom izkorisčam, medtem ko mi na površini z rokami nekoliko zmanjka moči.

Glede na to, da ti bolj leži kralj in da imaš zelo močan delfinov udarec z nogami, bi bilo logično, da bi dobro plavala delfina.

Pri delfinu imam težave s počasnim obratom. Sem precej visoka, in preden se obrnem, izgubim precej časa. Saj sem letos izboljšala osebni rekord in se v evropskem merilu približala najboljšim 15 plavalkam, a vseeno je hrbtni slog pozimi moja udarna disciplina.

Kot osnovnošolka si začela trenirati plavanje v domačem Celulozarju, a nisi dolgo vztrajala?

Plavanje sem pustila po osmehu razredna osnovne šole.

Zakaj?

Še sama ne vem. Enostavno sem imela vsega zadosti, čakala me je srednja šola in misila sem, da šolanja ne bi mogla uskladiti s treningom plavanja. Teden sem dobila tudi brata z Downovim sindromom in takrat se mi je življenje obrnilo na glavo. Saj so me prepričevali, naj naprej treniram, a tramaška kakor sem, se nisem dala prepričati. Enostavno nisem imela več pravega motiva.

V plavanje si se menda vrnila kot veteranka?

Res je. Pet let po tistem, odkar sem nehala trenirati, sem na vetranskem prvenstvu na 50 m kravli dosegla tretji najboljši izid v državi.

Tretji čas med veterankami?

Ne, absolutno tretji čas.

Brez treninga?

Brez. Potem me je Tone Bizjak pregovoril, da sem spet začela trenirati, ker so v Krškem potrebovali četrtjo plavalco za štafeto, s katero so želeli postaviti državni rekord. Takrat sem se pustila pregovoriti in Krčanke smo potem postavile državni rekord.

Takrat ste v Celulozarjevi štafeti plavale ti pa sestri Repec in katera še?

V štafeti smo plavale Natalija in Anja Repec, Maja Kraševac in jaz.

Po tem velikem uspehu krškega plavanja ste se vse odločile, da zajmenjate klub. Zakaj?

Zaradi študija v Ljubljani. Tam smo trenirale skupaj s plavalci Ljubljane. Če nisi v njihovem klubu, te gledajo postrani. Nisi enakovreden. To je bilo najpomembnejše. Če si član njihovega kluba, imaš enake možnosti za trening kot drugi.

Zakaj si kasneje še enkrat zajmenjata klub?

Samo zato, ker so v Radovljici pri trenerju Cirilu Globočniku trenirale skoraj vse najboljše slovenske plavalec s sestrami Kejzar in Tanjo Blatnik na čelu. To je bil zame velik iziv. Mislim, da je boljše, da treniraš z boljšim od sebe oziroma s svojo generacijo, kot pa da za sabo vlečeš mlajše. No, za mlade je dobro, če imajo nekoga pred sabo, zate pa ne.

Kolikokrat na dan treniraš in koliko kilometrov preplavaš?

To je odvisno od faze sezone. Na začetku obdobja priprav, ko gradimo temelje, preplavamo okoli 6 km na trening, več skoraj nikoli razen na pripravah, ko dvakrat na dan preplavamo po 8 kilometrov. Običajno v enem tednu opravim osem treningov v vodi in tri v fitnessu.

Kako zgleda en tvoj trening med sezono?

Zdaj se bo začelo pripravljalno obdobje zame z najbolj dolgočasnimi treningi. Vstanem ob petih zjutraj in se odpeljam v Kranj, ob šestih zjutraj pa sem že v vodi. Najprej se približno pet minut ogrevam na suhem, predvsem delam vaje za gibljivost, potem pa za ogrevanje preplavam okoli 1 kilometra. Sledijo različne aerobne plavalne vaje, na primer samo z rokami, samo z nogama.

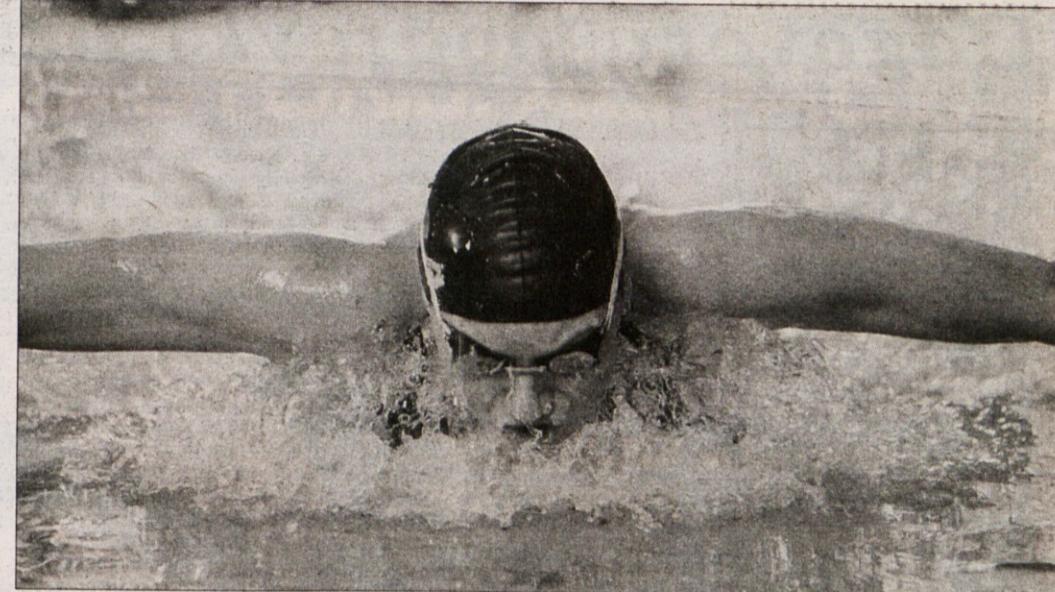
Absolutno, to se ne da primerjati.

Se nikoli ne naveličaš ure in ure gledati črto na dnu bazena? Ali ni plavalski trening preveč enoličen?

Včasih se res sprašujem, zakaj ves čas plavam sem in tja po bazenu. Če imam motiv, ti monotonijski težko prenašati oziroma je sploh ne občutiti. Nastopi na tekmovanjih in potovanjih odtehtajo vse garanije.

Koliko vidiš sveta?

Veliko. Bila sem že na vseh celi-

URŠA KOT DELFIN - Urša ima močne noge in bi ji delfinov slog ustrezal, če ne bi zaradi velikosti izgubljala časa na obratih. Klub temu tudi v delfinu spada med najboljše evropske plavalke, v kratkih bazenih kraljuje v hrbtnem slogu, na olimpijskih igrah v Sydneyju pa bo poskušala doseči čimevč na 50 m prosti, le še normo mora doseči. (Foto: Ciril Globočnik)

mi in plavanje z raznimi pripomočki, kar znese okoli 6 km oziroma dve uri. Ko se vrnem domov, grem ponavadi še malo nazaj spat, ker nisem jutranji tip in me vstajanje ob petih dobesedno ubija. No, malo sem se že navadila. popoldne se stvar ponovi ali pa nekaj ur prebim v družbi utezi.

Ste najboljši slovenski plavalec profesionalci?

Zase ne morem reči, da sem čista profesionalka. Nekaj denarja dobim od kluba, dodatno pa me podpirajo Teme Čatež. Želim si, da bi me v kratkem zaposlili na ministrstvu za obrambo, kjer je zaposlenih kar nekaj mojih reprezentančnih kolegov. Če se mi bo želja izpolnila, lahko rečem, da bom profesionalka oziroma bom od plavanja lahko dostojno živila.

Je od plavanja teže živeti kot od tenisa, smučanja ali nekaterih kolektivnih športov?

Absolutno, to se ne da primerjati.

Se nikoli ne naveličaš ure in ure gledati črto na dnu bazena? Ali ni plavalski trening preveč enoličen?

Včasih se res sprašujem, zakaj ves čas plavam sem in tja po bazenu. Če imam motiv, ti monotonijski težko prenašati oziroma je sploh ne občutiti. Nastopi na tekmovanjih in potovanjih odtehtajo vse garanije.

Koliko vidiš sveta?

Veliko. Bila sem že na vseh celi-

nah razen v Afriki. Tudi v Skandinaviji še nisem bila, a letos poleti imamo v Helsinkih evropsko prvenstvo in bom spoznala tudi ta konec Evrope.

Slovenci smo bili včasih v svetovnem plavalem vrhu na dolgih progah: brata Petrič, brata Majcen, Bucar... Zdaj pa se slovenski plavaleci uveljavljajo predvsem v šprinterskih disciplinah. Kako to? Je morda tega kriv 16-metrski bazen v Radovljici?

Ne vem. Ne spomnim se 16-metrskega bazena. Ko sem prišla v radovljiski klub, so tamkajšnji plavaleci pozimi že vozili na treninge v Kranj, poleti pa imamo Radovljici na voljo nov 50-metrski bazen. Morda je to zato, ker je treba za uspeh na daljše proge veliko več trenerirati. Meni osebno se na nekolicu doljših progah preveč pozna 5-letna odstotnost. Nimam osnove, ki bi jo pridobila v tistem času.

Bila si šesta na svetovnem prvenstvu, a se moraš kljub temu boriti za normo za olimpijske igre. Ali ni šesto mesto na svetu dovolj, da ti rečejo, da enostavno sodiš v svetovni vrh in s tem tudi na olimpijske igre?

Najprej te moram popraviti. Na svetovnem prvenstvu sem bila sedma. Za nastop na olimpijskih igrah so norme zelo stroge. Izid mora biti dosegzen v 50-metrskem bazenu,

zato dosežek na svetovnem prvenstvu v 25-metrskem bazenu ne velja. Poleg tega 50 m hrbtno ni olimpijska disciplina. 7. mesto je velik dosežek, a ni dovolj za olimpijske igre.

Ko si prišla na cilj, so objavili, da si šesta.

Plavalki, ki je prišla na cilj tretja, se ni ustavila ura oziroma se je ustavila, ko se je že obrnila in se je plosčce dotaknila s hrbotom, tako da ji je semafor pokazal zadnji rezultat finaleta. Ko so napako popravili, sem zdrsnila na sedmo mesto.

Prečasni si načrtovala, da bo to tvoja zadnja sezona, si si morda premislila?

Zdaj ne mislim še končati kariere. Dokler izboljšujem svoje izide in dokler bom tekmovala v veseljem, ne bom nehala. Mislim, da brez težav lahko plavam vsaj še dve leti.

Kaj pa potem?

Potem si bom moral najti službo. Upam, da bo lahko ostala v plavanju.

Poleg plavanja tudi študiraš?

Moj študij se počasi približuje koncu. Na fakulteti za šport me čakajo še trije izpit in diploma. Profesorji mi gredo zelo na roke, predvsem kar se tiče izpitnih rokov, kar mi zelo pomaga in zelo sem jim hvaležna, še posebej dr. Kapusu, pri katerem usmerjam plavanje.

I. VIDMAR

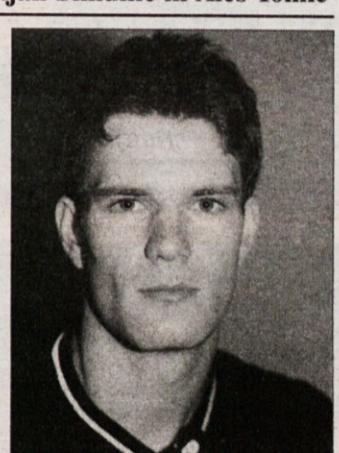
Urška Slapšak

Atleti v boju za norme za Sydney

Normo za nastop na olimpijskih igrah sta že izpolnila Igor Princ in Jože Vrtačič, Jure Rovan je čisto blizu, brez možnosti pa nista tudi Boštjan Šimunič in Aleš Tomic

Po končani zimski atletski sezoni je slovenska atletska zveza objavila seznam 12 olimpijskih kandidatov, ki že imajo izpolnjene pogoje za nastop na letošnjih OI v Sydneyju, med njimi sta tudi člana Krke Telega koma metalec disk Igro Princ in sprinter Jože Vrtačič. Princ je normo za nastop na igrah 63,50 m izpolnil že lani, Vrtačič pa se je med kandidate uvrstil kot član štafete 4 X 400 m, ki je lani na svetovnem prvenstvu s časom 3:02,70 izpolnila norma A (3:07,0) in sodi med najboljše štafete na svetu. Med potencialnimi kandidati za nastop na igrah je tudi brežiški skakalec s palico Jure Rovan, ki je z dvoranskim državnim rekordom 556 cm januarja izpolnil B-normo, do A-norme (560 cm) pa mu manjkajo le še 4 centimetri. Blizu norme in s tem nastopu na igrah sta tudi Aleš Tomic (Portovalovo Novo mesto) v teku na 1500 m in Boštjan Šimunič (Dolenjske Toplice) v troskoku. Da bi izpolnil A-normo v teku na 1500 m, bi moral Tomic doseči čas 3:36,80, Šimunič pa v troskoku preskočiti 16,85 m.

Atletska zveza je objavila tablice najboljših izidov slovenskih atletov v letošnji zimski oziroma dvoranski

Jože Vrtačič

sezoni, v kateri je bilo doseženih 10 članskih rekordov. Od atletov z našega konca je državni rekord izboljšal le Jure Rovan, prav tako v skoku ob palici pa je bila rekordno uspešna tudi Juretaova semešanka 15-letna Matja Drobnič, ki je s 310 cm izenačila najboljši dosežek pionirk. Med veljavnimi slovenskimi dvoranški rekorderji so na spiskih še vedno tudi Brežičanka Vladka Lopatič v peteroboru, Novomeščan Andrej Murn z mladinskim rekordom na 60 m ovire in Aleš Tomic iz Cerovega Loga v teku na 800 m, med pionirji pa sta rekorderja še vedno tudi Šentjernejčana Kristjan Kralj na 60 m z ovirami in Alenka Žnidarsič v skoku v višino. Na letošnjih slovenskih tablicah najboljših dosežkov v dvoranah so izmed atletov z našega konca na prvih mestih Jure Rovan s 556 cm v skoku s palico, Aleš Tomic s časom 3:47,48, pred-

MALČKI PLAVAJO

NOVO MESTO - Novomeška agencija za šport marca in aprila v bazenu osnovne šole Grm pripravlja plavalne tečaje za predšolske otroke. V poldrugem mesecu se bo plavati načilno 350 otrok iz novomeških vrtcev. Malčki iz obšolskih vrtcev plavalne tečaje obiskujejo dopoldne, mestni vrtci pa popoldne.

NOVOMEŠKI ROKOMETNI KOMANDNIK ZA ZAČETEK IZGUBILI

ČRNOVELJ - V pondeljek, 3. aprila, so bili na prijateljski rokometni tekmi v Črnomolju med Črnomoljem, ki nastopa v drugi slovenski ligi, in moštvom lani ustanovljenega novomeškega rokometnega kluba izkušeni Črnomoljci boljši, čeprav so se mladi Novomeščani kar dobro kosali z njimi in izgubili s samo štirimi zadetki razlike (27:31). Najboljši strelec tekme je bil Novomeščan Robi Surina s sedmimi zadetki. To je bila prva tekma Novomeščanov z moštvom drugega kluba.

NOVOMEŠSKI ROKOMETNI KOMANDNIK ZA ZAČETEK IZGUBILI

ČRNOVELJ - V pondeljek, 3. aprila, so bili na prijateljski rokometni tekmi v Črnomolju med Črnomoljem, ki nastopa v drugi slovenski ligi, in moštvom lani ustanovljenega novomeškega rokometnega kluba izkušeni Črnomoljci boljši

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznika pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravke ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesporazumno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Spoštovane občanke in občani

DL 13, 30. marca

V 13. številki Dolenjskega lista je bila objavljena zahvala župana občine Črnomelj Andreja Fabjana, s katero se zahvaljuje občanom za zaupanje klub negativnemu rezultatu referendumu za samoprispevki.

Zahvalo sem večkrat prebral, pa kljub temu nisem mogel dojeti njenega pravega pomena. Ob tem sem mi je pojavilo vprašanje, ali je to prvoaprilska šala ali pa morda balkanska razlaga poraza. V evropsko naravnimi državi je nameč nenaščeno, da lahko v propadlem referendumu za samoprispevki vidi vodja lokalne skupnosti njemu izraženo veliko zaupanje občanov, celo tako veliko, da si zasluzijo jasno zahvalo.

Župan kot idejni in tudi siceršnji vodja projekta za občinski samoprispevki je nameč na izvedenem referendumu doživel velik poraz in nezaupni občanov, sa je samoprispevki podprlo le 19,55 odst. volivcev. Gleda na dejansko stanje razmer bi bilo za pričakovati, da se župan opraviči davkoplaćevalcem za propadalo naložbo oziroma za nekoristno porabo velike količine najhovega denarja. Povedati bi jim moral, da za to dejanie prevzema osebno odgovornost kot predstavitev in zagovornik samoprispevka. Del odgovornosti pa bi lahko prisadal tudi tistim občinskim svetnikom, ki so klub odklonilnim opozorilom svetnikov SDS in SKD glasovali za razpis referendumu. Župan evropske miselnosti bi verjetno v takšnem primeru odstopil s svojega položaja.

JOŽE BAHOR
Svibnik pri Črnomelu

Žagarjeva zopet direktorka, Mužar pa ravnatelj

DL 13, 30. marca

Pretekli teden sem preživel v Londonu. Morda delno tudi tu tiči razlog, da se mi je zdel sklep črnomajskoga občinskega sveta v zvezi z mojim imenovanjem za ravnatelja OŠ Mirana Jarca Črnomelj, ki je bil objavljen v zadnji številki Dolenjskega lista (mognome: na šolo pa ga še nismo dobili), toliko bolj intelektualno in kulturno rezen. Očitno mi:

1. Vizija šole je splošna in prema konkretna glede šolskih in obšolskih dejavnosti. Dokumente, ki jih pišem za šolo oz. v imenu institucije, štejem za strokovne in so tako tudi pisani. Vizijo začenjam z odstavkom, kjer piše, da pri snovanju izhajam iz splošnih načel edukacije, objavljenih v Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju RS, 1995, Ljubljana, ter upoštevam zakonsko regulativno dveh temeljnih zakonov s področja vzgoje in izobraževanja, Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, 1996, in Zakon o osnovni šoli, 1996. Na zadnji strani je navedena literatura s področja menedžmenta. Gleda na vašo pripombo si upam reči, da niste pogledali ne enega ne drugega ter da je vaše vedenje - znanje o obeh področjih zelo skromno ali pa zelo zaostalo.

Na prosojnici 18 gradiva Šole za ravnatelje, povzeto po Mayerju, 1994, med drugim piše: "Vizija naj vsebuje bolj splošne kot specifične cilje, vizija je izhodišče operativnim ciljem, vizija mora biti enostavna, jasna in merljiva, vizija naj kaže, "kaj", ne "kako"..." Podobno jo opredeljujejo tudi drugi sodobni avtorji, ki pokrivajo področje menedžmenta.

Gleda pripombe, da je vizija prema konkretnej glede šolskih in obšolskih dejavnosti, pa bi vam želel povedati, da Zakon o osnovni šoli v 31. členu govori, da se z Letnim de洛vnim načrtom (LDN) določijo vsebina, obseg in razporeditev vzgojno-izobraževalnega dela v skladu s predmetnikom in učnim načrtom in obseg, vsebina in razporeditev interesnih in drugih dejavnosti, ki jih izvaja šola. Svet šole je LDN, sprejel 30.9.1999, obsega 32 strani, v njem pa je zapisano vse tisto, kar vi v nasprotju z zakonom terjate, da bi moral biti nekje drugje, ali pa vidite potrebo po dvojnem zapisu.

S takšnimi stališči, boste nam občanom odvzeli iluzijo, da nas vodijo ljudje, ki gredo v korak s časom, upoštevajo sodobne izsledke znanosti, upoštevajo zakonodajo ter se resno in zavzeto lotujejo problematike. Zapisati takšno direkcijo v sklep občinskega sveta je dilettantsko in v posmeh občini doma in tja, kamor ga boste posiljali. Ob vsem navedenem bi želel dodati še dejstvo, da sem Šolo za ravnatelje končal z nalogom Obliskovanje vizije OŠ Mirana Jarca Črnomelj.

2. Predlagani kandidat za ravnatelja se kot ravnatelj šole in javna oseba premalo pojavlja v javnosti. V občini Črnomelj sem delovno aktivен od leta 1989. V tem času sem bil dva mandata sekretar ZSMS oz. LDS, dva mandata občinski svetnik, en mandat podžupan, krajše obdobje sem opravljal dela župana, kot podžupan sem bil aktivno vključen v dogajanje ob osamosvojitvi Slovenije, organiziral sem več obiskov predsednika vlade dr. Janeza Drnovška, ministra za šolstvo dr. Slavka Gabra, državnih sekretarjev Ministrstva za šolstvo in šport, bil kot podžupan na srečanjih s predsednikom države Milanom Kučanom, nadškofom Alojzijem Šuštarjem in mnogimi drugimi.

Večkrat sem aktivno sodeloval s predstavitevami, govoriti itd. na več-dnevnih mednarodnih srečanjih Terza (Italija), Konstanza (Nemčija) 1991, Sintra in Lizbona (Portugalska) 1993, Bologna (Italija) 1994. Omogočeno mi je bilo spoznavati značilnosti tujih šolskih sistemov: Berlin (Nemčija) 1994, Kopenhagen (Danska) 1999, London (Anglija) 2000.

V šolskih letih 1993/94, 1994/95, 1995/96, 1996/97 sem vodil aktiv ravnateljev osnovnih šol, glasbene šole in šole s prilagojenim programom v Občini Črnomelj.

Tudi izjava: "Samoprispevki bo, če bo sanacija" je izkazal za resničnega. Samoprispevki je bil, vendar ga ne bo. Nekaj podobnega bi lahko rekli tudi za sanacijo, a tem morda kdaj drugič.

P. S.: novinarin metaforični naslov "Samoprispevki bo, če bo sanacija", se je izkazal za resničnega. Samoprispevki je bil, vendar ga ne bo. Nekaj podobnega bi lahko rekli tudi za sanacijo, a tem morda kdaj drugič.

Jakličevim grozi srbski častnik

DL 13, 30. marca

Gospod Dobrivoj Petrović, vesel sem, ker sedaj niste imeli opravka s polico in sodiščem. Predlagam pa vam klub temu, da se postavite na realna tla. Že pred osvoboditvi

jo ste bili namreč znani po besednih napadih na sosede in ste svoje "velikosrbstvo" na veliko trošili naokoli. Toda nisem krv, da so se porušili vaši ideali.

Mirjano - Ljubico Vobič sem spoznal 24. maja 1998, ko vas ni bilo v Sloveniji. Telefonska številka in številka mobitela sta na njeno ime. Mirjana mi je dovolila, da jo lahko pokličem kadarkoli hočem, celo, da jo moram poklicati. Iskreno obžalujem, da sem kdaj srečal vašo izvenzakonsko partnerico (ni pa vaša žena, kot ste zapisali v članku), in žal mi je tudi, da sem verjetno njenim lažnim obtoževanjem na vaš račun. Prepričala me je, da se sploh ne razumeta, da je tudi večkrat bežala iz hiše in da je nekaj časa živila tudi v bloku kot podnjemica in podobno. Še bi lahko našteval stvari, ki mi jih je natrosila vaša sedanja "goreča" sotropica v življenju v Sloveniji.

Napačno ste tudi napisali, da sem sin oficirja. Moj oče, Slovenec iz Podzemja v Beli krajini, se je po partizanjenju po drugi svetovni vojni znašel v Mladenuvcu kot partizanski oficir, vendar kmalu (pred mojim rojstvom) splek uniformo in se lotil opravljanja poklica mesarja, za kar se je pred vojno tudi izučil. Oženil se je s srbskim dekletem in rodila sva se midva s sestro. Leta 1957 se je vsa družina preselila v Metliko in od takrat je Bela krajina moj dom. Tudi po poroki s Črnomeljko sva stanovala v Metliku, kjer imam tudi lastno stanovanje v Ul. 1. maja 1.

V Črnomlju, Ul. Drage 12, sem si zgradil hišo. Tukaj živim z dvema hčerama, ki na žalost nimata več matere, ker je pred osmimi leti umrla, da bi ju tudi ona branila pred vašimi grobostmi. Imam magnetofonski posnetek vaših telefonskih klicev, ki so nezaslišano nesramni. In tako ste, nič krivi v to so kolobojno vključili tudi moji hčerki. Tudi v tem primeru ste izkazali svojo sposobnost verbalnih deliktov.

Obžalujem, da nimate v Črnomlju nobenega prijatelja. Po mojem je to tudi vrok izredne negativne energije, ki je nakopčena v vas. Naj povem, da hodim v svojem mestu z dvignjeno glavo, za razliko od vas imam dosti prijateljev in sem prepirčan, da nikoli več se ne bom družil s tako neiskreno in zmeleno žensko.

Resnica vedno zmaga in tako bo tudi kmalu prišel čas, ko bomo lahko jaz in moji hčerki ponovno mirno zaživeli.

Novinarji Lidija Murn se zahvaljujejo za objavljeni članek v Dolenjskem listu.

RADE JAKLIČ
Črnomelj

Prava ura teče vse življenje

DL, 6, 10. februarja

Podpisani Samuel Kukovičič izjavljam, da trditve pisca članka Martina Luzarja, v Prava ura teče vse življenje, objavljenem 10. februarja 2000: "Samuel Kukovičič iz Krškega je eden najmlajših, če ne najmlajših urarski mojster," ne drži, ker mi je pripisan mojstriški naziv ("najmlajši mojster v Sloveniji").

S šolanjem v sistemu vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji sem dobil naziv urarja. Urad RS za intelektualno lastnino mi je 30. aprila 1999 na podlagi patentnega zahtevka podelil patent. Na podlagi 13. člena (izumitelj ima na podlagi podeljenega patentu pravico do opravljanja obrtne dejavnosti. S to določbo je (izumitelju) nosilcu patentu priznana ustrezna izobrazba za opravljanje obrtne dejavnosti, Uradni list RS, št. 50/94) mi je bilo 13. januarja 2000 od Obrtne zbornice Slovenije podeljeno obrtno dovoljenje za opravljanje urarske obrti.

Tudi izjava: "Samuel Kukovičič v okviru obrtne zbornice Slovenije - odbora urarjev - vodi raziskovalno delo," ni veljavna. Pravilno je: "V raziskovalno-inovacijskem delu sodelujem kot koordinator projekta Mladi za razvoj Posavja pri Zvezni prijateljev mladine Krško, ne pa v odboru urarjev."

SAMUEL KUKOVIČ

Pripis uredništva: Samuel Kukovičič z gornjim besedilom sporoča, da popravlja svoje lastne izjave, objavljene v Dolenjskem listu v zapisu Prava ura teče vse življenje. Martin Luzar, avtor tega zapisa, si je nameč točno zapisal besede Samuela Kukovičiča in take jih je tudi objavil.

DOLENJSKI LIST

Mučenje nedolžnih živali

Na nečloveško ravnanje treh fantov iz okolice Tržiča, ki so mučili mačke, se je odzvala Lea Eva Müller

LJUBLJANA - Beseda prosim pri nas nima več nobene teže. Marsikom gre celo na smeh, kadar nekaj prosiš, predlašč ali izraziš svoje želje, zato bom odslej uporabljala termin "hočem". Ogorčena sem nad grozljivim mučenjem mačk, nič krivih bitij, ki nam jih je podarila narava. Sprašujem se: komu in kaj so storile te miroljubne, nežne in skromne živali, da jih je človek tako strašno mučil? Kje so starši in kje šola, kje so vzgojne ustanove?

Javno protestiram proti vzgoji, kot so jo imeli trije fantje iz okolice Tržiča, zato hočem, da vsi mediji objavijo fotografije, imena, naslove in šolo, ki so jo obiskovali ti trije 19-letniki, ki so več kot leto dni mučili mačke. Hočem tudi, da Ministrstvo za šolstvo v slovenske vzgojne ustanove v učni program uvede tudi pouk uporabne etiologije in dobrobit živali. To sicer predlagam že vrsto let, pa vendar ne dobim nobenega odgovora. Tretjič: hočem, da Gorenjci poleg lepega videza domačij poskrbjajo tudi za sterilizacijo svoje mačje populacije. S tem bodo preprečili odvečni priraste mačk, enak ukrep pa predlagam tudi za reševanje nezaželenega prirastka psov.

Zahvaljujem pa se uslužencem Policijske postaje Kranj, da so tako hitro ukrepali. Vsem policijskim postajam v Sloveniji sem preko Ministrstva za notranje zadeve poslala tudi posebne brošure o zaščiti živali, zato pričakujem da bodo na svojem območju poostrose nadzor nad ravnanjem z živalimi.

ZBORNIK DR. PAVEL LUNAČEK

SENTRUPERT - 31. januarja

2000 je minilo sto let, odkar se je v Sentrupertu rodil Pavel Lunaček, 2. aprila pa je minilo že 45 let od prezgodnjine smrti tega velikega humanista, akademika prof. dr. Pavla Lunačka, začetnika sodobnega porodništva in ginekologije pri nas. Osnovna šola dr. Pavla Lunačka je počastila stoletnico rojstva s pripravo zbornika, v katerem je ohranjen spomin na Lunačkov rod, njegovo najbližje, življenje in delo, zbrane pa so tudi spomini njegovih nekdanjih učencev in sodelavcev. Stoletnico svojega rojaka bodo Sentruperčani obeležili s predstavitevijo zbornika "Dr. Pavel Lunaček" v petek, 7. aprila, ob 17. uri v šoli. V kulturnem programu bodo poleg učencev šole sodelovali še učenci Glasbene šole Trebnje, likovni umetnik Branko Šuster in oktet Lipa iz Trebnjega.

M. B.-J.

Nema priča spopada pod Grmado?

Zakaj si nihče ne upa odpeljati zapuščene alfe med trebanjskim kulturnim domom in cerkvijo na odpad?

TREBNJE - Trebanjci, ki so nas že pred časom opozorili na zapuščeno alfo (na posnetku) med cerkvijo in kulturnim domom, izropano, tudi brez koles, so verjetno že po malem obupali tako kot vsi, ki so lotili tega "žužlja". Po lajčnem prepričanju bi morali poskrbeti za odstranitev žalostne pločevine občina in krajna skupnost, to "akcijo" pa naj bi spodbujala policija in inšpekcija...

Toda zgodba je drugačna, precej bolj zapleta, začne in konča pa se pri domnevni nepristojnosti (ne)odgovornih in seveda - pri denarju. Kdo naj bi nameč plačal odvod "krntje", za katero je policija ugotovila, da je njena lastnica 23-letna Sadete Cerkoviku, stanovanja na Clevelandski 29, Ljubljana Moste. Neuradno smo zvedeli, da naj bi bil avto na tem mestu že od domnevnega poskusa atentata oz. ugrabitev trebanjskega podjetnika oz. hotelirja Naceta Hribarja v gozdru, med vožnjo proti Grmadi, ko se je Hribar prične obrešil oboroženih napadalcev (sumijo, da je šlo za "albansko mafijo") tudi s strelnim oružjem in enega od napadalcev s pištole ranil.

Občinski oddelki za okolje in prostor je poslal 1. marca letos župnijskemu in dekanjskemu uradu v Trebnjem kot lastniku zemljišča, na katerem se nahaja nevozno vozilo, dopis, naj lastnico vozila opozori, "da je dolžna vozilo odstraniti v roku 8 dni, sicer ga bo odstranila ustrezna služba na stroške lastnice". Zanimivo pa je, da je na občino prispevala, češ da je naslovnik ne sprejme. Vodjo oddelka za okolje in prostor Stefana Velečiča smo pobrali, zakaj se obotavlja z odvozom in je odgovoril, da imajo slabe izkušnje iz preteklosti, ko je neki lastnik, ko so mu komunalci odpeljali zapuščeno vozilo, pravzaprav le školjko, terjal doma povračilo stroškov za nakup novega avtomobila...

P. PERC

RENAULT

Podjetje za proizvodnjo in komercializacijo avtomobilov REVOZ d.d., Novo mesto
v Industrijski divizijski na področju kontrolne tehnologije zaposli

univerzitetnega diplomiranega inženirja strojništva

Pogoji:

- univerzitetni diplomirani strojni inženir
- začelene delovne izkušnje
- poznavanje WIN - Office programov
- znanje francoskega ali angleškega jezika
- komunikativnost in sposobnost dela v skupini

Ponujamo:

- raznoliko in ustvarjalno delo
- dodatno izobraževanje doma in v tujini
- sodelovanje na mednarodnih projektih v skupini RENAULT
- stimulativno nagrajevanje
- sklenitev delovnega razmerja za določen čas in kasneje za nedoločen čas

Kandidat je lahko začetnik - pripravnik.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh na naslov: REVOZ, d.d., Personalna služba, Belokranjska c. 4, 8000 Novo mesto, informacije pa Vam posredujemo na tel. št. 07/33-15-225.

**DOLENJSKE PEKARNE, d.d.
NOVO MESTO, LOČNA 2**

RAZPISUJEJO

JAVNO ZBIRANJE PONUBA ZA PRODAJO NEPREMIČNINE

Predmet razpisa:

- zemljišče, površine 1429 m², parc. št. 651/7, k.o. Črnomelj
- poslovna stavba (Valjčni mlin), Železničarska c. 10, Črnomelj

1. Ponudbo lahko dajejo domače fizične in pravne osebe, kar ponudniki ob vložitvi ponudbe izkažejo s fotkopijo potrdila o državljanstvu za fizične osebe, pravne osebe pa z overoviljenim izpisom iz registra pravnih oseb.

2. Izhodiščna cena znaša 9.600.000 SIT.

3. Nepremičnina je naprodaj po načelu "videno - kupljeno".

4. Nepremičnina se izroči v last in posest potem, ko je kupnina v celoti plačana.

5. Prometni davek in vse druge terjatve ter stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

6. Kot veljavne se štejejo ponudbe, ki prispejo do 15.4.2000 v zaprti ovojnici na naslov: Dolenjske pekarne, d.d., Ločna 2, 8000 Novo mesto, z oznako "Zbiranje ponub".

Dodatne informacije in pogoje nakupa lahko dobite vsak dan, do izeka roka za zbiranje ponub, med 7. in 9. uro na tel. št. 068/321-574 ali GSM 041/630-958 g. Alojz Muhič. Oglej nepremičnine je možen po predhodni najavi.

Skladno z 8. členom Zakona o delovnih razmerjih (Ur. list RS št. 14/90) in Zakonom o visokem šolstvu (Ur. list RS št. 67/93)

VISOKA ŠOLA ZA UPRAVLJANJE IN POSLOVANJE NOVO MESTO

razpisuje

A) delovna mesta visokošolskih učiteljev in sodelavcev za predmete:

1. Operacijske raziskave in statistika
2. Trženje in tehnika zunanjega trgovine
3. Računovodstvo in financiranje podjetij
4. Pravni okviri poslovanja in davčna politika
5. Osnove poslovodenja in poslovodenje v javni upravi in neprofitnih organizacijah
6. Odločitveni modeli in upravljanje proizvodnje

B) delovna mesta visokošolskih sodelavcev za predmete, navedene pod A2, 4, 5 in 6

c) delovno mesto bibliotekarja

Delovna mesta visokošolskih učiteljev razpisujemo s petletnim mandatom za polni ali krajski delovni čas.

Delovna mesta visokošolskih sodelavcev razpisujemo s triletnim mandatom za polni ali krajski delovni čas.

Delovno mesto bibliotekarja razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo mesto, Na Loko 2, 8000 Novo mesto.

OŠ DOLENJSKE TOPLICE

Pionirska cesta 35

8350 Dolenjske Toplice

RAZPISUJEMO PROSTI DELOVNI MESTI:

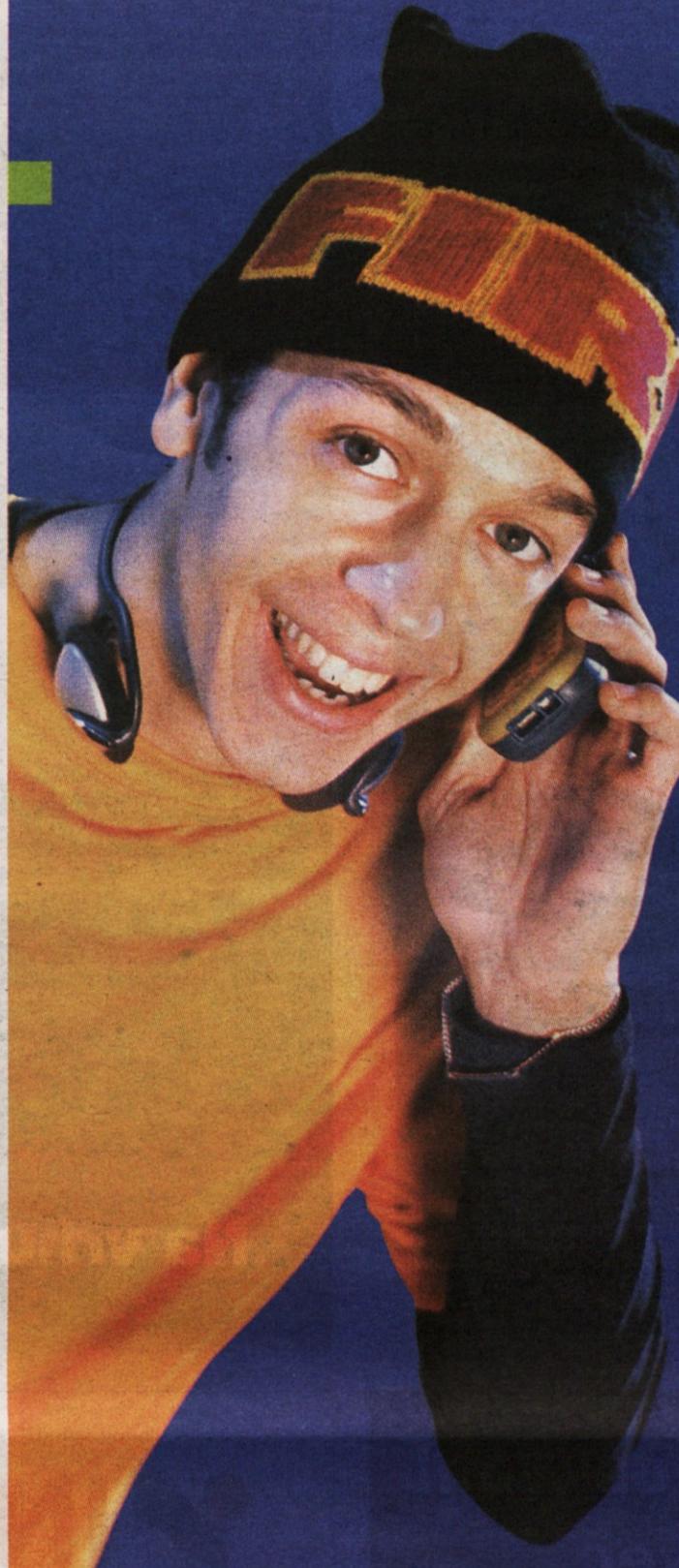
- 2 KV KUHARJA (KUHARICI)
ZA DOLOČEN ČAS

Nastop dela: 20.4.2000

Rok prijave: 8 dni

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

NIČ NI ZASTONJ. ALI PAČ?!

19.900 (cena)

- 10.000 (brezplačni pogovori)

9.900 (strošek)

Ob nakupu paketa Halo s telefonom Alcatel in včlanitvi v klub Halo vam podarimo kar za **10.000 tolarjev pogovorov**.

A' VERJAMEŠ?

Halo
GSM: 040

Ponudba velja od 25. 3. do 30. 4. 2000.
Vse informacije dobite pri najblžjem prodajalcu Halo,
ali na spletni strani halo.simobil.si.

**Za
vsako hišno
številko**

dodatni sejemske
popust

Stanujete v hiši, bloku ali v pravljičnem škornju? Vsaki hišni številki ustrezajo okna, vrata ali celo montažne hiše Jelovica. Zato Vas vabimo na sejem Megra v Gornji Radgoni od 11. do 15. aprila, kjer vas čaka pravljični škorenj.

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., Kidričeva 58,
4220 Škofja Loka, Slovenija,
tel.: 064 61 30, faks: 064 634 261,
<http://www.jelovica.si>, E-mail: info@jelovica.si

JELOVICA NOVO MESTO, tel./faks 068 323 444 ■ JELOVICA BREŽICE, tel./faks 0608 62 926
■ JELOVICA METLIKA, tel./faks 068 58 716 ■ BAVEX, Trebnje, tel. 068 45 640 ■ KERA TRADE, Zagorje ob Savi, tel. 0601 64 465

RENAULT Servisi

Mlad v pomlad

Paket "vzdrževalni pregled" obsega:

- zamenjava olja
- zamenjava oljnega filtra
- zamenjava zračnega filtra
- zamenjava bencinskega filtra
- zamenjava svečk

ter kontrola ostalih 24 sklopov, ki so bistveni za varnost.

13.000 SIT*

3. - 29. april

* Velja za vozila R5, R19 in Clio (starejsi), ki imajo motorje s klasičnim uplinjačem brez turbo polnilnika.

Brez skrbi, Renault vse postori!

RENAULT OFICIO
www.renault.si

LUNA

Prihaja nov val.

Valovitka 8

Visokemu valu VALOVITKA® 5 se je pridružil nizek val VALOVITKA® 8.
To je nov val strešne kritine.

Informacije o vlaknocementni kritini proizvedeni v Anhovem dobite v vseh boljših trgovinah z gradbenim materialom in podjetju ESAL d.o.o. Anhovo telefon 065 15 21 609 in 065 15 21 610 e-pošta esal@esal.si - spletna stran www.esal.si

Na vrhu vsake prave hiše.

**April ima okus po breskvah!
100 % okusa za največ
85 % cene!**

Aprila lahko na prodajnih mestih po vsej Sloveniji dobite Fructalov nektar iz breskev in jabolk najmanj **15 % ceneje!**

Tetra Pak
Več kot embalaža™

INTERSPORT®

Super cena!

12.900,00
POHODNI ČEVLJI
RUGGED SHARK
USNjeni

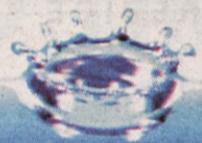
6.900,00

od 6. aprila 2000
do prodaje zalog

Mercator Center Novo mesto
Podbevkova 4, Novo mesto

INTERSPORT®
Trgovine za zmagovalce

DOLENJSKE TOPLICE

KRKA ZDRAVILIŠČA

ALI IMATE OSTEOPOROZO?

Specialisti iz Zdravilišča Dolenjske Toplice vam v najkrajšem času s sodobno, zdravju neškodljivo preiskavo – merjenjem kostne gostote – odgovorijo na to vprašanje.

Za vse tiste, ki osteoporozo imate, pa smo pripravili poseben

6-DNEVNI PREVENTIVNI PROGRAM, ki vsebuje:

- pregled pri zdravniku specialistu (brez merjenja kostne gostote),
- 3 zdravstvene terapije dnevno (skupaj 18 terapij),
- prosto kopanje v notranjih bazenih in
- dve predavanji z zdravstveno vsebino.

VSE SKUPAJ ZA SAMO 14.800 SIT!

Program bo potekal v naslednjih terminih:

10.4. – 15.4., 8.5. – 13.5. in 5.6. – 10.6.

Informacije in rezervacije: 068/39-19-400

KRKA ZDRAVILIŠČA

KRKA, d.d., Novo mesto

Potrebujemo:

univerzitetne oz. diplomirane inženirje strojništva za delo na področju vodenja in vzdrževanja logistično transportnih sistemov v sektorju za tehnično oskrbo in energetiko

Pričakujemo:

- zaključen univerzitetni ali visokostrokovni program strojne smeri,
- primerne delovne izkušnje,
- znanje angleškega/nemškega jezika,
- poznavanje računalniških orodij oz. uporabniških programov in
- poznavanje osnovnih gradnikov avtomatizacije.

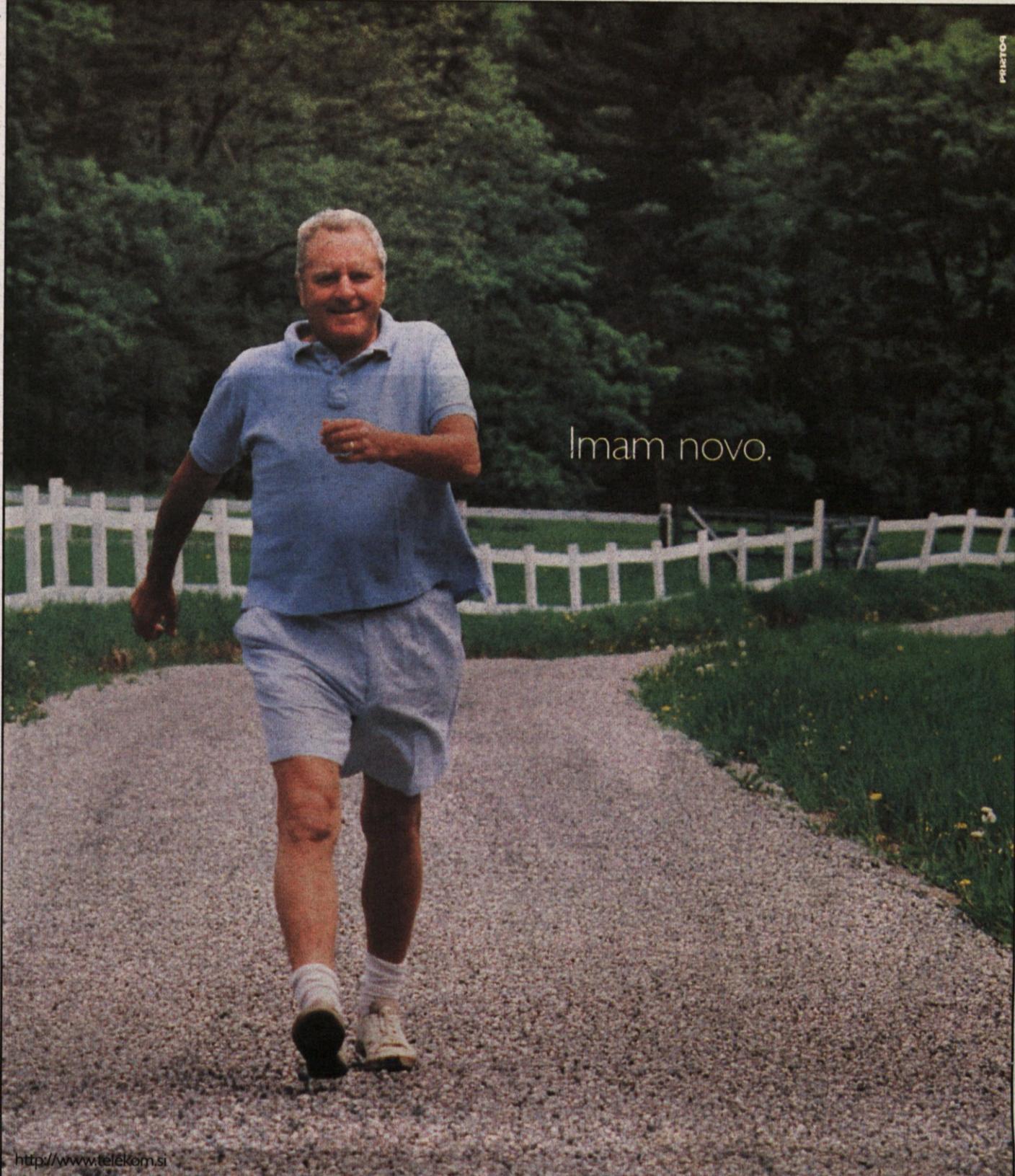
Če ste se prepoznali v naših zahtehah, vas vabimo, da nam posredujete pisne prijave z življjenjepisom in dokazili o strokovnosti v 8 dneh na naslov: Krka, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto, Kadrovská služba, Šmarješka c. 6, 8501 Novo mesto, kjer lahko dobite tudi dodatne informacije na telefonski številki: 068/312-568.

Slovenska zadržna kmetijska banka
Nova Kreditna banka Maribor
Poštna banka Slovenije
Gorenjska banka
Pomurska banka
Dolenjska banka
Kreševa banka
Banka Velenje
Banka Koper
Banka Celje

www.activa-card.com

vrednost ki
ji zaupa pol milijona Slovencev
raste

CTIVA

<http://www.telekom.si>

V Sloveniji smo 30. marca 2000 pričeli spremenjati telefonske številke. Proses uvajanja sprememb bo potekal vsaj pol leta, v tem obdobju pa bosta pri večini uporabnikov delovali tako stara kot nova številka. Številke področnih kod (omrežnih skupin) so po novem dvomestne, v njih ni več šestice, nekatere skupine pa smo združili. Novo telefonsko številko izveste tako, da vtipkate **086, dosedanje omrežno skupino in staro številko**. Odzivnik vam bo povedal področno kodo in novo telefonsko številko. Za več informacij poklicite brezplačno telefonsko številko **086 98 98**.

Telekom
Slovenije

Sprememba številčenja in reorganizacija telekomunikacijskega omrežja sta del približevanja Slovenije Evropski uniji.

DOLENJSKI LIST
Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje
NAD JEZOM

- Postregli vas bodo s:
 • picami
 • hamburgerjem
 • gircami
 • pomfritom
 • sladoledom
 • ledeno kavo
 • sadnimi kupami
 in raznovrstnimi pičačami.

068/321-878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

RADIO
94.9 MHz
VESELJAK

ŠAH
Z eno potezo
boste materiali
spremljive
vremenske pogoj.
Nova savina
lečna prevmalika
je učinkovita na
molarem in suhem.
MAT!

Effecta

MOBITELOV TELEFONSKI PREDAL.

Tudi dobrega se včasih preobješ. Potrebuješ koncentracijo, slišati hočeš le svoje misli ali preprosto uživati mir. Zgodi se tudi, da bi s prevzemom klica zmotil še in še ljudi. Ker pa kljub vsemu nočeš ničesar zamuditi, uporabiš Mobitelov telefonski predal, ki ga imaš od aprila avtomatično in brezplačno priklopljenega. Kratko sporočilo SMS te obvešča o dospelih in shranjenih klicih. Ko imaš čas ali te končno premaga radovednost, pokličeš in jih poslušaš. Preusmeritev klica je brezplačna. Za vsako poslušanje sporočila, ne glede na dolžino, boš kot GSM naročnik odštel 9, kot mobijevec* pa 13 tolarjev.

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI 080 70 70

*Mobiji lahko uporabljate predal v tujini le, če najamete roaming po naročilu.

Nič zamujeno. Nič zgubljeno.

Dovaya, DJ

WWW.MOBITEL.SI

mobitel
SLOVENSKI OPERATOR NMT & GSM

svoboden kot ptica

MANA
turistična agencija
Kandijska 9, Novo mesto
Tel. 068/321-115, 325-477

Počitnice za 1. maj
SLOVENIJA, ISTRA, DALMACIJA
Potovanja
EVROPA, AFRIKA, AMERIKA, AZIJA
Na voljo brezplačni katalogi!

STU
dio
103.0 MHz

Imate novo.

086 Novo številko izveste, če vtipkate:
086 + omrežna skupina + stara številka

Če vas zanima nova številka v okviru omrežne skupine, iz katere kličete, za 086 vtipkate le staro telefonsko številko.

**Novo mesto (068) in
Krško (0608) imata 07**

5.30. marca 2000 sta se doseganjem omrežni skupini 068 in 0608 združili v enoto področno kodo 07. **Opozorilo:** v primeru, ko ste morali doslej odtipkati omrežno skupino, **morate** v prehodnem obdobju odtipkati novo področno kodo, tudi če je nova področna koda enaka kot vaša. Primer: če kličete iz Novega mesta v Krško, vtipkajte 07 pred telefonsko številko. Splošne informacije: 086 98 98

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije

Zaradi približevanja Evropske unije bo Telekom Slovenije do konca leta zagotovil najmanj 44 pridruževkov na 100 prebivalcev.

OBČINA BREŽICE

ŽUPAN

Cesta prvih borcev 18

8250 BREŽICE

Na podlagi 16. člena Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje socialnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 35/97) Občina Brežice objavlja

IV. JAVNI RAZPIS

ZA DODELJEVANJE SOCIALNIH STANOVANJ V NAJEM

I. SPLOŠNI POGOJI

Splošni pogoji, ki jih mora izpolnjevati prosilec, da je upravičen do dodelitve socialnega stanovanja v najem so:

- da je državljan Republike Slovenije;
- da ima stalno bivališče v občini Brežice in na naslovu tudi dejansko prebiva;
- da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim prebivajo, ni lastnik stanovanja oziroma je najemnik ali lastnik neprimernega stanovanja;
- da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, presega 25% vrednosti primerenega stanovanja;
- da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, niso bili imetniki stanovanjske pravice oziroma najemniki stanovanja, ki jim je bil omogočen odkup po pogojih stanovanjskega zakona in so le-tega odtujili;
- da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, niso bili lastniki stanovanja, pa so le-tega odtujili;
- da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, niso lastniki ali solastniki podjetja oziroma nosilci obrti, razen v primeru samozaposlitve;
- da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, niso nezaposleni po lastni krivdi ali volji.

II. POSEBNI POGOJI

Prosilec je upravičen do dodelitve socialnega stanovanja v najem, če si zaradi razlogov, na katere nima vpliva, ne more zagotoviti mesečnega dohodka na družinskega člana do višine, ki znaša:

1. za otroke do dopolnjenega 7. leta starosti 29% zadnje znane bruto poprečne plače v državi;
2. za otroke od 7. leta starosti do dopolnjenega 14. leta starosti 34% znane bruto poprečne plače v državi;
3. za otroke od 14. leta starosti do zaključenega rednega šolanja 42% zadnje znane bruto poprečne plače v državi;
4. za odrasle osebe 52% zadnje znane bruto poprečne plače v državi.

V dohodek prosilca in njegovih ožjih družinskih članov se štejejo vsi njegovi dohodki in prejemki ter dohodki in prejemki njegovih družinskih članov: dohodki od dela iz delovnega razmerja, honorarnega, popoldanskega, pogodbenega dela, vse oblike osebnega dohodka, dohodki od opravljanja kmetijske ali samostojne poklicne ali gospodarske dejavnosti, prejemki iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetov, dohodki po predpisih o varstvu borcev in invalidov ter civilnih invalidov vojne, dohodki od premoženja in preživnine ter drugi dohodki.

III. VLOGE PROSILCEV, KI BODO IZPOLNJEVATE SPLOŠNE IN POSEBNE POGOJE, BODO TOČKOVANE V SKLADU S PRAVILNIKOM O POGOJIH IN MERILIH ZA DODELJEVANJE SOCIALNIH STANOVANJ PO NASLEDNJIH MERILIH:

- stanovanjske razmere,
- število ožjih družinskih članov, ki z njimi stalno prebivajo,
- socialne razmere,
- zdravstveno stanje.

IV. NAČIN ZBIRANJA VLOG

Prosilci morajo vloge za dodelitev socialnega stanovanja v najem oddati na posebnih obrazcih, ki jih dobijo v pisarni št. 25, I. nadstropje, Cesta prvih borcev 18, Brežice.

K vlogi je potrebno priložiti naslednje priloge:

- potrdilo prosilca o državljanstvu;
 - potrdilo o stalnem bivališču v občini Brežice za prosilca in njegove ožje družinske člane, ki z njim stalno prebivajo; to potrdilo mora vsebovati tudi datum prijave stalnega bivališča v občini Brežice;
 - potrdilo o skupni delovni dobi za prosilca;
 - potrdilo o zaposlitvi in potrdilo o višini bruto plače za mesece december 1999, januar in februar 2000 ter podatke o vseh drugih prihodkih za te mesece za prosilca in njegove ožje družinske člane, ki z njim stalno prebivajo;
 - potrdilo o premoženskem stanju prosilca in njegovih ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo (izda Davčni urad Brežice);
 - najemno oziroma podnajemno pogodbo (če je prosilec najemnik oziroma podnajemnik);
 - potrdilo po predpisih o zaposlovanju o nezaposljivosti (izda Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Urad za delo Brežice);
 - izvid zdravniške komisije I. stopnje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območna enota Krško, o trajnem obolenju;
 - izvid in mnenje pristojne komisije o invalidnosti, zaradi katere je prosilec ali odrasli član nesposoben za samostojno življenje in delo (izda Center za socialno delo);
 - izvid in mnenje o zmerni, težji ali težki duševni ali težki telesni motnji ugotovljeni po pristojni komisiji (izda Center za socialno delo);
 - izjavo prosilca in njegovih ožjih družinskih članov:
1. da niso najemniki oziroma lastniki stanovanja oziroma so najemniki ali lastniki neprimernega stanovanja,
 2. da niso lastniki počitniške hiše ali počitniškega stanovanja oziroma druge nepremičnine in da niso lastniki premičnine, ki presega 25% vrednosti primerenega stanovanja,
 3. da niso bili imetniki stanovanjske pravice oziroma najemniki stanovanja, ki jim je bil omogočen odkup po pogojih stanovanjskega zakona in so le-tega odtujili,
 4. da so bili lastniki stanovanja in so le-tega odtujili.

Vlogo s prilogami je potrebno osebno oddati v pisarni Oddelka za gospodarske javne službe in gospodarske zadeve občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, soba št. 25.

V. V letu 2000 bodo vseljiva predvidoma 3 (tri) stanovanja.

VI. Rok za prijave na javni razpis je 15 dni od objave v Dolenjskem listu, to je vključno do 21.4.2000.

VII. Prosilci za dodelitev socialnega stanovanja v najem bodo razvrščeni na IV. občinsko prednostno listo za dodelitev socialnih stanovanj v najem. Predlog IV. prednostne liste bo objavljen na oglašni deski Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice.

Z dnem objave IV. prednostne liste za dodelitev socialnih stanovanj v najem preneha veljati III. prednostna lista.

Lupo 3L TDI

Trilitrska formula

V nemškem Wolfsburgu so razvili prvi trilitrski okolju prijazen avto na svetu. Kljub izredni varčnosti pa to ne vpliva na njegovo kakovost, opremo, varnost in udobje.

Pri novem lupo imamo predvsem tri zelo pomembne dejavnike, ki trilitrsko formulo ločujejo od originala in od konkurence.

Prvi je zmanjšana skupna teža. Pri trilitrskem lupo so skupno težo zmanjšali kar za 154 kg. Vozilo sedaj tehta le 826 kg. K nizki teži vozila pripomorejo tudi lažja termoizolacijska stekla. Za boljšo aerodinamiko pa so vozilo tudi za 10 mm znižali in mu za 33 mm razširili sprednji kolotek. K lepšemu videzu in zmanjšanju zračnega upora, ki znaša 0,29 cW, pripomorejo tudi nova maska in sprednji ter zadnji spojler. Za udobnejšo, varnejšo in tišjo vožnjo pa skrbti tudi na novo razvito podvozje s številnimi deli iz lahkih kovin. Lupo ima tudi novo, izredno lahko, a kljub temu trdno in varno karoserijo (vrata, pokrov motorja in prtljažnika ter blatniki so iz aluminija, del prtljažnika in volan pa iz še lažjega magnezija).

Drugi dejavnik je močna pogonska zasnova. V lupo je vgrajen na novo razvit 1,2-litrski trivaljni TDI motor z blokom in glavo iz aluminija. Zmogljiv TDI s sodobnim visokotlačnim vbrizgom preko šob s tlačilko in turbopolnilnikom z variabilno geometrijo ter hlajenjem polnilnega zraka pri 4000 vrt/min doseže 61 KM. Z zmanjšano emisijo CO₂, ki znaša 81 gra-

mov na kilometar, z lahkoto izpoljuje strogi izpušni normativ D4. Vozilo doseže tudi 170 km/h in pospeši od 0-100 km/h 14,5 s. Ob vožnji 90 km/h po ravni cesti vozilo porabi tudi manj kot 3 (tri!) litre goriva na 100 prevoženih kilometrov, če pa imate težjo nogo vseeno ne boste porabili več kot 4,5 litra plinskega olja.

Tretji dejavnik je elektrohidravlični menjalnik, ki je povsem avtomatiziran, omogoča pa tudi ročno prestavljanje s sistemom tiptronic. Ne-posredni menjalnik ima pet prestav, ki se samodejno prestavljajo v višjo ali nižjo prestavo. Pri vključenem varčnem načinu vožnje (economy), menjalnik prestavi v prosti tek vsakič, ko spustimo pedal za plin; ko pa se vozilo povsem zaustavi, če držimo stisnjeno zavoro, se motor samodejno ugasne (ta sistem so poimenovali "stop & start"). Ko spustimo zavoro, se motor samodejno ponovno vžge. Sistem močno pripomore k zmanjšanju onesnaženosti v mestnih gnečah. Sistem tiptronic pa nam omogoča ročno prestavljanje s pomikom prestavne ročice naprej za višjo in nazaj za nižjo prestavo. Kljub temu pa bo menjalnik sam prestavil v višjo prestavo, če boste motor prgnali do rdečega polja, ter prestavil v prvo prestavo, ko se boste ustavili.

Zasnova notranjosti ponuja dovolj prostora za štiri osebe in njihovo prtljago. Zato se ob vsem naštetem z lupom 3 L TDI ne more primerjati nobeno vozilo na našem trgu.

K lepšemu videzu in zmanjšanju zračnega upora pripomore tudi nova maska.

Lada 110

Pozdravi iz Rusije

Desetka se je na svetovnih salonih pojavila že leta 1995. Takrat je požela veliko zanimanje novinarjev predvsem pa kupcev. Novo vozilo sodobnega izgleda je prinašalo veliko upanja tudi proizvajalcu. Po dveletnem predstavljanju po salonih so leta 1997 Rusi prideli s proizvodnjo. Zaradi slabe kvalitet izdelave pa se je nato izvoz prestavljal iz meseca v mesec. V lanskem letu pa je desetka prišla tudi na naše tržišče.

Kljub temu da je od njene predstavitev preteklo že več kot pet let in da vozilo ni videti več tako mladostno, na naših cestah še vedno vzbuja veliko zanimanja mimoidočih. Oglete dele na karosiji so zamenjali lepo zaobljeni blatniki, pokrov motorja, odbijači, zato je večino opazovalcev zanimala predvsem cena. Tu smo morali biti nekoliko previdni in najprej smo vsakemu razložili, da ima vozilo za razliko od predhodnih modelov veliko opreme: centralno zaklepjanje, električni pomik vseh stekel, lita plastična, spojler na pokrov prtljažnika s tretjo zavorno lučjo, blokado motorja, katero odpravimo z uporabo nekoliko zamudnega imobilizatorja, radijski sprejemnik s štirimi zvočniki, električno odpiranje prtljažnika iz kabine, soliden 1,5-litrski, zmerno požrešen motor, in vsi so bili navdušeni, ko pa smo navedli ceno, ki vključuje vse našteto, je marsikom nasmešek na obrazu zamrl. Lahko pa povemo, da za osnovno ceno, ki vključuje le električna stekla in centralno zaklepjanje, dobite največji osebni avto na slovenskem trgu. Kljub evforiji okoli opreme in cene, se vse konča pri var-

nosti, ki je danes v Evropi na prvem mestu. Pri ladi razen bočnih ojačitev ne dobite ničesar. Zračni vreč ali ABS-a ni niti za doplačilo.

Motor je prevzet iz samare, pri vgradnji v desetko je doživel nekaj sprememb. Najbolj dobrodošel je večtokovni vbrizg, 1,5-litrski motor ima dva ventilna na valj, odmično gred v glavi iz lahitne litine ter petkrat uležajeno ročično gred. Motor razvije solidnih 71 KM, ki zadostujejo za končno hitrost 170 km/h. Le-to boste dosegli v četrti prestavi. Testna lada je povprečno porabila 9,5 l/100km, porabo pa lahko zmanjšate ali povečate tudi za dva litra, odvisno od načina vožnje.

Tudi notranjost je bila deležna osvetlitev. To se predvsem opazi na merilnikih, kjer je analognim merilnikom dodan še digitalni števec prevoženih kilometrov. Prezračevalne reže delujejo precej staromodno, vendar dobro opravljajo svoje delo. Sedeži so za ta tip vozila dovolj udobni in nudijo celo nekaj bočne opore, le izbor materialov je ponovno za časom. Na zadnji klopi si dva potnika lahko odpreta sredinsko oporo za roke, ki v nadaljevanju služi kot odprtina za prevoz daljših predmetov (smuči itd.).

Desetka je s pripravami na prodajo zapravila čas, ko je še delovala sodobno. Vsekakor pa smo mnenja, da bo podobno kot prejšnji modeli našla svoj krog kupcev, ki bodo njeno trpežnost in robustnost znali izkoristiti. V Slovenijo pa je že prišla tudi karavanska izvedba desetke, ki bo uporabnost tega ruskega paradnega konja zagotovo še povečala.

Volvo mora na pregled

Danes tudi avtomobili s t.i. nepokvarljivim "imidžem" niso več, kar so bili nekoč. Najnovejši dokaz za to je poziv švedskega Volva lastnikom serije 70, naj se oglašajo na njim najbližji pooblaščeni servis. Odkrito je bilo namreč, da se zaradi pojava elektrostatike lahko samodejno aktivirajo zračne blazine, kar lahko med vožnjo pripelje do neljubih posledic. Da pa bo situacija še slabša, mora na takšen brezplačen servis kar 235.000 vozil.

Mazdine karoserije še čvrstejše

Mazda bo kmalu pričela tudi v serijskih modelih uporabljati novo razvito tehnologijo, s katero pripravijo še tršo karoserijo. Večjo čvrstost pridobijo s polnjenjem delov okvirja karoserije s penasto smolo in ne več z železnimi ojačitvami. Preizkusni zajček, ki je odlično prestal vse zahtevne teste, je bil nov model RX evolve. Z novo tehnologijo Japonci niso uspeli prihraniti le na teži vozila, ampak tudi na stroških, saj je nova konstrukcija tudi veliko cenejša.

Dizajn desetletja

Ameriško združenje industrijskih oblikovalcev (Industrial Designers Society of America) je BMW-ju serije 3 dodelilo prestižno nagrado dizajn desetletja, "Design of decade", v razredu osebnih avtomobilov za obdobje 1990-1999. Uspeh nemškega avtomobila v Ameriki pa ima tudi svoje ameriško ozadje, saj je oblikovalec bavarske tovarne Chris Bangle po rodu Američan.

Izdelek stoletja

Legendarna "žaba", citroen DS je osvojil oblikovalska nagrada v kategoriji proizvod stoletja. Na svečanosti v Londonu je popularna francoska limuzina prejela prvo nagrado pred hudo konkurenco. Za "žabo" so se uvrstili: avion boeing 747, računalnik apple macintosh, kemični svinčnik in vesolsko plovilo, ki se je prvo spustilo na mesec.

Colt se najmanj kvare

Največji in najmočnejši avtomobilski klub v Evropi, nemški ADAC, vsakih nekaj mesecev pripravi analizo pokvarljivosti avtomobilov na temelju intervencij na nemških cestah. Tokrat so v precep vzeli vozila, stara štiri leta, in raziskava je pokazala, da so na vrhu lestvice najzanesljivejših vozil Japonci. V analizi se je najbolje obnesel Mitsubishi Colt, pri katerem beležijo vsega 5,8 pokvarjenih vozil na 1000 avtomobilov. Z rdečo zastavico najbolj nezanesljivih vozil pa so tokrat mahali nemški opel omegi.

Tudi honda z dizlom

Honda, največja svetovna proizvajalka pogonskih motorjev (več kot 10 milijonov enot na leto), se je končno odločila proizvesti tudi lastni dizelski agregat. Čeprav model logo še ni v prodaji, pa z dizelskim motorjem veliko obeta. Njegov 1,6-litrski štirivaljnik je v celoti izdelan iz lahitne litine in razvija 70 KM in 170 Nm navora med 1600 in 3000 vrt/min. Common-rail tehnologija vbrizga in turbo polnilnik s spremenljivo geometrijo mu ne omogočata le odlične vozne lastnosti, ampak tudi majhno porabo (okoli 3,5 l/100km) ter izpuh, ki že zadovoljuje strogi normativ D4.

Velike steklene površine napovedujejo veliko, svetlo in potnikom prijazno notranjost.

Fiat palio weekend 75

Družinsko srce

Globalizacija proizvodnje je prisotna že skoraj pri vseh avtomobilskih proizvajalcih. Fiat jo danes izvaja na štirih celinah in štiridesetih izbranih trgih. Pri Fiatu so zasnovali projekt 178, ki združuje modele in poenostavlja njihovo proizvodnjo. Tako na osnovi ene platforme nastaja kar pet različnih karoserijskih nadgradenj. Iz te družine sta v Evropi na voljo le model strada in vozilo, ki vam ga danes predstavljamo: Fiat palio weekend.

Palio ponuja veliko prostora petim ljudem. Boljše počutje v vozilu izboljšuje še številni elementi opreme, ki so vgrajeni serijsko. Avtomobil je bogato založen tudi s številnimi varnostnimi elementi, kar še podpira njegovo vsestransko uporabnost.

Za prodajo na slovenskem trgu je palio na voljo le v karavanski (weekend) izvedbi in z 1,2-litrskim bencinskim motorjem, ki doseže največjo moč 73 KM pri 6.300 vrt./min in največji navor 104 NM pri 3.000 vrt./min. Motor odlikujejo poskočne zmogljivosti in zmerna poraba. Avto doseže najvišjo hitrost 166 km/h. Od 0 na 100 km/h pospeši v 13,2 sekunde. Vse to doseže ob povprečni porabi 6,9 l/100 km.

Hyundai Accent 1,5 GLS

Accent je zrasel

Čeprav accent ni nikoli zaslepljeval kupcev z lepoto, temveč predvsem s ceno, uporabnostjo, vzdržljivostjo in nizkimi stroški vzdrževanja, je novi model spremenil tudi to. Nove linije je moč opaziti že na prvi pogled, ob tem pa se je avto povečal za 13 cm v dolžino in 5 v širino. Oblikovno prevladuje ameriški duh, saj so zaobljene linije zamenjali z bolj ravnimi in ostriimi črtami. Na sprednjem delu sedaj dominirajo dve veliki multireflektorski luči, režasta maska in odbijač, ki se podaljša v sprednji spoiler, vse pa je že serijsko v barvi karoserije. Tudi na zadku so posodobili linije in zamenjali svetlobna telesa.

V notranjosti je največ novosti deljen voznik. Sedež je nastavljiv po višini, globini in nagibu, volan pa po višini. Sedež je sedaj udobnejši in nudi več bočnega naslona, postavili pa so tudi desno oporo za komolec, česar pri vozilih v tem razredu nismo bili vajeni.

V armaturni plošči so novi in preglednejši merilniki, nova je tudi sredinska konzola, nad katero so reže za prezračevanje, katerih pa žal ni mogoče zapreti. Veliko pozornosti so strokovnjaki posvetili tudi opremjenosti in varnosti vozila, saj si ob standardni opremi lahko zaželite tudi dodatke, ki so bili do sedaj rezervirani predvsem za večja in dražja vozila. Trikraki volanski obroč

odlično leži v roki, vodenje avtomobila pa je preprosto in natančno. Z obračalnim krogom, manjšim od deset metrov, se accent odlično znajde tudi v mestu.

Voznja z accentom je prijetna novost. Prefinjeni sistem štirih posameznih obes zagotavlja odzivnost vozila in mirno vožnjo. Vozilo je bolj zanesljivo in se odlično obnaša tudi v zavojih, kjer se da z hitrim odvzemanjem in takojšnjim ponovnim dodajanjem plina rahlo zdrsniti, kar prinese določeno dozo športnega užitka. Lahko bi ga bilo tudi več ob močnejšem motorju. Pa vseeno je 1,5-litrski, troventilski, motor, ki razvije 90 KM pri 5.500 vrt/min, dovolj poskočen, da se boste z njim lahko zapeljali do 180 km/h in pospešili od 0 na 100 km/h v 11 sekundah ter ob tem v povprečju porabili 8 l/100 km. Proti blokirni sistem zaviranja z elektronsko porazdelitvijo zaviranjem tudi na momčem in spolzarem cestiču. Tako se je zavorna pot od 100 do 0 km/h zelo približala 40-tim metrom, kar je še en plus za accent.

Izvedba GLS je že po tradiciji bogato opremljena: dve zračni vreči, ABS, EBD, klimatska naprava, lita plastična, megljenke, daljinsko centralno zaklepanje z alarmom, električna stekla in (ogrevana) ogledala, kupci pa lahko izbirajo tudi med 11-timi barvnimi različicami, vse našteto pa je na voljo za dokaj sprejemljivo ceno, če upoštevamo obilico opreme, dobre vozne lastnosti in uporabnost vozila.

Oblikovno prevladuje ameriški duh.

POGOVOR Z DR. MIRJANO ULE

Mladina je največja inovacija 20. stoletja

Med mladimi pred sto leti in danes so velike razlike. Minulo stoletje je stoletje mladih, še posebej pa so mladi z drugačnostjo, upornostjo in inovativnostjo zaznamovali drugo polovico tega stoletja. Današnja družba je do mladih zelo zahtevna in jim povzroča veliko težav. To je potrdila tudi nedavna študija o socialni ranljivosti 15-letnikov v Sloveniji, ki si jo naredile štiri avtorice: Mirjana Ule, Tanja Rener, Metka Mencin Čepak in Blanka Tivadar. O značilnostih mladih v tem stoletju in njihovi ranljivosti smo se pogovarjali z dr. Mirjano Ule, redno profesorico za socialno psihologijo in predstojnico Centra za socialno psihologijo na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani.

Pogosto je slišati, da je današnja mladina nemogoča. Toda tako so o mladih menda govorili že v antiki.

"Medgeneracijski konflikt je prisoten, odkar se zavedamo razlik med generacijami, okreplil pa se je v zadnjem stoletju, ko so se generacije natančneje definirale: mladost, odraslost, starost. V tej delitvi sta bila otroštvo in mladost definirana kot neke vrste predstojnica oz. čakalnica na odraslo življenje. Mladost je pravzaprav nastala iz potrebe po daljšem izobraževanju, po drugi strani pa zaradi tega, ker se je življenje daljšalo in zato menjava generacij ni bila več tako spontana kot npr. v 18. stoletju, ko je bila povprečna življenska doba 38 let. Mladost je neke vrste socialno otroštvo, nanjo pa se vežejo tudi številni predski."

Mladi so odraz družbenih dogajanj in na nek način tudi napovedovalci družbenih sprememb. Kakšni so bili mladi v tem stoletju?

"S tem, ko so izobrazba, znanje in informacije postale pomembna družbena sila oz. kapital, je tudi mladost pridobila na pomenu. Mladost ni več samo nekaj vmesnega, kar je treba čim prej končati, ampak je postala pomembno obdobje. Po drugi svetovni vojni so se zgodile bistvene spremembе; šolanje je postalo pomemben del življenga mladostnikov in to so spoznali tudi njihovi starši. Zaradi višanja standarda so bili mladi izvezeti iz dela, njihova glavna okupacija je postala šola. Mladi so dobili že pino, ki so jo lahko porabili zase. Mladost so vzeli zares in začeli eksperimentirati ter proizvajati različne inovacije, vendar na drugih po-

dročjih kot jih je družba pozna do tedaj, začeli so proizvajati inovacije za prosti čas. To, kar so sprožili mladi v drugi polovici 20. stoletja, je bila prava mala revolucija. Največja inovacija 20. stoletja je prav pojav mladine in vse kar so mladi povzročili. Spremenili so razmerje med prostim in delovnim časom, med javno in zasebno sfero, sprožili pa so tudi spremembе in generacijskem razmerju (do tedaj je namreč veljalo, da so odrasli tisti, ki kontrolirajo in nadzirajo mlade, in mladi tisti, ki se morajo podrejati odraslim). Mladi so na določenih področjih postali nosilci sprememb in začeli so razvijati nove oblike življenja, po katerih so se začeli zgledovati tudi odrasli, npr. na področju imagea, oblačenja, prostočasnih dejavnosti, zabave. Postali pa so tudi nosilci drugih družbenih sprememb. Študentska gibanja so bila prva, ki so opozorila na meje rasti industrijske družbe, mladi so sprožili tudi ekološka, mirovna in nova duhovna gibanja in polno revolucijo."

Spreminjali pa so se tudi mladi, še posebej, če primerjamо mlade ob koncu 60. let in danes. Kakšni so te sprememb?

"Dvajseto stoletje je stoletje mladih, pa vendar prva polovica stoletja še ni bila kaj posebnega. V 50. letih naletimo na t.i. upornike brez razloga. Mladi se po 2. svetovni vojni začenjajo zavedati samih sebe in hočejo biti drugačni. Prej je bilo treba mladost hitro zaključiti, saj je bila bolj kot mladost zanimiva odraslost. Po 50. letih pa začnejo postajati zanimiva mladost. Mladi se začnejo zavedati svojih posebnosti, hočejo biti drugačni od odraslih, ne vedo pa še, kakšni hočejo biti. Najprej so se spremeniли v zunanjosti podobi, kjer jim je pomagala sodobna industrijska družba, ki je v mladih odkrila nov trg. Kasneje se je to uporništvo brez razlogom. Konec 60. let se niso ukvarjali več samo s samim seboj, ampak tudi z družbenimi problemi - vrhuncem tega so bila študentska gibanja, ki so zajela cel razviti svet, mladim pa so se pridružili tudi dijaki in mladi delavci. Nekateri menijo, da je bil to tudi zadnji veliki generacijski upor, upor mladih proti družbi odraslih. Od tedaj dolje pa so bili upori mladih nekako programski, npr. ekološka in mirovna gibanja mladih, ki so se

jim hitro pridružili tudi osveščeni odrasli. Postopoma je prihajalo do neke vrste sožitja generacij, ki se združujejo skupnih projektov. S tem obratom, ki se je zgodil predvsem v zasebni sferi, vidimo konec medgeneracijskega konfliktka in tu pridemo že mi s svojimi raziskavami. V 90. letih zaznavamo zelo veliko stopnjo sporazumevanja med generacijami, predvsem v zasebnosti - med starši in otroki."

Kaj pa pomen vrstnikov, se je v 90. letih spremeni?

"Ta obrat mladih v zasebnosti se ni zgodil kar tako. V 80. letih srečamo najbolj močno generacijo mladih, ki ve, kaj hoče in ki že postaja napovedovalci družbenih sprememb, na nek način postaja vzporedna družba, pri nas je bil to teden Mladina. Tega pa se je družba prestrnila. Zdela se je, kot da se napoveduje neka tih revolucija, kjer lahko pride do velikih sprememb. In tu je industrija spet zaznala svojo priložnost in začela proizvajati article, s katerimi je potegnila mladino s cest in svojih prostorov nazaj domov. Elektronska industrija je ponudila video, hi-fi, glasbo in računalnik, starši pa so to z veseljem nabavljali. Po eni strani se je zdelo, da so ti pripomočki izobraževalni, po drugi strani pa se s tem otroci zabavajo doma pod kontrolo. Obrat v zasebnosti je bil na ta način voden in dirigiran. To, da so otroci ostali doma in da prosti čas preživljajo ob elektronskih napravah, pa je usodno vplivalo na vrstniške skupine. Otrokom prestopa zmanjkuje časa, da bi se družili. Priateljstvo jim je sicer velika vrednota, ki si jo zelo želijo, ampak je ogrožena dobrina in je tudi nekaj, kar jim manjka. V naših raziskavah je zaznati porast osamljenosti med mladimi. K temu pa prispevajo šolski storilnostni pritiski, ki so povzročili, da so vrstniki postali tekme, družina pa je tista, ki jih razume in varuje. Prav obrat v zasebnosti pa je velika sprememb, ki se je zgodila v 90. letih."

Slovenska mladina je podobna evropski, je morda v čem vendarle drugačna?

"Pri nas smo svetovne trende na področju mladine ujeli v 60., 70. letih, študentsko gibanje je združilo in univerzaliziralo dolocene fenomene. Za mladost je značilna največja stopnja univerzalizacije, mladi so bili prvi, ki so šli v globalno družbo. Večino stvari je univerzalnih, od znanja do zabave. Za slovensko družbo pa je značilno, da smo vsaj do sedaj ohranjali neke vrste srednjesloški standard, pri nas nimamo velike revščine in tudi ne velikih bogatašev. To pa je pomembno tudi za mlade, srednjesloške družine veliko vlagajo v izobraževanje otrok, kar je še posebej značilno za našo družbo. Lahko bi celo rekli, da je za nas značilno žrtvovanje staršev za otroke, saj se nadaljuje še naprej, kjer še v tujini že konča. Ko starši v tujini otroke spravijo v šole, nehajo skrbeti zanje, pri nas pa poskrbimo še za rešitev stanovanjskega problema, za zaposlitev, za varovanje vnukov itd. Ta velika povezanost in tudi skrb staršev in velika investicija za otroke, včasih celo prevelika, je lahko pozitivna, ker nudi veliko pomoč, ravno zaradi tega nima revščine, obenem pa to pomeni zmanjšano avtonomijo tako za starše kot otroke."

Mnogi opozarjajo na krizo vrednot in govorijo o propadu morale. Mladino označujejo za nemoralno. Je to res?

"Mladina je bila vedno stigmatizirana kot nekaj, kar je nedoraslo, in ravno zato se skuša s krizo vrednot označiti mlade. Toda pomembno je, kdo

govori o krizi vrednot. Tisti, ki opozarja na krizo vrednot, kaže samo na to, da ni zadovoljen z vrednotami, ki jih imajo drugi, in hoče vsiliti svoje vrednote. Govoriti o krizi vrednot je nemnost. Vsak človek ima vrednote - to so življenske orientacije. Današnja generacija mladih mnogi avtorji označujejo celo kot visoko moralično generacijo. Vrednostni obrat, ki ga je zaznati pri mladini, je obrat od materialnih vrednot k odnosnim vrednotam. Zanimivo je, da so mladim klasične vrednote, kot so materialna sredstva, uspeh in moč manj pomembne, najpomembnejše jim je priateljstvo, mir, samorealizacija in ekologija. Tudi klasične mladostnične vrednote, kot so zabava, užitek in zunanjji izgled, so izgubile pomen, čeprav hočejo nekateri ravno to vsiliti mladim, češ mladi bi se samo zabavali. Mladi so napovedovalci novih vrednot, in sicer od klasičnih kariernih k novim odnosnim. Ko se govori o krizi vrednot, se mnogokrat opozarja tudi na to, da se zmanjšuje natalitev in da mladi nočijo imeti otrok. Toda mladi vseskozi sporočajo, da so jim otroci in družina izjemno pomembni, otroci so nekaj, kar načrtujejo, in so vedno bolj zaželeni, res pa je, da se krepi odgovorno starševstvo."

Očutek imam, da so mladi vse bolj delavni, s tem mislim na njihovo glavno delo, to je učenje.

"To absolutno drži. Namreč mladost se sploh ne razlikuje več od odraslosti, vsaj ne po obveznostih in odgovornosti, te zahteve pa se širijo celo v otroštvo. Nekateri avtorji govorijo o sindromu hitečega otroka. Vedno bolj se kopijočijo znanja in spretnosti, ki jih mora otrok osvojiti. Če vzamemo za primer samo pismenost: danes mora otrok poleg osnovne pismenosti v svojem jeziku poznati še pismenost v drugih jezikih pa računalniški jezik, obenem pa se za kompetenten vstop v odraslost ne zahtevajo samo šolske diplome in spričevala, ampak tudi druga znanja, ki pa jih mladi uspešno sprejemajo in osvajajo. To kaže, da bi morali otroštvo in mladost ne samo emancipirati, ampak tudi zelo spoštovati."

Zadnji študiji o mladih stedali naslov Socialna ranljivost mladih. Kaj današnjo mladino najbolj obremenjuje?

"S tem naslovom smo hoteli opozoriti, da je družba postala silno zahtevna do mladih in jim s tem dela probleme glede izobraževanja in zaposlovanja. V tem stoletju smo se vseskozi srečevali z definicijo, da mladi povzročajo probleme družbi. Mi pa smo hoteli opozoriti na to, da mladi niso nič storili, da so se rodili v neke družbene razmere in da morajo ravno v mladosti sprejeti najpomembnejše družbene odločitve (o izobrazbi, poklicu, ki so usodne za vse nadaljnje življenje). Industrijska paradigma se lomi, rušijo se delovna mesta, poslavljamo se od zaposlitve za vse življenje, nič več ni gotovosti in varnosti, to pa najbolj ogrožajo tiste, ki šele ustvarjajo svoj položaj. Cela generacija mladih je postavljena v zelo negotov položaj, obenem pa je družba novih izivov, a hkrati tudi velikih tveganj."

Zakaj mlade ne zanima politika in vera?

"Vsa 90. leta opažamo obrat mladih od teh velikih družbenih tem, kot so politika, religija, nacija, k malim temam vsakdanjega življenja. Izkaže se, da so ti veliki sistemi, kot sta politika in religija, na nek način mastodonti in dinozavri in da se bodo moralni spremeniti in začeti na drugačen način nagovarjati ljudi. Zanimivo je, da mlade zelo zanima duhovnost, vendar ne zaupajo v cerkev kot institucijo. Isto velja za politiko. Zdi se,

Dr. Mirjana Ule

Mladi so na nek način tudi napovedovalci sprememb. Kaj napovedujejo?

"Po tej raziskavi sodeč, ne napovedujejo slabe prihodnosti. Za mlade je pomembna zaščitnost, priateljstvo in samorealizacija, pri delu pa sta jim pomembnejša zadovoljstvo in dober odnos s sodelavci kot materialna plat. Skratka, če bi bil svet narejen po njihovi podobi, bi bil prijaznejši kot je. Gre za moralično generacijo mladih v najširšem smislu, ki hoče biti odgovorna do sebe in do sveta."

Pogovarjala se je
JOŽICA DORNŽ

ŠTUDENT NAJ BO

Bernarda Žarn iz Anž

Bernarda Žarn iz Anž pri Brestanici je absolventka slovenščine in sociologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Spomine na leta, ki jih je preživelna v študentskem domu, obuja z nostalgijo. Še vedno je v njej živ vonj po špagetih pa sobica in vstajanje ob treh ponoči, ko je kdo potrkal in prišel malo na klepet.

Ve, da se ti časi ne bodo več ponovili. "Student si samo enkrat," pravi. Še vedno misli, da se ji je zgodila krivica, ker je zaradi zapletov s pošto in potrdili o statusu študentske morale iz študentskega doma. Navadila se je tega posebnega načina življenja. In bolj kot sobico še vedno pogreša svoje "cimre". In se spominja mnogih prijateljev. Še en sam izpit, dve diplomski deli in potem..." Ah, ne vem še, kaj bom, ko bom velika," pravi v smehu. Ne obremenjuje se preveč. Razmišlja, da se stvari zgodijo same po sebi, če jim le daš priložnost. Rada sprejema izzive. Tako neprtičkovano se zgodijo! Pomisli na avdicijo za napovedovalce na TV Slovenija. Nanjo je šla brez posebnih pričakovanj in bila sprejeta. Pomisli na oddajo Prvi in drugi, ki so ji jo ponudili pa na vodenja prireditev v Posavju...

Pravi, da ima veliko srečo, da lahko dela s prijaznimi ljudmi. "Kar najdemo se," ugotavlja. "Začutimo." Če bi ne bilo tako, bi menda brez posebnih premišljevanj odšla iz Kolodvorske 2-4. Za slavo in blišči ji ni. Dela, ker zmore in ji je lepo, sicer pa se zaveda, da je sreča drugje. Pripravlja, kako pomembno se je zdi varno zavetje doma. "To

so tista vrata, na katera lahko vedno potrkaš." V vse štirih letih študija v Ljubljani je v prestolnici za konec tedna ostala enkrat samkrat. Pa še takrat je že v ponedeljek začela pripravljati in se v torek vrnila v Brestanico. "Ker so tam doma ljudje, ki jih imam najrajši. Moji ljudje." Razmišlja, da bi se nekoč vrnila živeti v Posavje. Ne še zdaj, morda pri tridesetih, štiridesetih. Takrat si bo, tako misli, začelela spremembe. Več miru v življenju. Več, kot ga dopušča vsakodnevno televizijsko vrnjenje. Meni, da bi to medijiško poglavje v svojem življenju tedaj morda lahko uspešno nadomestila s poučevanjem slovenščine in sociologije. Prepričana je, da bi z mladimi zmogla in znala.

Morda bo takrat več časa tudi za njej ljube knjige, premišljuje. Zdaj jih bere bolj po službeni in študentski dolžnosti. Med študijem slavistike jih je brala "na kilometre", a bo spet prišel čas za Pavčkove pesmi, so ji še posebno ljube. "Sreča ni v glavi in ne v daljavi, ne v zraku, ali pod palcem zaklad. Sreča je, če se delo dobro opravi. In če imaš koga rad."

DAMJANA KROŠELJ

MLADI IN STANOVANJE

Vse težje je sanjati o lastnem domu

Po zbranih podatkih je v Sloveniji trenutno 650.000 stanovanjskih enot, kar bi na prvi pogled, če bi to pomnožili s tri ali štiri, moral zagotovljati primerno stredo nad glavo vsem državljanom. Pa vendar vsi vemo, da ni tako. Nekateri visoke večstanovanjske hiše so prazne ali v njih samevajo ostareli starši. So tudi prazna stanovanja, ki čakajo, da jih bo nekoč nekdo naselil. Na drugi strani pa vsak med nami pozna posameznika ali družinico, ki se stiska v sobici pri starših ali v skromnem stanovanju z oderuško najemnino. Stanovanj preprosto ni dovolj, saj so mlada Slovenija in njene občine na to področje enostavno pozabile. Kot da po letu 1991 ni več mlađih družin in ljudi, ki potrebujejo dom, da bi lahko živel.

V novi državi je stanovanjski zakon neki generaciji podaril počne stanovanja, hkrati pa osiromašil ponudbo stanovanj novi generaciji mlađih. Mlade družine so pri iskanju primernega stanovanja v precej težjem položaju kot generacije pred letom 1987. Podjetja večinoma ne razpolagajo več s stanovanji, tudi občinskih stanovanj je le še malo. Denar, ki se je kljub razprodaji le natekel od nakupa stanovanj, pa se je le redkokdaj zares uporabil za reševanje stanovanjske problematike, kot je predpisano.

Pred desetletji je bilo lažje priti do strehe nad glavo. V sedemdesetih letih je bilo vsako leto za vselitev na razpolago okrog 9000 družbenih stanovanj, desetletje pozneje samo še 5.500. Stanovanja so poleg tega kupovala tudi podjetja, ki so jih namenjala za reševanje stanovanjskih stisk ali pa za obetavne kadre. Družine so lahko zaprosile za kredit v podjetju ali ga najele pri bankah. Krediti v osmdesetih letih so bili izredno ugodni, saj jih je dejansko vrnila inflacija.

Gradnja je zastala

Dostopnost do primernega stanovanja za socialno šibke se je v zadnjih desetih letih drastično poslabšala. Od leta 1991 do 1998 je bilo v vsej Sloveniji zgrajenih samo 400 socialnih in 500 neprofitnih stanovanj, zato ni čudno, da je na uradnih listah trenutno 7.000 upravičencev. Koliko je takih, ki vloge sploh ne oddajo, ker nimajo upanja, se ne ve. Seznami prosilcev za socialna in neprofitna stanovanja so dolgi, daljšajo pa se tudi čakalne dobe.

Nič lažje ni tistim s povprečnimi ali celo nadpovprečnimi dohodki, ki se morajo na stanovanjskem trgu sami znajti. Cene stanovanj so visoke in so v zadnjih petih letih močno narastle. Cena starih stanovanj na trgu je tako po naši oceni v Novem mestu porastla približno za četrtino. Dražja so tudi novozgrajena stanovanja. Po uvedbi davka na dodano vrednost so gradbena podjetja občutno dvignila ceno objektov. Ponekod v Ljubljani cene stanovanj dosegajo celo do 300 ali 400 tisoč tolarjev za kvadratni meter. Po podatkih Urada za statistiko je bila lani povprečna cena za kv. meter novozgrajenega stanovanja 235.000 tolarjev.

Rastejo tudi cene profitnih najemnin. Še največ mlađih družin se srečuje z oderuškimi najemninkami na črnem trgu. Pred petimi leti kar petina vseh najemnikov stanovanj ni imela najemne pogodbe in je bila prepustena na milost in nemilost lastnikom stanovanj. Podnajemniki se iz meseca v mesec tresejo, ali ne bodo ostali na

cesti, prisiljeni so se pogosto seliti in plačevati visoke najemnine na roko, največkrat za leto dni ali pa vsaj za tri do šest mesecov naprej. Mnogi tako služijo z oddajo stanovanj, ne da bi za to plačevali dajatve državi. Mlađi (npr. posebej izrazit problem so študentje v Ljubljani) in mlade družine po vsej Sloveniji so navsezadnje lahko zadovoljni, da sploh dobijo stanovanje v najem, saj je ponudba veliko manjša od povpraševanja.

350 mark za luknjo

Tudi v naših krajih stanovanj niti približno dovolj. Ponudba za oddajo stanovanj je ponavadi pičla, cene najema pa za proračune mlađih družin visoke. Za garsonjere v Novem mestu (velikost od 25 do 33 kv. metrov) trenutno ponudniki zahtevajo 36.000 tolarjev na mesec. Običajno hočejo tudi tri ali šestmesečno predplačilo in prevzem vseh tekočih mesečnih stroškov. Enosobno stanovanje (30 kv. metrov) ali morda enopolsobno (45 kv. metrov) je že celo razkošje, saj stane 41.600 tolarjev na mesec. Po drugih krajih Dolenjske in Posavja so

pogosto porabijo v druge namene.

Sevniki stanovanjski sklad je tako v preteklih letih gospodaril predvsem s prihodki od najemnin, kupnin in prodajo prostorov ter si pomagal z ugodnim posojilom pri državnem stanovanjskem skladu. Kupil je 20 stanovanj in obnovil najbolj dotrajana. V zadnjih letih je priskrbel stanovanja 47 prisilcem s prednostne liste.

Novomeška občina kupuje stanovanja po kapljicah. Zadnja večja organizirana gradnja je potekala preko stanovanjskega podjetja Zarja v letih 1994 in 1995, ko so zgradili 2 stanovanjska bloka z 52 neprofitnimi stanovanji. V zadnjih dveh letih so predvsem prenavljali stanovanja. V načrtu je še gradnja 8 neprofitnih enot, toda ni še znano, kdaj bo zares stekla, saj med investitorji ni zanimaanja za gradnjo neprofitnih stanovanj. Pravijo namreč, da se kljub ugodnim posojilom državnega stanovanjskega sklada in občine stroški gradnje ne povrnejo z neprofitno najemnino, ki zdaj znaša od 2 do 4 marke za kv. meter. Ravno v teh dneh smo slišali sporočilo, da se neprofitne najemnine do konca leta ne

bodo povečale. Kako bo torej z gradnjo?

V Brežicah v zadnjem desetletju niso gradili. Letos bodo kupili le eno socialno stanovanje, sicer pa stanovanjske probleme rešujejo le s stanovanji, ki se po naključju izpraznijo ali prekategorizirajo. Neprofitnih stanovanj nimajo na razpolago, zato nimajo niti liste, čeprav se na občino stalno prijavljajo prisilci. V zadnjem desetletju se je ustavila tudi gradnja stanovanj v črnomaljski občini. Tu so v tem času skupno zgradili le 18 in kupili še 14 stanovanj.

V krški občini vsako leto povprečno dodelijo 5 socialnih stanovanj, ki jih pridobijo z nakupom starejših enot. Ker letno lahko pomagajo le desetini čakajočih, bodo v tem letu pomagali še zadnjim z liste drugega razpisa in objavili razpis za novo prednostno listo. V dolgoročnih načrtih je tudi gradnja objekta s socialnimi stanovanji.

Pregled stanja po občinah je zgodil potrdil, da stanovanj z neprofitno najemnino ni na razpolago in da prav tako ni mogoče reči, koliko ljudi v resnicu išče primereno stanovanje, koliko se jih stiska v sobicah pri starših (Kaj tako odvisnost pomeni za mladega človeka?) in koliko jih po tistem sruje načrt za lastno streho ali svoj dom. Gradnja stanovanjske hiše ali nakup stanovanja danes nikakor ni mačji kašelj, za povrh pa večini občin tudi primanjkuje urejenih površin za gradnjo. Kljub temu se zanimanje investitorjev za gradnjo povečuje, saj je bilo v prvih devetih mesecih lanskega leta izdano za 4 odst. več dovoljenj za gradnjo stavb.

Brez kredita ne gre

Banke sicer zadnje čase bogatijo svojo ponudbo programov varčevanja in ugodnejših posojil za stanovanjsko gradnjo, nakup, pridobitev dokumentacije in podobno, seveda pa še vedno velja, da so posojila draga.

Kje bo moj ljubi dom?

Ugodnejša so dolgoročna posojila pri Stanovanjskem skladu RS, zato je povpraševanje izjemno, število prijavljenih na razpis in tistih, ki jih morajo odkloniti, pa se stalno povečuje. Sklad je do konca lanskega leta objavil že 27 razpisov za posameznike in neprofitne stanovanjske organizacije in dodelil že za 40 milijard tolarjev posojil.

Na zadnjem razpisu državnega stanovanjskega sklada je prispelo 2.417 vlog, s katerimi so posamezniki skupno zaprosili za 9 milijard tolarjev posojil. Ker je sklad razpisal le za 3,5 milijarde posojil, je upravni odbor sklada nedavno za dvakrat povečal razpisno vlogo, tako da bodo tokrat vsi prisilci s popolnimi vlogami prejeli 90 odst. zaprosene zneska. Zato bo naslednji razpis za dolgoročna stanovanjska posojila za fizične osebe objavljen še le jeseni 2000 in bo predvidoma namenjen državljanom, ki svoj stanovanjski problem rešujejo z gradnjo.

Nove obete prinaša nacionalna stanovanjska varčevalna shema, v kateri pri 12 izbranih bankah varčuje 25.000 Slovencev, tretjina je mlajših od 35 let.

Največ so se odločali za petletno varčevanje, večina pa bo po izteku varčevanja najela dolgoročno stanovanjsko posojilo za nakup stanovanja (44 odst.), za gradnjo hiš (tretjina), obnovu (petina) ali nakup zemljišča (dobrih 5 odst.). Po petih letih se bo torej povpraševanje naglo še povečalo, zato bo na trgu s cenami še huje, če se ponudba stanovanjskih enot ne bo hitro povečala.

Po nacionalnem stanovanjskem programu, ki je še v državnem zboru, bi morali v Sloveniji v naslednjem desetletju vsako leto zgraditi 10.000 stanovanjskih enot. Občine bi morale vsako leto zgraditi 1.500 socialnih stanovanj za kritie tekočih potreb, zaradi zaostankov pa prvo desetletje celo 2.000 letno. Poleg tega bi morale neprofitne stanovanjske organizacije vsako leto zgraditi še 2.000 do 2.500 neprofitnih stanovanj. Letno naj bi zgradili še 500 profitnih stanovanj, medtem ko naj bi dobro polovico vseh novogradnj zgradili občani - letno okrog 5.000 novih stanovanj in družinskih stanovanjskih hiš.

Sliši se imenitno. Toda za zdaj je vse skupaj še zapisano v predlogu nekega državnega dokumenta. Novo desetletje pa se že začenja in mlade družine potrebujejo dom že zdaj, ne čez 10 ali 20 let.

BREDA DUŠIČ GORNIK

NOVOGRADNJA ČAKA BOLJŠIH ČASOV - V Leskovcu pri Krškem so pred tremi leti dogradili le 24 od predvidenih 45 neprofitnih stanovanj, saj je gradnja zastala, ker se je neprofitna stanovanjska organizacija IR inženiring znašla v hudi težavah. Zdaj in občini tuhajo, kako bi gradnjo čimprej dokončali.

UČENJE ZA ŽIVLJENJE

Varstvo za najtežje prizadete otroke

V spokojnem zavetju novomeškega doma starejših občanov je lani začela delovati enota Centra Dolfke Boštjančič Draga pri Igu za dnevno varstvo otrok in mladostnikov z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju z dodatnimi motnjami. Tu je ljubeči dopoldanski dom našlo sedem hudo prizadetih otrok, starih od 5 do 19 let, iz Novega mesta in okolice, sprejmejo pa jih lahko do deset.

Oddelek vodi delovna terapevtka Jožica Cesar, ki skuša z medicinskim sestrama in varuško-negovalko telesne in duševne sposobnosti otrok razviti do najvišje mere ter jih tako pripraviti na čim manj odvisno in čim kvalitetnejše življenje. Vsak teden jih obiščejo tudi specjalna pedagoginja, fizioterapeutka in dr. Dijana Majstorovič iz Razvojne ambulante v Novem mestu. "Učenje je prilagojeno vsakemu otroku in mladostniku posebej, pri tem pa izhajamo iz osnovnih potreb posameznika," je povedala Jožica Cesar, ki je v Centru Dolfke Boštjančič Draga zaposlena že 11 let.

Od pobude za ustanovitev oddelka dnevnega varstva otrok z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v razvoju v Novem mestu do njene uresničitve je minilo dve leti. "Na pobudo staršev otrok, ki so že preraščali bivanje v razvojnih vrtcih, bili v domačem varstvu ali v oddelku vzgoje in izobraževanja na osnovni šoli Dragotin Kette, sta se novomeško društvo Sožitje

je za pomoč duševno prizadetim in Medobčinsko društvo za cerebralno paralizo Novo mesto najprej obrnili na Mestno občino Novo mesto. Pobudo je občina podprla in nato posredovala Ministrstvu za šolstvo in šport, to pa je zadevo zaupalo Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, "je pripovedovala gonilna sila pri ustanovitvi oddelka Ana Bevc, upokojena socialna delavka, ki že več let aktivno sodeluje v novomeškem Sožitiju. Idejo o ustanovitvi sta podprtla še Center za socialno delo Novo mesto in dom starejših občanov, ki je dnevnemu oddelku zagotovil tudi prostore, nato pa so starši in predstavniki obeh društev za pomoč zaposlili Center Dolfke Boštjančič Draga pri Igu. Kljub začetnim pomislikom njegovega vodstva o ustanovitvi enote dnevnega varstva v Novem mestu zaradi oddaljenosti od matičnega centra so danes z delovanjem enote zadovoljni vsi.

Prostore v domu starejših občanov je bilo potrebno temeljito prenoviti ter prilagoditi potrebam otrok in mladostnikov z duševnimi motnjami in motnjami v gibanju. Žal dela niso bila končana v predvidenem roku, zato so prve štiri varovance marca lani sprejeli v prostori, ki jim ga je odstopil VDC Novo mesto. V svoje prenovljene in svetle prostore v domu starejših občanov pa so se presežili dobra pol leta kasneje.

VSAKO ŽIVLJENJE JE DRAGOCENO - Ta misel spremja varovance oddelka dnevnega varstva in strokovne delavke vsak dan. (Foto: M. K.)

Ob lepem vremenu se odpravijo tudi na sprehod po bližji okolici. Tako so obiskali zdravstveni dom, bližnji varstveno-delovni center in razvojni vrtec, odpeljali so se tudi v matični center na Drago, kjer sta jim na voljo telovadnica in bazen. "Trudimo se, da bi bilo zaupanje staršev v nas in naše delo vsak dan večje. Le tako bomo srečni vsi - otroci, starši in delavci. Zato pripravljamo tudi skupinska srečanja, decembra lani smo takšno srečanje združili z obiskom dedka Mraza. Poleti pa se želimo z "našimi otroki" brez staršev udeležiti kolonije na morju," je še povedala vodja enote dnevnega varstva Jožica Cesar.

MOJCA KOTNIK

Breme na občinah

Nacionalni stanovanjski program, ki je bil jeseni drugič obravnavan v državnem zboru, daje veliko vlogo pri gradnji socialnih in neprofitnih stanovanj občinskem stanovanjskem skladom, vendar je težko verjeti, da bodo ti lahko delovali tudi v manjših občinah. Trenutno stanje po naših občinah ni nič kaj razveseljivo, saj občine najpoosteje podležejo pritiskom in denar, ki ga država namensko določi za stanovanjsko gradnjo,

ŽUNIČEVI Z BUTORAJA

Razstava odprla vrata v Vesnin svet tišine

Zuničevi z Butoraja pri Črnomlju so danes srečna družina, čeprav je bilo v njihovem življenju toliko trpljenja, odrekanj, tudi joka in bolečin, ki so jih marsikaj skrili v svoja nedra ali med štiri stene doma. Po drugi strani pa je bilo malo samopomilovanja, a veliko trdne volje, kljubovalnosti, lahko bi rekli že kar pregovorne belokranjske trme in vztrajnosti. Življenje jim namreč ni prizanašalo, pa vendar so znali najti pot, za katero danes menijo, da je bila v danih možnostih najbolj prava.

Pred štiriinštiridesetimi leti se je Anici in Vinku Žuničevima z Butoraja pri Črnomlju rodila Tončka, prva od njunih treh hčer. Mama, čeprav je bila skrbna, kot so praviloma skrbne vse mame tega sveta, kar nekaj časa ni ugotovila, da bi bilo lahko s hčerkajo kaj narobe. Ali bolje rečeno: ni že lela tega odkrito, ni si hotela priznati, da bi bila

Tončka drugačna od drugih vaških otrok, ki so tekali naokrog, kričali, peli, se pogovarjali, krečali. Tončka ni počela nič od tega. Vinkovi starši so sina in snaha prvi opozorili, da nekaj le ni v redu in tako sta si Anica in Vinko le morala priznati, da je njuna prvorojenka močno nagnušna. Pri letu dni mlajši Vido sta bila že bolj pozorna na njeno reagiranje na glasove, imela pa sta tudi več izkušenj. Oddahnila sta si, ko sta ugotovila, da njuna drugorojenka normalno sliši, še bolj pa, ko je začela izgovarjati prve besede. A Aničnih skrbi še ni bilo konec, kajti dve leti za Vido je bil na poti tretji otrok. Bila je že tako izkušena, da je kmalu po rojstvu Vesne spoznala, da se tudi tretjerojenka ne odziva na glasove. A tako kot pri Tončki se tudi tokrat preprosto ni že lela sprizazniti z resnico. Še zlasti, ker se ji znanci prigovarjali, da se lahko do tret-

jega leta dekličine starosti še marsikaj spremeni. Na boljše, seveda. Toda upanje je bilo zmanj.

Potem ko je v Zavod za gluho mladino v Ljubljano s sedmimi leti odšla Tončka, ji je, ko ji je bilo komaj šest let, sledila še Vesna. Deklici sta odšli, ko sta tako zelo potrebovali bližino staršev, njun objem in toplino. Stiska ob slovesu je bila še toliko večja, ker so bili, tudi zaradi dveh slušno prizadetih otrok, Žuničevi močno navezani drug na drugega. Ko se mama danes spominja, kolikšno je bilo domotožje hčera, si ne more kaj, da ji ne bi na oči privrele solze. "Tončka se je včasih kar odpravila domov, namesto v šolo, Vesna pa se me je ob slovesu tako oklenila, da so jo moralci celo po trije odrasli trgati od mene. Zlasti Vesni je neprestano rojilo po glavi vprašanje, zakaj so drugi otroci lahko do-

ma s starši, ona pa mora biti več kot sto kilometrov daleč. Z morem sva jo ves čas spodbujala, naj vzdrži, saj bo v Ljubljani le še leto ali nekaj mesecev. A ko je prišel obljudljeni čas, sva ji zopet zagotavljal, da bo čez nekaj mesecev zares doma. Kmalu je spoznala, da ji vrnitve na Butoraj le obljudljava, zato nama ni več zaupala. Njeno domotožje pa je s tem samo naraščalo in bilo je že tolikšno, da so nama v zavodu po sedmih letih njenega šolanja svetovali, naj jo vzameva domov," pripoveduje Žuničeva mama.

Anica je prav zato, da je bila lahko doma z Vesno, za tri leta pustila službo, po upokojitvi pa je ostal pri njej oče. Tončka, ki se je po končani šoli v Ljubljani prav tako vrnila v Butoraj, se je namreč kmalu preselila nazaj v Ljubljano, kjer sta si z možem Stankom, ki je prav tako močno naglušen, ustvarila družino. Njuna hčerka Natalija prav letos zaključuje gimnazijo. Tudi Vesna si je čez nekaj let našla službo v Črnomlju: najprej v Gorenju, nato v Ekiju. Dokler sta se z avtobusom z mamo skupaj vozili na delo v Črnomelj, je še nekako šlo, potem pa je bila Vesna vse bolj osamljena. Ni se imela s kom pogovarjati, saj govorice nemih ni poznal ničesar v njenem delovnem okolju. "Vse bolj se je zapirala vase ne le v službi, ampak tudi doma. Spodbujali smo jo, dokler smo le mogli, da bi vztrajala v tovarni. A po petnajstih letih dela ni vzdržala več in pred tremi leti se je upokojila. Takrat je postal njen najpomembnejši smisel življenja svet, ki si ga je v resni-

ci začela graditi že v zgodnjih otroških letih. Povsem se je namreč posvetila ročnemu delu," pripoveduje mama.

Vesna je, še preden je začela hoditi v šolo, že pletla. Kot šolarka je začela kvačkati, pozneje pa še vesti gobeline. Ves čas pa je zelo rada risala, zlasti motive iz njej tako ljube narave. Prav ročna dela in risanje so zanjo svet, v katerem uživa v svoji tihoti. Koliko prtičkov je skvačkala in koliko puloverjev ter drugih pletenin je prišlo izpod njenih rok, ne ve ničesar. Mama pravi, da jih je bilo zagotovo nekaj sto. Skoraj ni otroka v vasi, ki mu ne bi spletala puloverčka. In koliko ljudi jo je že prosilo za uslugo! Čeprav je veliko ročnih del razdalja, pa ima doma še polne omare pletenin, na stenah pa že skoraj zmanjkuje prostora za gobeline. Nekateri izdelki so ji namreč tako dragi, da jih ne bi dala za nič na svetu.

Pa vendar je za njeno delo vedel le ozzi krog znancev, dokler ni konec lanskega leta povsem po naključju z Žuničevim prišla socialna delavka iz Črnomlja Fanika Hutar. Presenečena je bila nad Vesnino ustvarjalnostjo in utrnila se ji je misel, da bi njeni dela predstavili tudi širši javnosti. Tako so zadnjo marčevsko nedeljo v črnomaljskem pastoralnem centru odprli razstavo, na kateri je delček Vesnih del. Izbor je bil vse prej kot lahek, saj bi, če bi hotela pokazati vse, kar ji je še ostalo doma, moral pripraviti štiri, pet ali celo več razstav. "Vesna je začela z ročnimi deli predvsem zaradi slušne prizadetosti, saj se ni obračala k zunanjemu svetu in svet se ni obratil k njej. Prav ta razstava pa je priložnost, da se ji približamo, ji namenimo lepo in spodbudno misel, priznanje. Čeprav sem socialna delavka, sem si za Vesno vzela čas popoldne, v

mojem prostem času. Da sem ji pomagala, je moja povsem humana gesta in v zadovoljstvo mi bo, če bom lahko z njo delala tudi vnaprej. Seveda pa mi bo prišla pri tem prav marsikatera poklicna izkušnja," je bila ob otvoritvi razstave prepričana Hutarjeva, ki je razmišljala tudi o tem, kako bi lahko pomagala Vesni iz njenega precej osamljenega življenja. Mama je namreč potožila, da se zaradi svoje bolezni težko ukvarja s hčerkjo, a tudi govorice nemih ni najbolj veča. "Moje besede velikokrat kar obvisijo v zraku. Hudo mi je, ko spoznam, da jih Vesna ni dojela," pravi žalostno Anica. Zato se Fanika vse bolj ukvarja z misljijo, da bi našla prostopovljca, ki bi bil pripravljen preživeti nekaj časa z Vesno. "Vesna potrebuje tako malo, da je zadovoljna. Vesela pa bi bila, če bi jo kdo potrepljal po ramu, ji namenil spodbudne besede, jo mora naučil še kakšnega ročnega dela, pri katerem ne bi bile tako obremenjene oči. In jo morda odpeljal na izlet, ki si ga Žuničevi sedaj ne morejo privoščiti, saj nimajo avtomobila." Tako razmišlja socialna delavka Hutarjeva v tistem upanju, da to niso zgolj njene pobožne želje.

Oče Vinko in mama Anica pa sta bila za začetek zadovoljna že, da so z razstavo, ki bo v pastoralnem centru na ogled do velike noči, prebili led in pomagali Vesni odpreti vrata iz njenega osamljenega sveta. "Zato sva skupaj z Vesno hvalžna vsem, ki so pomagali pri postavitvi razstave, predvsem pa Faniki Hutar in njeni hčerki Hani, župniku Petru Slevcu ter sestri Ireni Kades iz reda frančiškank Marijinih misijonark," sta bila zadovoljna Žuničeva. Upajmo, da to ni Vesnina zadnja razstava.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

HITRA CESTA OBREŽJE-KRŠKA VAS

Dom, ki diši po avtocesti

Potem ko so se pred leti na vso moč zagnali v priprave na gradnjo avtoceste na odseku Obrežje-Krška vas, so se priprave upočasnile. Lepe želje, da bi ta cestni odsek gradili domala prednostno, se niso uresničile. Vse kaže, da gradnja tega odseka ne bo tako enostaven posel, kot je mogoče kažalo sprva.

Na eni strani gre verjetno za splošne državne koristi: Slovenija želi zgraditi ta del hitre ceste, da bi na ta način odprala vrata Hrvatom. Na drugi strani obstajajo posamezniki, ki jim bo državni projekt - gradnja avtoceste - deloma ali zelo spremenil življenje. K takemu spletiju želja, zahtev, težav, pričakovanj in odklanjanj je treba prištetih še nastajanje mednarodnega mejnega prehoda Obrežje, v katerem se steka, ali, gledano z druge strani, kjer se začenja hitra cesta. In ne nazadnje: do danes ni še ničesar preklical zamisli za gradnjo elektrarn na spodnji Savi, z misljijo na bodoče elektrarne pa rišajo tudi možne trase bodoče avto ceste.

V zvezi z načrtovane gradnjo bodoče hitre ceste si ta čas v nekaterih uradnih verjetno priklicujejo v spomin opozorilo vodstva krajevne skupnosti Jesenice na Dolenjskem, izrečeno, med drugim, pred časom v Brežicah na sestanku, kjer so precej besed namenili prihodnji avtocesti in mejnemu prehodu. To opozorilo, namenjeno najvišjim pristojnim naslovom v državi, bi lahko povzeli: če ne bodo pristojni naredili, kar zahtevajo v KS Jesenice na Dolenjskem, krajevna skupnost ne bo dala soglasja za gradnjo avtoceste.

Cesta blizu hiš

Kar zahtevajo prebivalci KS Jesenice glede bodočih lokalnih javnih gradenj, zadeva tako bodočo avto cesto kot načrtova-

ni meddržavni mejni prehod Obrežje in obmejni gospodarski kompleks.

Domačini, ki jih bo tako ali drugače prizadel hitra cesta, zahtevajo v glavnem naslednje: postavitev ostreznih protihrupnih zaščitnih naprav, tj. varovalnih ograj, protihrupnih streh in fasad in izolacijskih oken, ter gradnja nadkrtitij nad cesto in poglabljanje cestne trase. Nekateri domačini zahtevajo denarno odškodnino zaradi poslabšanja življenjskih možnosti v bodoče in zaradi zmanjšanja vrednosti hiše ob bodoči hitri cesti.

Dejstvo je, da se bodo morale nekatere hiše umakniti bodoči cesti. V KS Jesenice je 8 objektov predvidenih za rušitev, poleg teh je še 17 takih, ki so precej bližu bodoče ceste. O tej bodoči bližini ceste in hiš lahko slišite v Ribnici, eni od vasi v jesenški krajevni skupnosti, take besede: "V delu naselja Ribnica, ki je že sedaj odrezano od svojega matičnega naselja, so bivalni pogoji že zdaj slabii. Z izgradnjo novega pasu avtomobilskih cest in nove dostopne ceste bo novi cestni koridor tik pred našimi vrati, pri nekaterih objektih oddaljen manj kot 10 metrov. Tu je predvidena tudi gradnja HE Mokrice, zaradi katere bo za našimi objekti akumulacijsko jezero. Povejte, kako bi tu v prihodnje živel vi, stisnjeni med elektrarno in avtocesto?" Ribniški predlog je, naj investitor odkupi vse "uklešene" hiše in gospodarska poslopja in zgradi domačinom nove objekte. Poleg Ribničanov podobno nadomestno gradnjo v veliki večini zahtevajo tudi prebivalci drugje na trasi bodoče ceste ali tik ob njej.

Kje graditi?

KS Jesenice na Dolenjskem že nekaj leta pošilja pristojnim ustanovam v državi seznam

zahtev v zvezi z gradnjo bodoče avto ceste in mejnega prehoda Obrežje. Na ta seznam se prisjojni v glavnem poživljajo, kar javno opozarja vodstvo krajevne skupnosti, ko je le priložnost za to, da bi opozorilo odmevno prišlo do pravih ljudi.

V omenjenih neušlišanih zahtevah jeseniška krajevna skupnost poudarja, da hoče imeti pred uredbo o lokacijskem načrtu za bodočo avtocesto v rokah tiste prostorske dokumente, po katerih bodo domačini lahko zidali v naseljih Obrežje, Jesenice, Nova vas, Ribnica in Podgračeno. Dejstvo je namreč, da domačini zdaj ne vedo, kje bodo lahko zidali, potem ko se bodo prisiljeni odseliti. Nekateri od domačinov izrecno ne dovolijo nobenega posega v zvezi z avtocesto, dokler ne bo investitor avtocesto zgradil nove hiše in drugih objektov na lokaciji, ki jo bodo izbrali sami in ki praviloma ne sme biti daleč stran od njihovih sedanjih domov. Domišljavost? Človekova pravica? Odgovor je stvar preseje, razmislek in pravčnosti. Mnogo pričakovanj, zahtev, želja, tesnobe in odrekanja domačinov ta čas ob trasi bodoče avtoceste, bi lahko morebiti v kratkem izrazili tako: "Verjamemo, da ne more kdo drug občutiti tega, kar občutimo mi sami ob vsem tem. V sedanjem domu ne bomo mogli več živeti v miru, čeprav smo dom gradili, da bi v njem živel lepo."

In vendar. Hitra cesta proti Obrežju je nujna posledica neke pretekle, ne le brežiske, ampak slovenske in evropske javne, nekako skupne določitve o prihodnjem življenju in sožitju. Obstaja način, kako zgraditi to, ne da bi pregrubo rušili domove. Načina ne bodo nikoli odkrili ljudje, ki hladno strokovno preigravajo cestne gradbene razlike v institutih daleč od Obrežja.

M. LUZAR

SLADKORNA BOLEZEN

Število bolnikov skokovito narašča

Sladkorna bolezan je močno razširjena bolezan. Ima jo približno 10 % prebivalstva, vendar število skokovito narašča, predvidevamo, da se bo v naslednjih 25 letih podvojilo. V Sloveniji je obolelih nekaj več kot 120.000 ljudi. Sladkorna bolezan je kronična in nezdravljiva. Ni nekaj kar pride in gre kot prehlad ali slaba prebava.

In kaj pravzaprav je sladkorna bolezan? Suhoparna definicija Svetovne zdravstvene organizacije pravi, da je to stanje trajno zvečanega nivoja krvnega sladkorja (glukoze), ki nastane zaradi pomanjkanja inzulina ali pa zaradi odpore organiza proti njenemu delovanju. Zaradi tega nastanejo motnje v prenovi ogljikovih hidratov, maščob in beljakovin. Nivo sladkorja v krvi se trajno poveča. Če sladkorja ne znižamo z ustreznim zdravljenjem, lahko povzroči povečano izločanje seča in žejanje, sčasoma pa trajno okvaro nekaterih organov.

Inzulin je beljakovina, ki nastaja v trebušni slinavki in se izloča v krvi. Njegova ključna naloga je prenos sladkorja iz krvi skozi celično opno v celico. Celicam je sladkor glavni vir energije in ga potrebuje za normalno delovanje kot avto potrebuje bencin. S

pomočjo inzulina se sladkor kot rezervna energija skladišči v jetrih in mišicah, maščoba v maščobnem tkivu, beljakovine pa v mišicah. Znak, da naj deluje, dobi inzulin od sladkorja, ki poraste po vsemi obroku hrane. To povzroči povečano izločanje inzulina, ki "pospravi" sladkor v celice in vrne njegovo koncentracijo v krvi na nivo pred obrokom. Med obroki pa inzulin ščiti zaloge energije pred nenadzorovanim razpadom. Pri popolnem pomanjkanju inzulina prične uskladiščen sladkor nekontrolirano vstopati v kri. Največjo nevarnost pa predstavlja razgradnja maščob v delce, ki zakislijo kri. Ta zakislitev moti normalno delovanje celic, v skrajnem primeru pa lahko povzroči smrt organizma. Do kritične inzulina leta 1922 so ljudje, ki so zboleli za takšno obliko sladkorne bolezni, pri kateri se izločanje inzulina popolnoma ustavi, brez izjeme umrli.

Ta tip bolezni, kjer pride zaradi nenadnega propada celic, ki izločajo inzulin do popolnega prenehanja njegevega izločanja, imenujemo tip 1. Gre za obliko, ki se v največji meri pojavi pred tridesetim letom starosti. Začetek je zelo buren, z močno

izraženimi bolezniškimi znaki, kot so prekomerno odvajanje seča, močno žejanje in hujšanje. Tak človek je življenjsko odvisen od inzulina in ga mora dobivati z injekcijami. Vzrok za nastanek je v napaki imunskega sistema, ki celico, zadolženo za proizvodnjo inzulina, zmotno prepozna kot tujek in jo uniči. K sreči je te oblike le 4 %, žal pa prizadene pretežno otroke.

Druga oblika, imenovana tip 2, je v marsičem diametralno nasprotna. Začne se v drugi polovici življenja in nastane postopoma. Tu ne gre za propad celic, ampak za odpor proti delovanju inzulina. Ta je najmočnejši v mišicah in jetrih. Organizem ta odpor sprva premaguje s povečanim izločanjem inzulina, kar pa z leti izčrpa trebušno slinavko. Proizvodnja inzulina upade in nivo glukoze v krvi prične postopoma rasti. Zaradi te postopnosti so tudi bolezniški znaki zelo blagi ali celo odsotni in bolezan mnogokrat odkrijemo šele po več letih trajanja, ko so že prisotne organov.

Do kakšnih okvar lahko pride pa se bomo seznanili v naslednjem prispevku.

MILIVOJ PILETIČ,
dr.med.

POSKUSI NA TRUPLIH, DAROVANJE ORGANOV

Pomagati še komu po svoji smrti

Pred enim mesecem je Okrožno sodišče v Novem mestu obsodilo tri dolenske Rome, da so krivi ro-parske tativne mleka na predstavništvu Ljubljanskih mlekarn v Sevnem na Trški gori septembra lani, eden od njih pa je kriv še povzročitve posebno hude telesne poškodbe s smrtnim izidom. 41-letnega varnostnika, ki jim je krajno hotel preprečiti, je namreč z neznanim predmetom tako močno udaril po glavi, da mu ni bilo več pomoci. Varnostnik je mesec dni pozneje umrl v ljubljanskem Kliničnem centru.

Glavna obravnava morda ne bi bila nič posebnega, če se ne bi zapletlo pri vprašanju, ali je tako huda, in kot se je kasneje pokazalo usodna, poškodba res nastala s steklenico ali s kakšnim drugim predmetom. Večina prič in obdolženec so namreč zatrjevali, da jih je varnostnik dobil po glavi s ploščato steklenico žgane pijače, tega pa ni mogel potrditi izvedenec medicinske stroke doc. dr. **Jože Balažic**, ki je pri varnostniku opravil obdukcijo.

Poskusi na truplih

"Takšne poškodbe glave, kot so bile v omenjenem primeru - velik utorni prelom kosti lob-a-

njskega svoda - lahko povzroči le udarec z nekim drugim trdim predmetom, vsekakor pa ne steklenica. Na truplih za obdukcijo, ki predhodno niso imela nobenih poškodb, smo naredili več poskusov s takšno steklenico in sicer s steklenico polno tekočine, s prazno in s srednje polno steklenico. Vse to smo storili z različno močnimi udarci. V vseh primerih so se steklenice dobesedno razdrobile, v roki je ostalo le grlo, še zdaleč pa nismo uspeli povzročiti takšne poškodbe, kot so bile pri obravnavanem oškodovancu," je na glavnem obravnavi povedal predstojnik Inštituta za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani.

Brez privolite ne gre

Vsak, ki je to slišal ali prebral, se je verjetno začudeno vprašal, kje vendar dobijo trupla, na katerih opravljajo poskuse, kot je na primer omenjeni. Ena od naših bralk iz Šentjerneja se je na članek odzvala z naslednjim vprašanjem: "Zgrozila sem se, na koliko truplih so delali poskuse s steklenicami. Sprašujem se, kje so dobili ta trupla? Ali to pomeni, da če umreš v bolnišnici, tvoje truplo lahko izrabijo za poskuse?"

O tem smo se pozanimali na Inštitutu za sodno medicino v Ljubljani. Stvar seveda še zdaleč ni tako, kot si jo predstavlja naša bralka. Kot je povedal dr. Jože Balažic, so pravila stroga. Vsak, ki se odloči, da bo svoje truplo zapustil v znanstvene in raziskovalne namene, mora podpisati posebno izjavo in o tem tudi seznaniti svojcev. Meni takih ljudi nikakor ni malo in težko je tudi reči, da gre le za brezdomce. "Gre za ljudi iz najrazličnejših slojev, tako najnižjih kot najvišjih. Za to svoje dejanje, ki je seveda prostovoljno, plačila ne dobijo, pač pa svojci umrlega, če jih ta seveda ima, nimajo nobenih stroškov s pogrebom," je pojasnil Balažic.

Na Inštitutu za anatomijo se tako študentje učijo seciranja, spoznavanja anatomije ipd. Truplo se lahko uporablja le v strokovne namene, za druge raziskave je potreben dovoljenje komisije za medicinsko etiko. Na truplih vadijo nove operativne posege, nove tehnike, saj je to edina pot za preizkus nove tehnike in tako tudi možnost za napredok stroke.

Čeprav je dr. Balažic dejal, da v Sloveniji sploh ni tako malo ljudi, ki so pripravljeni svoje

truplo darovati za poskuse, pa za Dolenjsko to ne velja. Patologinja v Splošni bolnici Novo mesto dr. **Nada Cigler** je povedala, da se v svoji dvajsetletni delovni praksi ne spominja nikogar, ki bi podpisal takšno izjavo. Ve le za dva primera, ko sta bila pokojnika brez svojcev, ki jih niso našli niti po dolgotrajnem iskanju, tako da so potem obe trupli poslali Inštitutu za anatomijo v Ljubljano, če so bili uporabljeni v znanstvene ali raziskovalne namene, pa ne ve zagotovo.

Nov zakon o darovanju organov

Prostovoljno pa je tudi darovanje organov, kar ureja novi, februarja sprejeti Zakon o odzemu in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja. V Splošni bolnici Novo mesto je kot koordinatorka za transplantacijo za Dolenjsko zadolžena dr. **Janda Špiler**, predstojnica Oddelka za anesteziologijo, intenzivno terapijo in zdravljenje bolečin.

Izpopolnjeni zakon namenja največ pozornosti odzemu organa, ki mora biti še bolj natanko opredeljen od presaditve. Delov telesa se ne sme ku-

Dr. Janda Špiler, koordinatorka za transplantacijo za Dolenjsko v Splošni bolnici Novo mesto.

povati in sploh tu ne smejo obstajati privilegiji. Dobro naj bi bilo torej poskrbljeno za varnost. Slovenski zdravniki presajo samo organe, ki jih dobijo od domačih ali Eurotransplantantove mreže. Potrebne so namreč najrazličnejše preiskave tako darovalca kot prejemnika. Če se vse potrebitno ne ujema, transplantacija ni mogoča. Pričebljenega organa se namreč ne da vsaditi kateremukoli bolniku. Podatki o tem so poklicna skrivnost.

Iz telesa živega dajalca se smejo praviloma jemati samo tkiva, ki se obnavljajo, in sicer osebam, starejšim od 18 let. Izjeme so le, če gre za presaditev bratov ali sestri, vendar mora o tem soglasiti Etična komisija za presaditve. Odzvez dela telesa v nobenem primeru ni doposten, če dajalec temu nasprotuje.

Izkaznica Darovalec

Deli človeškega telesa umrle osebe se smejo zaradi presaditve odvzeti, če je darovalec pred smrto v to privolil in je njegova pisna privolitev uradno evidentirana. Seveda o tem tudi ni dvoma, če je umrli imetnik posebne izkaznice darovalca, ki jo izda Rdeči križ Slovenije ali kakšna druga pristojna organizacija, če pa njegovi svoji temu izrecno nasprotujejo, potem do odzema delov telesa ne pride.

Z odvzemom, presaditvijo in shranjevanjem delov človeškega telesa se smejo ukvarjati samo javni zdravstveni zavodi, ki imajo za to dovoljenje ministra. Zasebne klinike, ki bodo dobiti dovoljenje ministrstva za zdravstvo, se bodo morale omemiti na tkiva - roženice, kožo, kosti, ki jih bodo prav tako morale naročati le v centralni banki. Tako naj bi se izognili trgovjanju na črno.

Največ povpraševanje po ledvicah

Čeprav smo v Sloveniji prvo presaditev ledvice živega darovalca doživelj že leta 1970 in leta 1996 je potekala prva presaditev ledvice z odvzemom mrtvega dajalca, leta 1989 prva presaditev kostnega mozga, 1990 prva presaditev srca in trebušne slinavke ter leta 1995 prva presaditev jeter - je darovanje organov še vedno bolj tabu tema. Povpraševanje je še vedno večje od ponudbe.

Sloveni radi darujemo kri, redkeje pa se odločamo za darovanje organov po smrti, čeprav to pomeni, da rešimo življenje na smrt bolnemu srčnemu bolniku ali bolniku z odpovedjo jeter, za katerega današnja medicina ni imela več druge rešitve kot transplantacijo, da ledvičnemu bolniku, ki je bil ure in dneve vezan na aparat - "umetno ledvico", pomagamo, da živi spet svobodno, da pomagamo mariskateremu slepemu vrniti vid itd.

Med organi, za katere je vlastna pri nas največje povpraševanje, so ledvice. V glavnem gre za dializne bolnike. Na novošem področju darovanje de-

dvorani, po končani operaciji na truplu ni nobenega znaka, da so bili organi odvzeti. Zdravstveno osebje ves čas ravna s spoštovanjem do osebnega dobrostanstva umrlega.

"Upajmo, da se bodo ljudje počasi začeli zavedati, da darovanje organov po smrti pomeni pomoč sočovelku, kar je gotovo velika vrednota. Nekomu tako lahko darujemo celo novo življenje," pravi Špilerjeva.

LIDIJA MURN

DOKTORSKA DISERTACIJA MARKA KOŠČAKA

Preobrazba našega podeželja ob meji

39-letni mag. Marko Koščak je bil sredi februarja 2000 med enašterico Slovencev, ki jih je rektor Univerze v Ljubljani prof. dr. Jože Mencinger promoviral v nove doktorje znanosti. Marko Koščak je postal doktor znanosti z disertacijo Preobrazba slovenskega podeželja ob slovensko-hrvaški meji. Koščakov mentor na Filozofski fakulteti, in Inštitutu za geografijo v Ljubljani, je bil izredni profesor dr. Anton Gosar. Ob tem pomembnem dogodu za tega Trebanjca, priljubljenega med ljudmi, za katere vedno najde lepo besedo in jim skuša pomagati, so bili ponosni uspeha "svojega" človeka tudi kar številni "domorodci". Tudi tisti v suhokrajinski Knežji vasi, ki je pred nekaj leti dobila celo evropsko nagrado za uspešen program CRPOV.

S pomočjo svojih kolegov Vide, Branke, Draga pa še koga ga je zasnoval prav Koščak, ki je znal ljudi prepričati, da so se odločili za dostikrat težavno pot preobrazbe podeželja. Doktorat na 407 straneh, s 102 preglednicama, 56 grafikon, 44 slikami in kartami in 399 citati iz literature, je rezultat domala 10-letnega dela. Je pa Koščakov znanstveno delo hkrati verjetno nekoliko naključno dozorelo v času, ko je njegova živiljenska družica povila hčerkico Zalo in mu je srečen dogodek dal nove spodbude, da dokončno opravi še s to živiljensko preizkušnjo.

DR. MARKO KOŠČAK - Koščak (na posnetku) razmišlja, da bi svojo doktorsko disertacijo priredil za objavo v knjigi. (Foto: P. P.)

Koščak je ankterial okrog 500 gospodinjstev v Posavju, Beli krajini in na Dolenjskem in primerjal izkušnje s podobnimi kraji na angleško-waleški (Oswestry v Angliji) in avstrijsko-nemški meji (Kleihwalsertal v Avstriji). Še prej je podrobnejše analiziral nekatere kraje: Pišece v brežiški, Zdole v krški ter Knežja vas in Šentrupert v trebanjski občini, pri čemer je ugotovil, da gre za izredno razdrobljenost in majhnost kmetijske posesti. Kar 60 odstotkov posestev je manjših od treh hektarjev!

Z oblikovanjem slovensko-hrvaške meje po razpadu Jugoslavije se je utesnjenost Slovenije v njenem gospodarskem razvoju po letu 1991 še povečala. Ta najdaljša meja (meri kar 546 km!) proti ostalim državam je tudi zaradi neustrezne infrastrukturne opremljenosti z mejnimi prehodi (26) tudi velika ovira blagovnemu in osebnemu prometu. Taka meja je tudi pri dvolastnikih povzročila številne probleme, saj morajo sedaj po številnih ovinkih preko oddaljenih mejnih prehodov do svoje obdelovalne zemlje v sosednji državi. Pred osamosvojitvijo Slovenije in Hrvatske je potekala ob takratni upravni meji živahnova izmenjava delovne sile med obmejnimi, zvečine manj razvitimi kraji, z velikim deležem brezposelnih. Na slovenski strani se je razvila le industrija, za katero slovensko prebivalstvo ni imelo ustrezne strokovne niti šolske izobrazbe, tako da je ostalo na cesti še več ljudi.

V zadnjih 30 letih je prišlo na podeželju v Posavju, Beli krajini in na Dolenjskem, predvsem pod vplivom urbanizacije in industrializacije do velikih sprememb, saj se je skoraj popolnoma spremenila struktura socialnih skupin prebivalstva, hkrati s tem pa tudi način življenja in model poselitve. Poleg že omenjene majhnosti kmetij v primerjavi z evropskim povprečjem je po dr. Koščaku pomembno tudi to, da sta se na tem območju oblikovali dve tipični območji z različnimi in specifičnimi razvojnimi problemi. Na eni strani sorazmerno močno urbanizirana ravninska in dolinska območja (Šentjernejsko,

Krško in brežiško polje) in na drugi strani periferna območja, ki imajo za nameček še otežene naravne pogoje za kmetovanje, ob razkroju kulturne pokrajine pa se je to območje začelo prazniti že po letu 1950 in še danes stagnira (Suha krajina, zaledje Šentruperta, posamezni deli Bele krajine, Zdolska planota, Bizeljsko).

Na hitro preobrazbo podeželja je močno vplivalo zlasti protislovje med socialno-ekonomsko sestavo prebivalstva in zemljiško posestno strukturo. Ta je ostala takšna, kakršno smo podredovali od agrarne družbe iz zgodnjega kapitalističnega obdobja. Po osamosvojitvi je v obmejnem prostoru ob slovensko-hrvaški meji skoraj povsem prenehal zaposlovanje presežkov kmečke delovne sile v neagrarnih dejavnostih, saj je industrija izgubila velik del trga. Kriza je še posebej zajela posavsko industrijo, nezaposlenost pa je prizadela zlasti dnevne migrante v območjih, ki se zaradi sozarmerno dobrih prometnih povezav že dve desetletji niso več izseljevali v mesta. Ker pa se na tem območju več kot polovica, marsikpa pa celo dve tretjini gospodinjstev, ukvarja tudi s kmetovanjem, ji prav zemlja omogoča vsaj preživetje.

Seveda to podeželje ne bo imelo v Evropski uniji posebej svetle prihodnosti, če se bodo izseljevali mladi, če ne bo več spodbud države pri preusmeritvi proizvodnje in predelave v kmetijstvu, razvojno sposobnih kmetij, izboljšanju zemljiške in posestne strukture, razvoju polnilnih dejavnosti ter razvoju učinkovitih zadružnih oblik proizvodnega in tržnega povezovanja. Zdaj ima povprečna kmetija v EU štirikrat več zemlje in redi šestkrat več govedi kot slovenska! Po drugi plati pa je res, da je razdrobljena posestna struktura privlačnejša za dopolnilne dejavnosti, predvsem turizem. Analize in primerjave s tujino kažejo, da niti programi CRPOV (celostnega razvoja podeželja in obnovne vasi) niti vinske ceste in podobni, še tako dobro pripravljeni razvojni načrti "od zgoraj navzdol" ne pomagajo, če jih dejavno ne sprejme tudi okolje oz.

Analiza je pokazala, da se ljudje zavedajo, da ni vloga podeželja zgolj v pridelovanju kakovostenih hrane, z obrtno predelavo živil, pač pa tudi trženje teh "eko" oz. "bio" pridelkov. Prodira zavest, da bi lahko več iztržili s povezavo kmetijstva in turizma. Tu je priložnost za male prizvajalce in ponudnike, saj bi z okolju prijazno pridelovalo pridobil tudi krajina. Program CRPOV nadgrajuje tudi projekt "Po poteh dedičnine Dolenjske in Bele krajine," ki združuje sodobno, celostno ponudbo regijskega turističnega proizvoda in potencialov. Po mnenju dr. Marka Koščaka je ta model primeren za nadgradnjo in razširitev na sosednja in čezmejna območja, kar že potrjuje tudi praksa. Cloveku prijazna politika naj bi skrbela za stabilno, razgibano, sonaravno kmetijstvo v državi, kmetu pa prepričala svobodo, da sam odloča o svoji prihodnosti.

PAVEL PERC

KNJIGA IN BRALCI

Ljubezen do branja ne ugaša

Ko je televizija nezadržno vdrila v domove in je svetlikajoči se ekran zavzel mesto nekakšnega sodobnega družinskega ognjišča, jih ni bilo malo, ki so prerokovali, da bodo televizija in ostali elektronski mediji povsem izrini li branje in da bo knjiga izgubila vlogo, ki jo je v stoletjih imela. Vendar se knjiga ni dala kar tako potisniti v kot. Res je, da ljudje dandanes v povprečju precej časa posvetijo gledanju televizije in ukvarjanju z računalnikom, toda knjigi se niso odpovedali, saj tega, kar lahko da knjiga, drugi mediji ne morejo. In kako je s knjigo in branjem pri nas? Kako so položajima knjiga med Slovenci, ki naj bi bili (taka je naša samopodoba) še posebej navezani na knjige in branje?

Na ta vprašanja imamo vednostojne odgovore. Raziskovanje o branju in kupovanju knjig ima pri nas lepo tradicijo. Začel jo je leta 1973 Gregor Kocijan in svoje izsledke objavil leta kasneje v publikaciji Knjiga in bralci. Tej raziskavi sta sledili še dve, s čimer se je Slovenija zapisala med redke države, ki se lahko pohvalijo z rednimi tvrstnimi raziskavami. Četrto raziskavo bi morali opraviti leta 1990, vendar sta jo razpad države in vojna na tleh Jugoslavije začasno preprečili, tako da so jo lahko izvedli šele konec leta 1998. Izsledke raziskave so objavili v publikaciji Knjiga in bralci IV, ki je izšla letos v založništvu Oddelka za bibliotekarstvo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Avtorji raziskave so Martin Žnidarič, Darka Podmenik in Gregor Kocijan.

Knjiga je pogosteje v rokah

Morda nekoliko nepričakovana je ena od poglavitnih ugotovitev, ki pravi, da Slovenci in Slovenci ob koncu devetdesetih let več in pogosteje berejo, kot so v prejšnjih dveh desetletjih. Delež tistih, ki so v zadnjem letu prebrali več kot 20 knjig, se je namreč rahlo povečal, hkrati pa se je zmanjšal delež nebralcev. Raziskava je pokazala, da glede na spol ženske berejo več in pogosteje kot moški, glede na starost je rednih bralcev več med mladimi in starejšimi, ljudje v srednjem življenjskem obdobju pa malo bero, za kar krivijo predvsem delo v službi in honorarno delo. Na pogostost branja vpliva tudi izobrazba, saj po raziskavi bolj izobraženi raje primejo knjigo v roke, prav tako je branje knjig pogosteje med imovitejšimi kot med anketirani iz nižjih dohodkovnih razredov. Dober bralec pri nas je torej više izobražena, imovitejša ženska, ki prebiva v mestu. Po raziskavi namreč več berejo prebivalci mest kot nemestnih naselij. Analiza pogostosti branja po regijah kaže, da je največ rednih bralcev v osrednji Sloveniji, sledita ji Stajerska in Gorenjska, najmanj rednih bralcev pa je v obalno-kraški regiji. Dolenjska se je slabo odrezala, saj se je znašla s Pomurjem na repu. Nekoliko boljša dolen-

ska slika je pri številu tistih bralcev, ki preberejo na leto 4 do 10 knjig, torej potencialnih rednih bralcev.

Kljub temu da se kažejo v pogostosti branja knjig na Slovenskem pozitivne dolgoročne spremembe, pa Slovenija v razširjenosti branja še vedno zaostaja za razvitimi evropskimi državami. Samopodobo o Slovencih kot velikih ljubiteljih branja (zakoreninjena je pri nas od Levstikov časov) bo treba jemati z več zadržanosti, saj zanje ni trdne podlage v dejstvih, kot jih ponujajo dosevanje raziskave.

Leposlovje najbolj priljubljeno

In katere knjige so pri nas najbolj brane? Še vedno so najbolj priljubljene leposlovne knjige, ki jih bere 84 odst. bralcev, opaža pa se porast zanimanja za priročnike, strokovne in znanstvene knjige, s čimer se vsebinska struktura bralnih navad Slovencev približuje svetovnim trendom preusmerjanja zanimanja bralcev od leposlovja k strokovno-znanstveni literaturi. Zanimivo je, da moški le pri strokovnih knjigah kot bralci prednjačijo pred ženskami, na vseh drugih področjih pa so ženske pogosteje bralke. Med priročniki so med bralkami posebej priljubljene tako imenovane knjige za duhovno in osebno rast.

Med leposlovnimi knjigami je največ zanimanja za romane in povedi iz ljubezensko vsebino, sledi zgodovinski romani in povedi, kriminalke in detektivke, življenjepisi velikih ljudi, pustolovski romani, potopisi, spomini, pričevanja, humoristična dela itd. Odras časa je zdrs zanimanja za romane o drugi svetovni vojni in narodnoosvobodilnem boju z drugega mesta pred dvajsetimi leti na zdajnje deveto mesto. Še najmanj zanimanja so deležne pesmi, znanstvena fantastika in eseji.

Raziskovalcev je posebej zanimalo, kje običajno bralci dobijo knjige za branje. Odgovori kažejo, da si knjige največkrat sposodijo v javni knjižnici (42 odst.), v enakem odstotku (24) sta odgovora, da so knjige imeli doma ali so si jo sposodili pri sorodnikih, priateljih ali znancih, le 5 odst. jih je knjigo dobilo kot darilo. Pomen javnih knjižnic je torej vse večji, kar posredno potrjuje tudi analiza podatkov o kupovanju knjig. Število kupcev knjig od leta 1979 naprej upada, hkrati se je spremenil interes kupcev knjig, saj sedaj več kupujejo strokovne, znanstvene knjige, leksikone in slovarje ter šolske knjige. Presenetljiva je ugotovitev, da kljub slabu razviti mreži knjigarn v Sloveniji kar 61 odst. anketiranih kupuje knjige v knjigarnah, drugi najpogosteji način kupovanja je nabava prek akviziterjev in nato kupovanje po pošti. Pot pa si utirajo tudi novi načini, kot je kupovanje knjig po telefonu in internetu.

M. MARKELJ

Ogrodje za kočo so postavili novembra 1995. leta.

KNJIŽNA POLICA

Zbornik novomeškega filatelističnega društva

Lani septembra je Filatelistično društvo Novo mesto skupaj s Filatelistično zvezo Slovenije in drugimi slovenskimi filatelističnimi klubbi in društvi slavilo petdesetletnico. Jubilej so slovesno počastili, del slavlja pa se je preselil še v letošnje leto, ko je nedolgo tega iz tiskarne končno prišel jubilejni zbornik, s katerim je društvo trajno zabeležilo polstoletnico delovanja. Zbornik so posvetili novomeškemu umetniku Božidarju Jakcu, avtorju blizu sto znamk povojne Jugoslavije ter ljubitelju filatelije, čigar stolnica rojstva je sovpadla z društvenim jubilejem.

Poglavitno delo pri zborniku je opravil predsednik društva Alojz Tomec, ki ni samo kot glavni in odgovorni urednik vodil delo štiričlanskega uredništva, ampak je prispeval levji delež vseh zapisov v zborniku, publikacijo oblikoval in v sodelovanju z Matjažem Mirtičem opravil tudi računalniški prelom. Vsebina zbornika je razdeljena na pet sklopov. Prvi je bolj slavnostnega značaja, saj vsebuje pozdravne besede župana Mestne občine Novo mesto dr. Antona Starca, uvodno besedo društvenega predsednika, predstavitev Božidarja Jakca kot ljubitelja filatelije in splošno predstavitev filatelistične dejavnosti. Drugi in tretji sklop sta namenjena podrobnejši predstaviti novomeškega filatelističnega društva in društvene založniške dejavnosti. Ustanovitev in registracijo društva pred 50 leti je obširno popisal Alojz Tomec, zapis o delu društva nekoč in danes je kolektivno delo urendištva, prispevek o najzvestejši članici društva Niki Klemenčič pa je delo

Aleša Kirna. Natisu društvenih pravil sledi temeljiti prikaz založniške dejavnosti novomeških filatelistov izpod peresa Alojza Tomca in Andreja Žnidariča. O tem, kaj vse člani društva še zbirajo (od znakov, priložnostnih žigov do telefonskih kartic), so se v zborniku ob Tomcu in Žnidariču razpisala še Tomaž Kocuvan in Tomislav Trpkovski. Posebej zanimiv je zadnji sklop prispevkov, ki obravnavajo poštno zgodovino Novega mesta. Alojz Tomec je v njih obdelal redne poštné žige Novega mesta od poštnih začetkov do osvoboditve, priložnostne poštne žige, ki so jih uporabljale novomeške pošte in jih ni založilo novomeško filatelistično društvo, podobe Novega mesta na filatelističnem gradivu ter stara službena pisma franciškanskega samostana, med katerimi je prav filatelistični biser vrednostno pismo iz leta 1851.

Zbornik je pozornosti vredna publikacija, ki jo bo z zanimanjem prelistal tudi nefilatelist. Urednik se je potrudil in besedilo opremil z veliko slikovnega gradiva, kot se za tovrstne izdaje spodobi, manj skrbnosti pa je opaziti v jezikovni podobi knjige. Omenimo le drobec: Novomeščanom ne bo všeč, da so v zborniku pisani kar z malo začet-

M. MARKELJ

Feng šui pri nas doma

Daljni Vzhod je s svojim od zahodnjaškega precej drugačnim načonom življenja, z drugačno miselnostjo in s starodavnimi večinami že kar precej časa prava zlata jama, iz katere sodobni človek zahodnega civilizacijskega kroga poskuša črpati nova spoznanja za duhovno in gmotno izboljšanje življenja. Jogijske vaje in meditacije so postale za prenekaterega zahodnjaka že nekaj povsem vsakdanjega, prav tako akupunktura in řaiti, da makrobiotike,

taičija in čiguna niti ne omenjam, saj so vsi znani tudi pri nas. Manj poznan je bil doslej na Slovenskem feng ſui, starodavna kitajska večinja o urejanju bivalnega in delovnega okolja, ki naj omogoči pravilno pretakanje energije in s tem zdravo, zadovoljno in uspešno življenje. K njegovi večji priljubjenosti bo najbrž pripomogla knjiga Simona Browna FENG SUI, ki je v slovenščini prevod pred kratkim izšla pri založbi Mladinska knjiga.

Knjiga seznanja bralca s to vzhodnjaško večino in mu ponuja praktične nasvete pri njeni uporabi. V knjigi je najprej govor o osnovnih načelih feng ſuija, potem pa sledi sklop poglavij, v katerih avtor govorji o vplivu arhitekture doma in pokrajine na energijske tokove, svetuje razpored prostorov in stanovanju in priporoča, kako oblikovati notranjo opremo. V zadnjem sklopu se avtor osredotoča na uporabo barve, vzorcev, materialov, električnih naprav, rastlin in rož, pohištva, okrasnih predmetov, postavitev vrat in oken, ogledal ter drugih predmetov, kar vse vpliva na energijski pretok ter posredno na človekovo počutje in njegovo uspešnost, saj je mogoče po načelih feng ſuija tako predragačiti bivalno okolje, da človek ne dosegne le dobrega počutja, ampak vse zastavljene cilje ali pa vsaj razume, zakaj jih ne dosegata, kot zatrjuje avtor.

Knjiga obilo slikovnega gradiva je še ena od tistih priročnikov, ki ponujajo izboljšanje življenja ter pri tem igrajo na karto eksotike in starodavnosti, ob tem pa ne more skriti, da je nastala pod peresom zahodnjaka, ki je iz stare modrosti izločil zgolj njen pogojno uporabnost.

M. MARKELJ

Trije romani XX. stoletja

Z osmim letnikom se zaključuje knjižna zbirka XX. stoletje, s katero je Cankarjeva založba svoji znameniti zbirki Sto romanov dodala izbor najboljših svetovnih romanov izboljšanja se stoletja. Pred kratkim je izšel prvi paket zadnjega letnika, ki prinaša prevod treh pomembnih del iz svetovne zakladnice

sodobnega romana: Predor argentinskega pisatelja Ernesta Sabata.

Zajčje leto je tudi pri nas dobro znano pisateljsko ime, saj imamo v slovenščino preveden njen roman plodovitega finskega pisatelja Arta Paasalinna, ki je med finskimi bralci izredno priljubljen, poznajo ga pa tudi slovenski bralci, saj sta dva njegova romana že prevedena v slovenščino. Z Zajčjim letom bo navdušil predvsem ljubitelje humornega pisanja, iskriva pripoved o novinarju, ki mu nega za povoženega zajca spremeni življenje in mu s pobegom iz urbanega okolja pokaže izhod iz krize srednjih let, pa bo bralcem spregovorila tudi globlje.

Zajčje leto je tudi predvsem ljubitelje humornega pisanja, iskriva pripoved o novinarju, ki mu nega za povoženega zajca spremeni življenje in mu s pobegom iz urbanega okolja pokaže izhod iz krize srednjih let, pa bo bralcem spregovorila tudi globlje. Za roman je Paasalinna prejel več nagrad, po njem so posneli tudi film. Prevod in spremembo je pripravila Jelka Ovaska.

New Jordan je pri nas bolj znan kot filmski režiser (Igra solz, Mona Lisa, Intervju z vampirjem), vendar je v rodni Irski cenjen tudi kot pisatelj. V slovenščino smo v prevodu in s spremembo besede Tine Mahkota dobili roman SONČNI VZHOD Z MORSKO POŠASTJO, v katerem se pisatelj ukvarja s svojo najbolj priljubljeno temo, popisovanjem sprememb, ki jih doživlja irska družba na poti k modernizaciji. Osrednja pozornost romana je namenjena zamolčevani irski državljanjski vojni leta 1921 in ljubezenskemu trikotniku med junakom pripravil, njegovu mlado mačeho in očetom.

MiM

IZLET NA SV. PETER

Suhokranjski "Triglav" vabi

skodlasto streho, na južni strani sta bila ozki, zgoraj zaokroženi okenci, oltar v notranjosti pa je bil iz poznega 17. stol. Cerkev je bila porušena v vojnih operacijah 13. aprila 1945.

Iz zapisov Kočevarjev, ki so mi prisli v roke tudi v slovenskem prevodu, je poudarjeno še, da je bila cerkev zelo znana in od žužemberške fare dobro vzdrževala. Trdijo, da je bila "najstarejša v kočevskih dežellici" in celo v vojvodini Kranjski (10. stol.!), česar pa ne morem dokazati s kakim drugim pisnim virom.

Sami cerkvici je med Kočevarji krožila legenda, da je prvotno stala na hrvaški strani (po takratni razmejitvi Vojne krajine), kjer je bila uporabljena kot hlev za ovce, zato so jo angeli prenesli na hrib Sv. Petra in jo postavili nad jamo, v kateri je prebival strašen zmaj (nekaj podobnega najdemo tudi na Mirni gori).

Večina Kočevarjev se je s tega predela razselila po svetu že pred 1. svetovno vojno (nerodovitna zemlja, nobenega zasluga...), po 2. svetovni vojni pa je opustel tudi ta najvišji hrib. Ker ni bilo cerkve, tudi romanja k njej ni bilo več, pa tudi začeleno ni bilo.

Ker je bila po vojni uničena na Dvoru tudi cerkev sv. Jurija, so pred približno petnajstimi leti začeli verniki svoje žegnanje praznovati na Sv. Petru. Tudi mlaj so na jurišev postavili tam gori. A najprej je bilo treba očistiti svet: obsekati grmovje ob poti po okolici nekdanje cerkve vse do zidov. Potem so postavili velik leseni križ s Križanim in imeli zahvalno maščo kar tam. Vse so naredili prostovoljno, vse znosili na ramah od vzožja strmega vzpona do vrha. Tudi vodo, cement in ves material za svojo prvo kočo, ki so jo postavili na višini 880 m. Novembra 1995 so za Martinovo nedeljo postavili ogrodje koče, naslednje leto pa jo dokončali. Vse z lastnimi sredstvi in s pomočjo redkih donatorjev. Vsak dan več je bilo navdušencev, vedno bolj je Sv. Peter postal priljubljeno shajališče pohodnikov in planincev. V

skoraj vsako nedeljo, verjetno sta najbolj vneta dva Marjana: predsednik društva Marjan Zupančič in mož blagajničarke Olge Romih. Lepo je, da je vse več mladih in da prihajajo cele družine.

Pravijo, da je tam gori najlepše za novo leto. Visok sneg ni ovira. Letos, ko so proslavljali leto 2000, je prišlo na vrh tudi 28 konjenikov. Ta dan postrežejo vedno vse brezplačno s čajem in dobrim golem.

Tradicionalen postaja tudi po hod na veliki ponedeljek. Zberejo se na Dvoru in se z avtobusom odpeljejo do koče na Mirni gori, potem pa po izredno lepi trasi 30 km do svojega "Triglava". Prvi jih je šlo 5, naslednje leto 8, tretje že 20, potem 50, 118, lani 105! Vedno vodi pohod predsednik planinske sekcijske, ki teret dobro pozna.

In zakaj ravno na ta dan? "Na veliki petek je post, potem se dva dni preveč je, in v ponedeljek je treba telo očistiti, ne?" so mi hudomušno razlagali in se pojavili, da je bil v Sloveniji do lani prvi in edini tak pohod, zdaj so že dobili posnemovalec.

Seveda so jih ti uspehi navdušili in sanjajo o tem, da bi zgradili kočo, ki bi bila velika vsaj 6 x 5 m, v kateri bi imeli sobo, kuhinjo, prostor za jedilnico, kjer bi se planinci lahko ogreli, preoblekli, kaj toplega pojedli. Potrebujejo tudi sanitarije (sedaj se morajo zadovoljiti s poljskim straničem za kočo) in zdravno pitno vodo. Zdaj jo za kuhanje in pitje prinesajo iz doline, za drugo pa uporabijo kapnico, ki jo prestrežejo v velike sode. Če bi poskrbeli za čistilno napravo, bi bil rešen tudi ta problem.

Suhokranjskim planincem ne manjka ne zagnanosti ne pravega odnosa do svoje skrom

Tekmovanje turističnih podmladkov

Iz Posavja in Bele krajine - Tema: kulinarika - Tri ekipe prejeli zlato priznanje, le ena na državno tekmovanje

SENOVO - Sreda, 22. marec, ni bil navaden šolski dan. Člani turističnega podmladka smo prišli v šolo malce vznemirjeni, pa tudi praznično razpoloženi. Na nalogu in nastop smo se vestno pripravljali. Bili smo zadovoljni, a čakalo nas je še zadnje dejanje: prikaz na razstavi v avli in nastop na odr.

Po enajsti so začeli prihajati člani turističnih podmladkov Posavja in Bele krajine s svojimi mentorji. Najprej so si ogledali rudniški rov v pritličju šole, zbirko mineralov in lokomotivo pred šolo. Po poskuši v prostorih Lisce smo v

Domu 14. divizije tekmovalne ekipe postavljale razstavo na temo Kulinarika. Vsaka si je uredila svoj kotiček. Po uvodnih besedah ravnatelja in tajnika TZS so led prebili člani iz Brusnic. Mi smo prikazali del naše dediščine: babičino podstrešje z zanimivimi knjigami, ki hranijo mnoge izvirne recepte za pripravo domačih jedi. Izbrali smo si ajdove štruklje. Z nastopom smo bili zadovoljni.

Tri ekipe, med njimi tudi mi, smo prejeli zlato priznanje, žal pa je našemu veselju manjkala še pika na i, uvrstitev na državno tekmovanje. Bili pa smo gostitelji in organizatorji tekmovanja, za kar so nas vsi poohvalili. To pa je tudi nekaj, kajne?

Tekmovalna ekipa Turističnega podmladka OŠ 14. divizije Senovo

PRI RAUCHOVIH

Vzgojiteljice in pomočnice vzgojitelje smo obiskale vrtec Ringaraja. Vodja društva Andreja Rauch je predstavila delovanje edinega glasbenega vrta na Dolenskem. Danes je v vrtec vključenih 50 otrok. Program se od ostalih vrtcev razlikuje po bogatemu izvajaju glasbenih dejavnosti, kar nam je ob posnetkih z videokaseto predstavila prof. Tanja Rauch. Za strokovno izvajanje skrb glasbeni pedagog Slavko Rauch. Otrokom v vrtev doživljaj, spoznavanje in izražanje glasbe omogoča vsakodnevna glasbena komunikacija. Ob obisku smo udeleženke dobile vpogled v delo takšnega vrta ter spodbude za delo na področju glasbe, saj se zavetamo, da ima glasba posebno moč pri vzgoji. Gostiteljicam se zahvaljujem za prijeten sprejem in odprt pristop.

OLGA LONGAR
Vrtec pri OŠ Žužemberk

OGLED LUTKOVNE PREDSTAVE

Učenci smo se zelo razveselili, ko smo izvedeli, da bomo šli v Ljubljano in si ogledali lutkovno predstavo z naslovom Dogodivščine vajenca Hlapiča. V ponedeljek smo se učenci nižje stopnje z dvema avtobusoma odpeljali v Ljubljano. Na gradu smo najprej pomicali. Nato so nas pospremili v dvorano. Luči so ugasnile in predstava se je pričela. Videli smo, kako dobrega srca je bil vajenec Hlapič. Napravil je veliko dobrih del. V igri smo spoznali tudi dva pokvarjena človeka. Hlapič je spoznal prijateljico Gito, ki mu je veliko pomagala. Zgodbica se srečno konča. Gita in Hlapič sta se poročila. Imela sta štiri otroke in tri vajence. Predstava nam je bila zelo všeč, zato smo navdušeno zaploskali.

BARBARA GORENC, 3. r.
OŠ Tržič

OHRANIMO KULTURNO DEDIŠČINO - Letos smo praznjujemo 200-letnico Prešernovega rojstva. Tako smo pripravili kulturni teden in ga strnili pod naslovom Ohranimo kulturno dediščino. V tem tednu so nas obiskali učenci iz OŠ Artiče in nam predstavili pesmi, igre, plese in narečje, značilne za njihov okoliš. Prof. Andrej Strmecki nas je obiskal z glasbili in nosami dežel, ki jih je prepotoval. Vrh vsega je bila razstava starin, ki so jih učenci zbrali po domovih, in jedi v času kolik ter nastop učencov, ki so prikazali pogovor, petje in ples ob ljudskih običajih. Ker pomeni marec prihod pomlad in je to mesec vseh žena, smo predstavo pripravili tudi zanje. Pohvala gre vsem nastopajočim, ki so porabili veliko časa in truda za dober nastop. (Mentorici Aleksandra Gajšek in Tanja Pernar, OŠ Leskovec pri Krškem)

IZLET V PLANICO

V šoli smo izvedeli, da bomo šli čez teden dni v Planico. Vsi smo se veselili. Šli smo v petek, 17. marca, z avtobusom. Ko smo parkirali, smo strmeli proti velikanki. Na avtobusu nam je tovarišica dala karto in bon za topli obrok. Razšli smo se. Meni in nekaterim sošolkam je uspelo priti na tribuno. Pridružil se nam je še Tine. Skoki so bili zanimivi. Po prvih kvalifikacijah smo šli vnovčiti bon. Dobili smo malico in nagrado šal. Z Mitjo in drugimi fanti smo šli k stojnicam, kjer so nekateri kupili raglje. Ko se je na skakalnici pojavit Primož Peterka, smo vsi vzlikali in navajali. Navdušenje ob slovenskem rekordu se ne da opisati, to je treba doživeti. Polni lepih vtisov smo se vrnili domov. Izlet nam bo še dolgo ostal v spominu.

NEJC DEŽMAN, 5. r.
OŠ Milana Majcna Šentjanž

KAKO SEM SE IMELA V PETEK

V petek, 17. marca, sem se zbudila že ob 7. uri. Bila sem polna pričakovanj. Stekla sem v kuhinjo in tam zagledala obe mami in mojo mamico. Rekle so mi, naj se grem preobleč, da jim bom potem pomagala. Mama je začela peči potico. Naročila mi je, kaj vse moram narediti, potem ko pridejo ministri, župan, podžupani in krajani. Čas je hitro mineval in ura je bila že 14.30, ko so gostje prišli. Hitro sem stekla dol in jim začela ponujati sadni kruh, nad katerim so bili vsi navdušeni. Kmalu so se odpravili v našo dnevno sobo. Tam smo jim še enkrat prijavno ponudili pecivo in vino. Prišla sta tudi novinarja, ki sta spraševala celo družino o kmetiji in naših načrtih. Kmalu je bila ura 16.30 in gostje so odšli, še prej pa smo se fotografirali. Tako sem preživelata petek.

TINA MAJČEN, 6. r.
OŠ Šentjanž

MAMICAM ZA NJIHOV DAN

Z glasbo, recitacijami in plesom so v ponedeljek, 27. marca, v Kulturnem domu Otočec proslavili materinski dan in dan staršev. Na prireditvi so se materam oddolžili najmlajši iz otoškega Petrovega vrta z igro Zakaj je sneg bel. V bogatem in raznolikem programu so učenci domače osnovne šole dokazali, da pridno delajo in ustvarjajo tudi na glasbenem področju izven šole, zlasti učenka 4. r. Petra Vidmar, ki je na letnem tekmovanju pianistov v Zagrebu dosegla 6. mesto. Tako težko pričakovano pomlad nam je pričaral otroški pevski zbor pod vodstvom učiteljice Bernarde Vrtačič, programu pa so dahnilci dodaten čar učenci, ki obiskujejo plesno solo Urška iz Novega mesta. Z mentorico Matejo so pokazali kar nekaj plesov. Za vse obiskovalce so osnovnošolci pripravili tudi spominska darila. V veliko premajhni dvorani smo preživeli lep in bogat kulturni večer in dokazali, da ga brez sodelovanja s starši, učitelji in zunanjimi sodelavci ni možno izvesti. Takih srečanj si želimo še več.

HERMINA VIDENIČ
Otočec

POMLAD

Zima nam že kima,
na drevesa špila,
mi veselo gledamo
in na peč zahajamo.
Otroti se je veselijo,
mame pa jo le podijo,
zima šla je na potep
in poslala sonce pet.
Otroti zdaj se žalostijo,
mame pa se veselijo,
zdaj pomlad odprla cvet
in po svetu šla je spet.

KARIN NOVAK, NINA VAJDIC
3. in 4. r.
OŠ Adama Bohoriča Brestanica

MATERINSKI DAN

V mesecu marcu mamicu praznujejo, takrat jih otroci obdarujejo.
Takrat smo pridni, kar se da,
pomivamo posodo in brišemo tla.
Z rožicami jih razveselimo
in zraven še poljubčke delimo.
Mamice bi si vsak dan zasluzile,
da bi rožice dobile.
Jaz mamici vsak dan darilo dam,
ko ji pokazem, kako zelo rad jo imam.

DAVORIN ERMAN, 2. r.
OŠ Krmelj

PODPIS EKO LISTINE

9. februarja je bil podpis eko listine na naši šoli. Podpis predstavlja sedmi korak - zadnji korak do našega programa. Listino so podpisali naša ravnateljica Andreja Šulentič, župan Jože Tanko in nacionalna koordinatorica eko sveta Nada Pavšer. Vsi so poudarili, da je treba naravo spoštovati in jo negovati. Posebne zasluge gredo mentorici Jagodi Erčulj. Naš cilj je, da bi veter eko zastavo vihral pred našo šolo.

LUKA ČAVKA, 5. c, OŠ
dr. Franceta Prešerina
Ribnica

IVAN SIVEC MED NAMI

Zopet nas je obiskal pisatelj. Tokrat je bil to Ivan Sivec, pisatelj, pisec besedil za glasbo in urednik na radiu. Predstavil se nam je v soboto, 12. februarja, ko smo na šoli praznovali kulturni praznik. V kulturnem programu so nastopili člani pevskega zborata, recitatorji in lutkarji. Nato smo spoznali Ivana Sivca. Naš starotrski narodnozabavni ansambel Tonija Verderberja nam je zaigral in zapel pesmi Kruh ponči spi in Srna, katerih besedila je napisal Sivec. To je bilo posebno doživetje. Pisatelj je slikovito pripovedoval o knjigah, njihovem nastajanju ipd. Med nami je bilo tudi nekaj staršev in drugih krajanov. Kulturni dan smo sklenili s podelitvijo pohval in priznanj učencem, ki so v letošnjem šolskem literarnem in likovnem natečaju ustvarjali na temo S starejšini na pot.

MARKO MAJERLE, 6. r.
OŠ Stari trg ob Kolpi

MOJA DRUŽINA

Moja družina predstavlja pet članov: mama, oče, dva brata in jaz. Kmalu se bo brat poročil in dobila bom svakinjo Nino. Imam pa še enega brata, ki je že osem let poročen. Ženo imata dva otroka. Na oba sem zelo ponosa. Sedaj živimo v hiši, ki bo ostala bratu Alešu. Zraven gradimo hišo, ki bo postala naš novi dom. Lansko leto sta dedek in babica slavila zlato poroko. Isto dan, 17. januarja, sta se poročila tudi moja starša, ki bosta letos praznovala 13 let poroke. Pri nas imamo navado, da vse večje praznike praznujemo kot se spodobi. Sosedi se dobro razumemo. V jeseni proti večeru običajno pečemo kostanji ali gremo na krajši sprehod. Tudi v družini se dobro razumemo, pomagamo si premagovati vse ovire, s katerimi se srečujemo v življenju. Želim si, da bi v naši družini vladali zdravje, ljubezen, razumevanje in medsebojno spoštovanje.

BLANKA CESAR, 5. b
OŠ Mirna Peč

ČUSTVA IN MI

V šoli smo se pogovarjali o čustvih. Spoznali smo, da so različna čustva, ki se v nas sama prebudojo. Če nas kdo razjezi, smo žalostni, jočemo, se zapiram v sobo, mečemo po teh stvari, ki so nam na poti, in krčimo. Kadar se česa razveselimo, pa se smejo, pojemo, plešemo, skačemo. Kadar smo zaljubljeni, smo bolj zamišljeni in zardevamo. Od čustev je tudi odvisen spis, ki ga pišemo. Če smo dobre volje, bo spis veder, če smo žalostni, pa žalosten. Moje najljubše čustvo, ki kaže veselje, je smeh. Smeh je pol zdravja in tegu se držim. Ne dovolim, da me kdo razjezi ali užali.

TATJANA STUŠEK, 4. r.
OŠ Krmelj

V PIŠECAH SE VEDNO DOBRO JE

Naša šola se je letos spet prijavila na festival Turizmu pomaga lastnemu glavnemu temu je kulinarika - Slovenija - dežela dobro. Vsi osnovnošolci sodelujemo pri projektu. Raziskujemo stare jedi ob različnih priložnostih. Sestavili smo anketne vprašalnice in z njimi odsli med krajane Pišec. Zbrali bomo stare fotografije. V ponedeljek, 7. februarja, smo imeli kulturno-naravoslovn dan, na katerem smo pripravili nekaj jedi, intervjuvali članice aktivna kmečkih žena in še kaj. Če bi radi poskusili pišečke dobre, pridite k nam.

NINA IN JASMINA
OŠ Maksa Pleteršnika Pišec

PUSTOVA SMRT

V petek, 25. februarja, smo si učenci višjih razredov ogledali gledališko predstavo KUD Jože Mihelič iz Semiča. Predstava je imela naslov Pustova smrt. Zrežiral jo je Blaž Kočvar, ki je napisal tudi scenarij. Glavno vlogo je odigral Slavko Pavlakovič. V svoji vlogi se je odlično znašel. V igri so sodelovali tudi našišnik Slavo, ki smo ga bučno pozdravili. Mislim, da je bil mnogim gledalcem najbolj všeč tisti del, v katerem je v dvorano prišla smrt, ki je nekatere zelo prestrašila. Peklenšček in angelček sta imela dvoboj. Mislim, da so iz dvorane zadovoljni odšli igralci in gledalci, saj je bila predstava odlična.

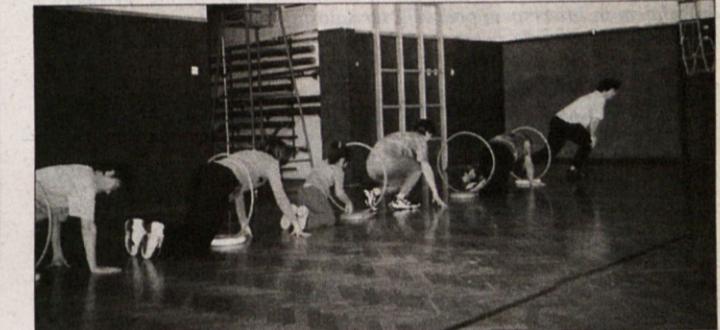
ANDREJ PLUT
Novinarski krožek OŠ Semič

KRAŠKA UČNA POT OKOLI JEZERA - V okolici vasi Jezero, ki leži ob cesti Ljubljana - Novo mesto, je veliko krasnih pojavorov. Lepo so vidne vrtace, brezna in kraške jame. Osmošolci so letos že drugo leto prehodili Kraško učno pot. Naravoslovn dan je potekal v različnih delavnicah, od kemijske do geografske, učenci so raziskovali gospodarstvo nekoč in danes, si ogledovali stavbe in orodje na starci kmetiji, nabrali zdravilna zelišča. Po delovnem dnevu so zadovoljni in z veliko novega znanja odšli domov, svoje delo pa bodo predstavili tudi ostalim učencem. (Foto: Vera Gonjavec, tekst: Marija Kovač, OŠ Trebnje)

PRODAJAMO ZA GUMBE - Če želite kupiti unikatne in izvirne izdelke, obdelane z otroško domišljijo, se oglastite v vrtcu Najdihoča Dobova, v skupini Metuljčkov. Sklenili boste dobre kupčice, kajti menjalni tečaj gumba je trenutno deset tolarjev. Pa uspešen nakup! (Marija Stajnko, VVE Najdihoča Dobova)

SPORTNO POPOLDNE S STARŠI - Učenci 3. b smo skupaj z učiteljico Mojco povabili naše starše na športno popoldne. Potekalo je v naši telovadnici. S seboj smo morali prinesi športno opremo in veliko dobre volje. Najprej smo se igrali elementarno igro, potem igro med štirimi ognji, sledilo je raztezanje in za konec sproščanje s telefončkom. Ugotovili smo, da imajo naši starši premalo kondicije, saj so že pri prvi igri komaj lovili sapo. Imeli smo se stokrat bolj zabavno in veselo, kot smo pričakovali. Zato smo se dogovorili, da bomo zopet organizirali takšno športno popoldne s starši. (Tadej Povše, 3. b, OŠ Mirna Peč)

CESARJEVA NOVA OBLAČILA - Člani dramatskega krožka smo se pod vodstvom Vide Bukovec naučili dramatizirano Andersenovo pravljico Cesarjeva nova oblačila (na slike). Vaj smo se redno in v veseljem udeleževali in tako nam je uspelo uspešno odigrati prizore. V igri smo sodelovali: Matic Turk, Tanja Murn, Simon Zupančič, Katja Pirnat, Tanja Kovač, Klavdija Kovač in Anja Pirnat in smo nastopili kar šestkrat: dvakrat na naši šoli, na podružnicah v Ajdovcu, Šmihelu in na Dvoru, gostovali pa smo tudi na OŠ Prebole, kjer so nas zelo lepo sprejeli. Seveda so nas tudi druge povabili, naj še pridemo. Upamo, da bomo obljubo izpolnili, ko se naučimo nove igrice. (OŠ Žužemberk)

Dobovški kosci za pusta

Raziskovalna naloga OŠ Dobova - Posebnost pusta - košnja - Program, razstava, pustna povorka

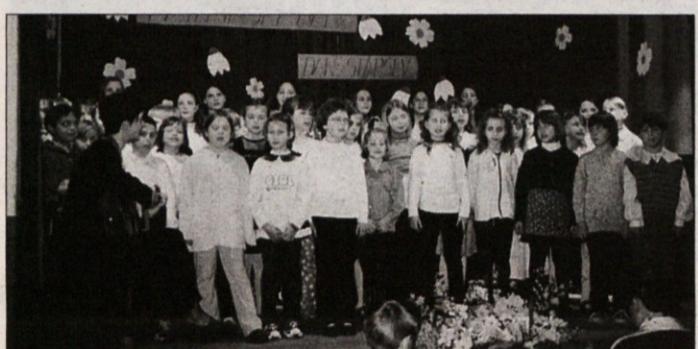
DOBOVA - V našem kraju je bila pred mnogimi leti posebnost pusta košnja. Zato so se člani turističnega podmladka z mentorico Vladko Guček odločili za raziskovalno naložbo. Pobrskali so po literaturi in arhivskih zapisih ter opravili intervjuje v starejšimi vaščani, ki so bili nekdaj košci. Kosci so

OTROŠKI FESTIVAL V BIHAČU - Novomeško Društvo za razvijanje prostovoljnega dela se je v nedeljo, 2. aprila, že četrtič zapovrstjo udeležilo otroškega festivala v pobrazenem Bihaču, ki ga vsako leto prireja tamkajšnje Muzičko udruženje Una. Tokrat so v dopolnilnem programu nastopili otroci posavskega plesnega kluba Lukec iz Krškega, ki so bosanske prijatelje navdušili s standardnimi plesi, stepom in latinskoameriškimi plesi ter pevskimi nastopi. Publiko je razvredila tudi mlada novomeška pevka Sanja Cerjak. Sodelovanje med novomeškim društvom za razvijanje prostovoljnega dela in Bihačem se bo letos nadaljevalo še z dvema mladinskima taboroma in nastopom pihalnega orkestra Krka Zdravilišča v Bihaču. (Foto: S. Đukić)

BOGATO LETO NOVOMEŠKIH UPOKOJENCEV - Na delo v minulem letu se je v soboto, 1. aprila, ozrolo društvo upokojencev Novo mesto. Po sprejetju poročil in programa za letošnje leto so izvolili nove člane odbora. Novoizvoljeni predsednik Ivan Šteblaj je za dolgoletni trud in vzorno delo v društvu dosedanjemu predsedniku Ivanu Somraku podelil odličje častnega predsednika, podelili pa so tudi društvena priznanja in plakete ter imenovali častne člane. Okoli 340 članov, delegatov in poverjenjakov novomeškega društva je med drugimi pozdravil tudi predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije Vinko Gobec, ki je pohvalil delo in pestri program društva na socialnem, zdravstvenem, kulturnem, športnem, izletniško-družabnem in interesnem področju ter splošni društveni usmeritvi. (Foto: M. Golob)

OB MATERINSKEM DNEVU - V pomladno okrašenem kulturnem domu na Otočcu so otroci Petrovega vrtca in učenci tamkajšnje osnovne šole v ponedeljek, 27. marca, pripravili bogat kulturni program za mamice in babice. Večer, posvečen materinskemu dnevu in dnevu staršev, je obiskalo veliko mamic, babic pa tudi očetov in dedkov. Otroci iz vrtca so pod vodstvom vzgojiteljice Erike zaigrali igrico "Zakaj je sneg bel", osnovnošolci so se predstavili s pesmimi in zaigrali na glasbila, zapest jih je tudi otroški pevski zbor, svoje plesno znanje pa so pokazali mlađi plesalci plesne šole Urška iz Novega mesta. Ob koncu so vse udeležence prireditve obdarili. (Foto: H. Murgelj)

ČAROVNIK V MC DONALD'SU - V petek je čarownik in prijatelj otrok Ronald Mc Donald obiskal restavracijo v Bršljinu. Otroci so bili navdušeni nad čarovaljami in balonskimi figurami, ki so nastajale pod čarovalniškimi prsti. Predvsem najmlajši v Mc Donald'su radi praznujejo rojstne dneve, kjer je pod vodstvom šolane hostese poskrbljeno za zabavo, ki med drugim vključuje ogled restavracije. (Foto: Majda Luzar)

PROGRAMSKA KONFERENCA ZDRAŽENJA ČASTNIKOV - Minulo nedeljo so se v Novem mestu na občnem zboru zbrali člani OZSC Novo mesto, ki združuje častnike in podčastnike iz občin Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Novo mesto, Škocjan, Šentjernej in Žužemberk. Zasedanje častniškega zborova, ki mu predseduje dr. Boris Pogačar, je vodil Jože Florijančič. Udeleženci zborovanja, poklicni in nepoklicni častniki Slovenske vojske, so sprejeli poročilo o delu združenja v preteklem letu. Programske zasnove je predstavil sekretar Branko Đukić. V letošnjem letu se bodo častniki udeležili več športnih tekmovanj, pohodov na Javorovico in Jelenov Žleb, izvedli 5. streško tekmovanje za pokal županov in v jeseni odšli na strokovno ekskurzijo. (B. A.)

MODNI KOTIČEK Vroč dan in hladen večer

Pomlad prinese nekaj neprijetne utrujenosti, a veliko romantičnih trenutkov, kot je jutranjemu žvgoljenju ptic in brstenu narave. Lepi dnevi se začenjajo s spodbudnim sončnim vzhodom in končujejo z zarečim sončnim zahodom. Vmes pa vse, kar je med hladnim in toplim. Na to odgovarjam predvsem z oblačili.

Hladna jutra so za razgretko, ki vso noč počiva pod toplo odejo, neprjetna, vendar povsem premagljiva. Topla jogica ali pulover, tanek skrnjič ali športna vetrovka vas bodo zaščitili pred nizkimi temperaturami in jutranjo roso. In ker so že babice ugotovile, da nas ne zebe, če nam je toplo v noge, ne pozabite na debelejše nogavice, ki jih čez nekaj ur lahko slečete. Tudi hlačne nogavice pod ženskim krilom ali obleko so dovolj. Ker nas rado zebe v vrat, se predstavnice nežnejšega spola lahko poigrajo z modnimi dodatki - še posebno letos, ko modna domislija ne pozna meja - kot so rutice, rute in šali iz bombaža, viskoze ali svile, enobarvní ali pisani. Tudi pokrivala so dobrodošla, od pletenih enobarvnih klobukov do pisanih kap iz blaga. Tudi tanke barvne rokavice so lahko izvirna poprestitev, le naj se ujemajo z ostalimi dodatki in nakitom. Saj poznate letošnjo modno zgodbbo: barve, udobje, barve, udobje.

Čas za kosilo. Sonce bo že močno razgrello ozračje, vi pa boste pripravljeni nanj, saj se pod toplimi vrhnjimi oblačili skrivajo kratke majice, svilene bluze, bombažne in zračne srajce. Ali pa oblike in tanjše hlače. Obutti v čevlje ali mokassine, se znebiti sedaj že vročih nogavic in boj s spomladansko vročino je dobljen.

Zvečer pa obnovite jutranjo zgodbbo. Pa veliko sončnih dni! JERCA LEGAN

Prihaja čas kurjenja kresov in jeze

LOŠKI POTOK - Stara navada, kurjenje kresov ob raznih priložnostih in praznikih, je še vedno dokaj živa in ima tako vsaka vas najmanj eno stalno kurišče. Nekateri pa so te stalne prostore opustili in se premaknili na druge lokacije. V Retjah so opustili kurišče na Reibri in se preselili v Grdo dolino.

Vaščani, ki imajo tam laze in njive, pa se jeze. Če hočejo imeti res dostopen kres, rabijo veliko lesa, in tako sekajo tudi drevesa ali pa jih oklestijo, tako da se posuše, s traktorji pa delajo škodo po njivah. Še huje je kurjenje gum, ki poleg tega, da so ekološko skrajno neprimerne, za njimi ostajajo kupi žice, ki moti ali celo poškoduje razne naprave v času košnje. Ker običajno ni nikoli znani prav organizator in se taka kresovanja spremene v prave veselice, ostajajo vrste raznih odpadkov v Retjah in najbrž še kje druge. Predvsem lastniki, ki morajo čistiti ostanke in jim je povzročena škoda, menijo, da bi moral občina sprejeti odlok o določenih lokacijah in znanem organizatorju, ki bo poskrbel tudi za čiščenje zemljišča.

A. K.

NAJBOLJŠI NOVOMEŠČANI - Prvo aprilske sobote je Društvo podeželske mladine Črnomelj v sodelovanju s črnomaljsko Kmetijsko svetovalno službo pripravilo v Ziljah kviz "Mladi in kmetijstvo". V znanju o kmetijstvu se je pomerilo sedem ekip iz Dolenjske in Bele krajine. Najboljši so bili Boštjan Hrovatič, Kristjan Hrastar in Jože Lušek iz Društva podeželske mladine Novo mesto (na fotografiji), ki se bodo 15. aprila udeležili državnega tekmovanja v Sežani. Sledile so jim ekipi Sredine kmetijske šole Grm, trio Kure iz metliške občine, ter ekipi iz Mirne Peči in Zilj, zadnje mesto pa so si delili Trebanjci in Semičani.

OB SVETOVNEM DNEVU ROMOV

Pomagajte nam iz blata!

Leta 1983 smo novomeški Romi ustanovili prvo romsko društvo v Sloveniji in s tem postavili zgodovinski pomemben most med vsemi slovenskimi Romi in slovensko družbo. Danes občutujem, da je to, nekoč zelo uspešno in aktivno romsko društvo, le še številka na papirju. Zelo uspešna je bila tudi novomeška romska folklorna skupina Romalem pod vodstvom Duške Baležek, Bojana in Cvetke Tudija. Morda je glavni vzrok za nazadovanje teh dveh društev, da ju zadnja leta niso več vodili Romi.

Pozdravljam pa vse pedagoške delavce, ki učijo romske otroke tudi romskega jezika in kulture. Da ni ostal le prazen list papirja, je leta 1995 izšla moja pesniška zbirka Pot / Drom. Pred kratkim pa še pesniška zbirka mlade romske pesnice Jelenke Kovačič iz Novega mesta z naslovom Pomislit pa po mende / Pomisl name. Čestitam! In da ne bo ostalo samo pri romski pesniški zbirki, naj povem, da bo v kratkem predstavljena javnosti moja prva romska knjiga pod naslovom: Ovi Rom / Biti Rom. Že vnaprej se zahvaljujem vsem, ki mi bodo na kakršenkoli način pomagali pri izdaji in predstavitvi knjige. Pripravljeno imam tudi nadaljevanje te knjige, v strokovni obdelavi pa je že tudi moj romsko-slovenski slovar.

Laški sel

PRIPRAVITE NEVARNE OD-PADKE - Na območju občine Velike Lašče bodo kmalu zbirali nevarne odpadke, se pravi stare akumulatorje, baterijske vložke, barve, topila, kemikalije, olja, masti, rastlinske strupe (pesticide) pralna in kozmetična sredstva ter zdravila. Vse to boste odvrgli v poseben zabojni, ki bo stal na Turjaku pred zadružnim domom 17. in 18. aprila ter v Velikih Laščah 19. in 20. aprila. Odpadke bo prevzemal predstavnik Snage, in sicer omenjene dni med 9. in 17. uro.

VELIKOLAŠKI VELIKANI - Splošno je znano, da se je na območju današnje občine Velike Lašče rodilo več znanih slovenskih mož (Trubar, Levstik, Stritar itd.), zdaj pa zbirajo podatke o ostalih velikolaških razumnikih, o katerih bodo pripravili razstavo v osnovni šoli. Kot prvega so predstavili Janeza Brodnika (1813 - 1879), ki je bil rojen sicer v bližnjih Ponikvah, v Laščah pa je bil župnik in med pobudniki gradnje prve prave velikolaške osnovne šole, ki je bila prva enonadstropna šola na Dolenjskem.

VPISUJEJO V VRTEC - Se do konca aprila bodo vpisovali otroke v vrtec "Sončni žarek" v Velikih Laščah, in sicer za šolsko leto 2000/2001.

NOGOMETNA NA PLAN - Športno mladinsko društvo Turjak organizira prvo občinsko prvenstvo v malem nogometu, ki bo 24. aprila na igrišču v Velikih Laščah. Prijavite se lahko ekipe, katerih člani imajo stalno prebivališča v laški občini, drugih omejitev (starost itd.) ni. Prijave sprejemajo v gostilni Murn do 21. aprila, ko bo tam tudi dogovor o tekmovanju in žrebanju parov.

GIMNASTIČARKE VĀBIJO - V soboto, 8. aprila, ob 10. uri bo v telovadnici osnovne šole v Laščah nastop članic Ljubljanske gimnastične lige. Vabljeni!

POHODI PLANINCEV - Planinsko društvo Velike Lašče organizira v aprilu pohoda na Nanos in Krim, do konca leta pa še 15 drugih pohodov po Sloveniji.

A. K.

Zavedati se namreč moramo, da je romski jezik najbolj dragoceno orodje, naš ponos in tudi naša cikanska domovina.

Zaradi našega porekla in barve kožje je med ostalimi prebivalci še vse preveč predstovk in prezira do nas, družba nas še vedno potiska na obrobie. Še posebej na Dolenjskem je za nas Rome težki. V novomeškem občinskem svetu Romi nima več svojega predstavnika kot nekoč. S posebnimi težavami pa se srečujemo tudi romski kulturni ustvarjalci, ker smo slabo izobraženi, ne obvladamo slovenskega jezika, nimamo računalnika, nimamo sredstev za izdajo knjig, zaradi predvodov do nas pa so moremo predvobiti niti sponzorjev.

To so le nekateri problemi, ki jih brez pomoči družbe ne bomo mogli rešiti. Znano je, da smo Romi drugačni in manj razviti od vas, radi pa bi, da bi nam kdaj pa kdaj ponudili roko in nam pomagali iz našega blata.

RAJKO ŠAJNOVIČ

ZA OTROKE IN ODRASLE

KRŠKO - Kulturni dom Krško vabi v sredo, 19. aprila, ob 17. uri na ogled igrice Lisička zvitorepka v izvedbi KD Španških borcev iz Ljubljane, ki bo v okviru Sončkega abonmaja. Obiskovalce Modrega abonmaja pa obveščajo, da bo v soboto, 6. maja, ob 19.30 na ogled opera Madame Butterfly v izvedbi Opere SNG Ljubljana.

Razdevičena gospa Desa

Zoomova dežurna humoristka za vsako ceno, bajsasta gospa Desa, je v eni od paradičnih nedeljskih večernih oddaj nacionalne televizije z nenačomljivim voditeljem Marjanom v ospredju številnim Kranjčkom jasno in glasno povedala, da bi bila še danes nedolžna, če ne bi v mladosti večkrat stopala. Če je hotela s tem opozoriti mladence, ki molijo ob cestah v zrak palec, naj se izogibajo ustavlajočih seksualno nevarnih šoferjev, je storila dobro delo. Nič slabega ni tudi, če je zaupala oboževalcem, kako je prišla ob deviško kožico, ki bi ji bila verjetno v ponos (ali v breme) še danes, če ne bi, sklepam, slučajno naletela na zelo slabovidnega voznika, na takega, pri katerem je celo vprašljivo, kdo mu je zaradi površnega videa sploh izpisal voznisko dovoljenje.

Čast Desini odkritosčnosti, ki se tudi sicer v Zoomu večkrat motovili okrog spolnosti, saj tako v praksi dokazuje to, kar trdi slovenski pregovor: kar ima na srcu, ima na jeziku. S svojim odkritjem razne dolžnosti pa je meni osebno naredila veliko škodo. Ko zdaj potujeva z mojo edino ženo po lepi Sloveniji in pritisnem na zavoro za kakšni zavaljenki s palcem v zraku, moja boljša polovica domala krikne: "Kar naprej pelji, paja ne boš v moji prisotnosti razdevičeval te babnice!"

TONI GAŠPERIČ

Ali ekoloških bitk še ne bo konec?

Povabilo na sobotno čistilno akcijo

Vsako pomlad so pred ribiči očiščevalne akcije. Reke Kolpa, Lahinja, Dobličica in njihovi pritoki nestрпno čakajo, da jih rešimo nesnage in navlake, ki jih odložijo ljudje, katerim jim je malo mar, v kakšnem okolju živijo. Res, da ribiči nismo smetarji, smo pa temeljito ekološko osveščeni.

Vsako pomlad čistimo vodotoke, ki učenci iz osnovne šole Loka pobiramo smeti ob vodi v starem črnomaljskem mestnem jedru, moti pa nas, da ljudje tako neodgovorno ravnajo z naravo. Naš boj za čisto naravo je podoben don Kihotovemu boju z milini na veter. Očiščevalne akcije imamo vsako leto, a smeti je vedno več. Eni jih odmetavajo, drugi jih pobiramo, ekološkim bitkam pa ni videti konca. Rad bi, da bi se nam, ribičem, pridružili tudi drugi občani, da bi videli, kako umazano, a koristno delo opravljamo.

Ribička družina Črnomelj je za ekološko osveščanje in delo za leto 1998 dobila občinsko ekološko priznanje brezo. Tudi sam sem dobil tovrstno priznanje. Sprašujem pa se, do kdaj bomo ribiči še sami? Vse Belokranjce, ki so jih ponavadi polna usta ekologije, vabim na očiščevalno akcijo, ki bo v soboto, 8. aprila, kjer se bodo lahko ekološko osveščali z ribiči, lovci, člani turističnih društev, šolarji in se po akciji skupaj veselili ob pogledu na čisto deželo med Kolpo in Gorjanci. Vsem, ki tako vneto smetijo naravo, pa stopimo na prste.

STANE LOZAR, podpredsednik Ribičke družine Črnomelj

V DOBRNIČU SO PRAZNOVALI

DOBRNIČ - Krajevna organizacija Rdečega križa Dobrnič vsako pomlad pripravi zanimivo predavanje na krajev Dobrniču in okoliških vasi. Tokrat jim je Jože Kukman predaval nabiranju, sušenju in uporabi zdravilnih rastlin ter čajih in mazilih, ki jih iz njih pridobimo. Vsak poslušalec je dobil tudi zloženko Pomoč iz domače lekarine in zavitek zdravilnega čaja. Letošnje predavanje je bilo nekaj posebnega, saj je bilo hrkrati tudi prijetno druženje. Srečanje, ki je v učilnici podružnične šole potekalo v soboto, 25. marca, so obeležili kot dan staršev in nanj povabili tako moške kot ženske. Prizadenevne članice odbora so napekle raznovrstno pecivo, seveda pa tudi rujne kapljice ni manjkalo.

RAZSTAVA JANEZA HAFNERJA

KRŠKO - Jutri, v petek, 7. aprila, bodo v Galeriji Krško odprtli razstavo

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 6.IV.

SLOVENIJA 1

7.10 - 0.50 Teletekst
8.00 Tedenski izbor
Odmevi
8.30 Mostovi
9.00 Male sive celice
9.50 Zgodbe iz školjke
10.30 Vodnik iz sveta narave, dok. serija
11.30 Razgledi slovenskih vrhov
12.00 Znameniti umetniki
13.00 Poročila
13.35 Tedenski izbor
Rimske toplice, feljton
14.00 Zlati petelin
16.00 Slovenski utrinki
16.30 Poročila
16.45 Enajsta Šola
17.20 Slike iz Sečuana
17.45 Slovenija - Umetnostni vodnik
18.10 Svet čudes, dok. serija
18.35 Ljudje Evrope
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.05 Turistična oddaja
21.25 Osmi dan
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.55 Pisave
23.25 Sloves, dok. oddaja

16.30 Poročila
16.45 Potupoči skrat
17.45 Modri
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 10-letica prvih parlamentov
21.20 Deteljica
21.30 Dok. oddaja
22.00 Odmevi, šport
22.55 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.25 Videospotnice - 10.00 Podeželski utrip, nan. - 10.50 Tuja razvedrilna oddaja - 11.30 Euronews - 13.00 Bajke na Slovenskem - 13.30 Intimna moč, am. film - 15.30 49th parallel, film - 17.30 Po Slovenski - 18.05 Skrta področja znanosti - 19.00 Parade plesa - 19.30 Videospotnice - 20.05 Petka - 21.15 TV Pop - 21.50 Bramwell, nan., 10/10 - 22.40 En Avoir, fr. film - 0.00 Umori, nan., 21/22 - 0.45 Letec odred, nad., 4/8 - 1.35 Noč z Dickom, nan.

KANAL A

8.20 Uboga Maria, pon. - 9.20 Rosalinda, pon. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Ne mi težit, nan. - 14.00 Princ z Bel Aira, nan. - 14.30 Jake in debeluh, nan. - 15.30 Oprah show - 16.20 Uboga Maria, nad. - 16.50 Rosalinda, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Fant zre v svet, nan. - 19.00 Seinfeld, nan. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Vrtnitev v Hyperion, nan. - 20.50 Mesto žalost, film - 22.50 Iz dneva v dan, nan. - 23.30 Svilene sence, nan. - 0.20 Dannyjeve zvezde

POP TV

6.00 Jutranji program - 9.30 Tri ženske, nad.

- 10.30 Divij angel, nad. - 11.25 Za twojo ljubezen, nad. - 12.20 TV dober dan - 13.50 Ograje našega mesta, nan. - 14.45 Pasji polici, nan. - 15.15 Smeh v hiši - 16.15 Tri ženske, nad. - 17.15 Divij angel, nad. - 18.15 Za twojo ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Patriotske igre, film - 22.05 Odpadnik, nad. - 23.00 Milenium, nan. - 0.00 Popolni spomin, nan.

CAJBA TV

9.45 Borzni monitor - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Košarkarji, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 SeaQuest, nan. - 18.00 Zvezdne staze, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Osvojitev, nan. - 20.10 Usodni posnetki, film - 22.00 Živamagazin - 23.00 Boljše življenje - 0.00 Obiskovalec, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 17.50 Iz drenžanja - 18.20 Širimo obzorja - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

6.00 Jutranji program - 9.30 Tri ženske, nad. - 10.30 Divij angel, nad. - 11.25 Za twojo ljubezen, nad. - 12.20 Pop n'Roll - 13.50 Ograje našega mesta, nan. - 14.45 Pasji polici, nad. - 15.15 Smeh v hiši - 16.15 Tri ženske, nad. - 17.15 Divij angel, nad. - 18.15 Za twojo ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV dober dan - 20.45 Zlati otrok, film - 22.30 Prijetljivi, nan. - 23.00 Posebna enota C-16, nan. - 0.00 M.A.S.H., nan. - 0.30 Na zdravje!, nan.

CAJBA TV

9.45 Borzni monitor - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Košarkarji, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 SeaQuest, nan. - 18.00 Zvezdne staze, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Osvojitev, nan. - 20.10 Usodni posnetki, film - 22.00 Živamagazin - 23.00 Boljše življenje - 0.00 Obiskovalec, nan.

VAŠ KANAL

13.40

Vdeostrani - 17.00 Risanka - 17.50 Iz drenžanja - 18.20 Širimo obzorja - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24

ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Serija - 13.20 Trenutek za... - 14.00 Tu je moj dom (film) - 15.40 Laž (serija) - 16.30 Morje - 17.00 Hrvatska danes - 18.20 Kolo srce - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odprtje - 21.20 Kviz - 21.50 Pol ure kulture - 22.25 Meja: Dragonja in Piranski zaliv - 23.20 Poročila - 23.40 Želela je posneti film (film) - 1.10 Poročila - 1.15 Film

HTV 2

8.45 Kraljestvo divjine - 9.10 Hrvatska kulturna in naravna dediščina 9.40 Naslednica (film) - 11.30 Ponovitev - 15.55 Poročila za gluhе in nagnušne - 16.00 Rim in Bizant (dok. oddaja) - 16.55 Televizija o televizi - 17.25 Hugo - 17.50 Zdravnik v hiši - 19.05 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.30 Sophie Charlotte Bentick (serija) - 21.25 Veronikine skušnjave (serija) - 21.55 Opazovalnica - 22.25 Hladna vojna (dok. oddaja) - 23.25 Pravi čas - 0.55 Velike pestolovščine (serija) - 1.20 Laž (serija)

SOBOTA, 8.IV.

SLOVENIJA 1

7.10 - 1.50 Teletekst
8.00 Tedenski izbor
Odmevi
8.30 Zgodbe iz školjke
9.00 Radovedni Taček
9.15 Male sive celice
10.05 Učna leta izumitelja polža, film
11.30 Klapa zahodnega dela, nad., 1/13
12.00 Tednik
13.00 Poročila

POP TV

7.00 Risanke - 9.00 Hroščki, nad. - 9.30 Pri Addamsnih, nan. - 10.00 Knjižni molj, nad. - 10.30 Šolski hodniki, nad. - 11.00 Navihanka, nad. - 11.25 Herkul, nad. - 12.15 Xena, nad. - 13.05 Otroci ne lažejo, nad. - 13.40 formula 1 - 16.00 Malo Daniela, nad. - 17.00 Dvojčki, nad. - 17.30 Modna popotovanja - 18.00 Pod srečno

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

POP TV

7.00 Risanke - 9.00 Hroščki, nad. - 9.30 Pri Addamsnih, nad. - 10.00 Knjižni molj, nad. - 10.30 Šolski hodniki, nad. - 11.00 Navihanka, nad. - 11.25 Herkul, nad. - 12.15 Xena, nad. - 13.05 Otroci ne lažejo, nad. - 13.40 formula 1 - 16.00 Malo Daniela, nad. - 17.00 Dvojčki, nad. - 17.30 Modna popotovanja - 18.00 Pod srečno

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija, 2/3 - 21.00 Raymondima imajo vsi radi, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 The Lighthorsemen, film

CAJBA TV

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. - 9.20 Nevarni zaliv, nad. - 10.10 Popolna tuja, nad. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Policija - 12.00 Euroglasba - 13.00 Šport; 13.25 Košarka; 14.55 Odbojka; 16.55 Motociklizem; 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevarnost preži v globini, serija,

POVABILO V DVA KRAJINSKA PARKA

PUSTI GRADEC - Zasebna turistična agencija Klepec iz Pustega Grada pri Dragatušu je pred kratkim izdala prospekt, s katerim privabljajo goste v krajinska parka Lahinja in Kolpa. Prospekt je dobrodošla popestritev turistične ponudbe v črnomaljski občini.

BRALNA ZNAČKA ZA PREDŠOLSKIE OTROKE

METLIKA - Minuli torek je bil v tukajšnjem kulturnem domu zaključek predšolske bralne značke, za katero sta tekmovala 102 otroka. Predstavil se je še Ciciklub iz Ljubljane, ki je mladim bralcem podaril knjižne nagrade, ogledali pa so si tudi igrico "Pravljica o mezinčku" potupočega gledališča Kranjski komedijanti.

POJASNILO Z ZAVODA ZA ZAPOSLOVANJE

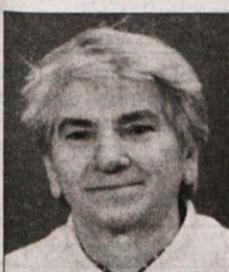
METLIKA - Metliške svetnike je zanimalo, za kakšne organizacijske spremembe gre na tukajšnjem Uradu za delo. Jože Glazer z Zavoda RS za zaposlovanje je pojasnil, da ne gre za nikakršne spremembe, ki bi vplivale na vlogo in lokacijo urada. Razlog, da je bila za v. d. vodje Urada za delo v Metliki imenovana oseba iz Črnomlja, pa je v prerazporejanju kadrov, ki ga prilagajajo prevsem glede na število brezposelnih. Metliški Urad za delo namreč glede na število brezposelnih velja za manjšega v Sloveniji.

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26
Novo mesto
T 068/33 70 200
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogregnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.
Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.
Bolećine si prestala,
zdaj boš mirno v grobu spala.

V 74. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama, stara mama, teta in
tačka

ANTONIJA PRAZNIK

iz Pristavice 4 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče in jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ugasnil nam je žarek sreće,
utihnilo srce ljubeče.
Doma nastala je praznina,
v srcih naših neizmerna bolečina.

V 88. letu starosti nas je zapustila
ljuba mama, stara mama, prababica,
sestra in teta

LJUDMILA MARIN

iz Migolice pri Minci

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, sv. maše in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivu Podgorja, d.o.o. iz Šentjerneja, vaščanom iz Dol. Stare vasi, vaščanom Migolice, g. župniku za lepo opravljen obred, ge. Mari Logar za poslovilne besede, pevskemu zboru in pogrebni službi Novak. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno
zapustila naša draga teta MARA

MARIJA CAR TADIĆ

Brezovica pri Suhorju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih lajšali bolečino, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo tako številno pospremili na zadnji poti. Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 73. letu življenja nas je zapustil naš
dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in
stric

JANEZ ŽNIDARŠIČ

po domače Žnidaršičev Žan

iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in maše ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Še posebej se zahvaljujemo Splošni bolnišnici Novo mesto, dr. Furlanovi, dr. Vizčevi, gospodu župniku za lepo opravljen obred, Gasilskemu društvu Šentjernej, Šentjernejskim upokojencem, Vinogradniškemu oktetu, trobentaču za odigrano Tišino ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Umrla je naša teta

MARA

Draga teta Mara, ti si odšla in ni te več med
nami, vendar v naših srcih boš ostala za
vedno, da ne bomo sami. Hvala ti za vse!

Tvoj Karlo

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je po težki
bolezni za vedno zapustila naša žena,
mama, teta ter babica

TEREZIJA KRALJ roj. Medved

iz Veliake Gabre 29

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujemo sosedom Barletovim, Slakovim in Korevčevim za izkazano pomoč. Zahvaljujemo se tudi župniku ter pevcem. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Jože, sin Jože s Tanjo ter Darinka z družino

V SPOMIN

V naših srcih ti živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori,
tvoj nasmej med nami živi.

9. aprila mineva leto žalosti, odkar
nas je zapustil naš dragi mož, oče,
dedek in stric

ANTON KORAČIN

Selo pri Zagorici 6

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in
prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

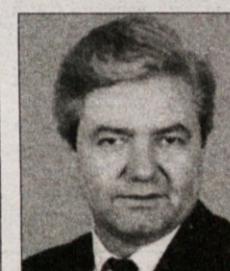
V 95. letu starosti nas je zapustila
naša draga

JOŽEFA BRKOPEC

z Gornje Težke Vode 12

Hvala vsem, ki ste sočustvovali z nami in pokojnico
spremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je zapustil naš
dragi mož, oče, sin, dedi, brat in stric

FRANC KAVŠEK

iz Straže pri Novem mestu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vsem sodelavcem, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in številno spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Koklju, kolektivu Guma Grosuplje, g. Košaku za poslednje besede, pevskemu zboru Šmihel, g. župniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Oklešen.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

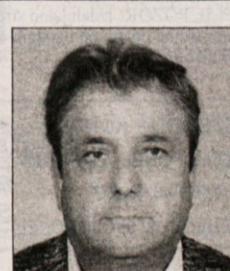
V 92. letu starosti
nas je zapustil dragi mož,
oče, dedek in pradedek

JANEZ BAVDEK

iz Straže

Pokopali smo ga v družinskem krogu na
pokopališču v Vavti vasi.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil dragi mož,
oče, stari oče, brat

JANEZ ERŠTE

iz Srednjega Grčevja 2

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, sodelavcem Petrola, Revoza, Ljubljanskih mlekarn, Laboda, govornici ge. Florjančičevi za besede slovesa, borcem, Interni bolnišnici Novo mesto - Intenzivni negi, dr. Stariču in gospodu župniku. Hvala tudi za darovano cvetje, sveče in za maše. Vsem še enkrat iz srca hvala!

Vsi njegovi

tedenski koledar

Cetrtek, 6. aprila - Irenej
Petek, 7. aprila - Darko
Sobota, 8. aprila - Albert
Nedelja, 9. aprila - Tomaž
Ponedeljek, 10. aprila - Mehtilda
Torek, 11. aprila - Leon
Sreda, 12. aprila - Lazar

LUNINE MENE
11. aprila ob 15.32 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 7. do 9.4. (ob 18.30) grotzki film Globoka modrina. Od 7. do 10.4. (ob 20.30) drama Fantje ne jočejo. 12.4. (ob 18.30 in 20.30) komedija Ameriška pita.

ČRNOMELJ: 7.4. (ob 20. uri) in 8.4. (ob 17. uri) slovenski film Nepopisan list. 9.4. (ob 18. uri in 20.30) komedija Pobegla nevesta.

RIBNICA: 8.4. (ob 22. uri) ameriški film Vse in še svet. 9.4. (ob 17. uri) akcijski film Začetek konca.

VELIKE LAŠČE: 8.4. (ob 20. uri) ameriški film Vse in še svet. 9.4. (ob 20. uri) akcijski film Začetek konca.

• AMERIŠKA PITA, komedija (American Pie, 1999, ZDA, režija: Paul Weitz)

Saj se še spomnите vseh tistih največkrat prav ameriških najniških komedij iz zlatih kicastih osemdesetih, kjer srednješolce razgana do amena, kjer jim hormoni dobesedno štrlijo iz vseh telesnih lukanj in odprtin? Mule in mulci so v tem prav specifičenem podžanru komedije vedno hudo na trnih, daje jih nekakšna strašna vrčica, tako značilna za adolescentska leta, še posebej za obdobje ob zaključku srednje šole. Kako tudi ne, saj se bliža matura, treba je narediti kakšnega "popravca", vozniki izpit, ušpičit kaj res izvirno ne pozabnega, pa četudi nesramnega - komu, ni tako pomembno; učiteljem, staršem, sosedu - dokazati generacijsko pripadnost in vseslošno prijubljenost, in sploh ne nazadnje, če ni kar na prvem mestu, nujno se je "dati dol". Točno takrat, pred zmagoslavno podelitvijo in na zaključni žurki, torej na maturantskem plesu, tik preden se sošolci in sošolke raztepejo po faksih ali prvih službah, tik preden se začnejo prva "ta zaresna" razmerja, tik preden se zgodijo prvi nosečniški trebuščki.

Ameriška pita se niti najmanj ne ukvarja z vso to nedovoljno kompleksnostjo prehodnega zrelostnega obdobja. Film prav tako gladko preskoči vsakršno moraliziranje, filozofiranje ali ponaritanje tehnih sporocil. Osredotoči se na eno samo: kako izgubiti nedolžnost. S težavo se ubada petrica prijateljev, ki so menda še edini "junfri" na vsej šoli. Kar se kasneje izkaže za

TOMAŽ BRATOŽ

neresnično, kajti mnogi njihovi vrstniki svojo seksualno inavguracijo in domnevno prakso skrbno promovirajo, pa čeprav gre za ponovno blefiranje in lažiranje. Toda v teh letih steje imidž, tu konkretno videz frjerja, ki poleg vseh ostalih atributov tega statusa seveda tudi seksa. Skratka, pot potrebnih tipčkov strašno fantazira, kako bi, pa s kom vse bi, pa kaj vse bi, toda prav nič se ne zgodi. Bolj ko govorijoč, daje malodane "prihaja" že na tej prvi, verbalni ravni. Zato sklenejo pakt, ki jih zavezuje, da najkasneje na maturantskem plesu iz fantkov postanejo moški, dedci v vsej epski šrini in skriti globini te besede ali kar pojma.

Očarljivost tega filmčka tiči predvsem v njegovih neposrednosti. Nič kaj ne skriva večnega dejstva, da so fantje v tistih letih pohotni, toda dekleta nič manj. Zaplete se seveda zaradi drugačnega pristopa. Pobje bi kar takoj, na horuk, punce pa zahtevajo flirtanje, zapeljevanje, razmerje se mora razvijati počasi, pridigajo, po korakih, najprej bi se na dolgo in široko pogovarjale, potem pride poljub na lice, pa spet bi malo debatirale, pa malo bolj konkretne poljub, usf, kje je šele "francoz", da o mečkanju sploh ne govorimo. Za ljubezen, dušno in telesno, se pač morajo potruditi. Tistih nekaj dolgih tednov iskanja prvega načina je za peteročka huda "mantra". Eden se iz robatega športnika preobrazi v tankočutnega ljubimca, drugi si nabija ugled tako, da širi govorice o svojih podvigih, tretji bi lahko dobil, kar želi, če bi se mu le uspelo zlagati, kako da je zaljubljen, preostala dva pa se še kar naprej samozadolovljena, eden celo z vročo pito, toda le s tisto, ki jo speče mama. Toda na koncu srečno pride vsem, na pravem in naravnost v pravo mesto.

TOMAŽ BRATOŽ

Propagandne oglase

lahko naročite na telefonsko številko

068/39 30 514 ali 041/623 116

ali na faks številko

068/39 30 540!

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja Uredništvo: Jožica Dorniž (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtekih. Cena izvoda 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.460 tolarjev, za upokojence 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-dst. DDV.

Naročila in pisne odgovode sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglas: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-dst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-dst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.

Telefoni: uprava 068/39 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.

Telefaks: (068) 39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

DOBREPOLJE: 7.4. (ob 20.30) akcijski film Začetek konca. 9.4. (ob 15. uri in 20.30) ameriški film Vse in še svet.

GROSULJE: 7.4. (ob 20. uri) ameriški film Vse in še svet.

IVANČNA GORICA: 6.4. (ob 20. uri) ameriški film Začetek konca. 10.4. (ob 18. uri) ameriški film Vse in še svet.

KOČEVJE: 8.4. (ob 18. uri) akcijski film Začetek konca. 10.4. (ob 18. uri) ameriški film Vse in še svet.

KRŠKO: 6.4. (ob 19. uri) komedija Sreča. 7. in 8.4. (ob 20. uri) ter 9.4. (ob 18. uri) drama Nemirna srca. 11. in 12.4. (ob 19. uri) slovenski film Nepopisan list.

METLIKA: 7.4. (ob 20. uri) komedija Pobegla nevesta. 9.4. (ob 18. uri) akcijski film 13. bojevnik.

NOVO MESTO: Od 6. do 12.4. (ob 18.30 in 20.30) ter 7. in 8.4. (ob 16.30 in 22.30) in 9.4. (tudi ob 16.30) komedija Ameriška pita.

ČRNOMELJ: 7.4. (ob 20. uri) in 8.4. (ob 17. uri) slovenski film Nepopisan list. 9.4. (ob 18. uri in 20.30) komedija Pobegla nevesta.

TEDENSKI KOLEDAR - KINO - BELA TEHNIKA - ČESTITKE - ELEKTRONIKA - KMETIJSKI STROJI - KUPIM - MOTORNA VOZILA - OBVESTILA - POHIŠTVO - POEST - PREKLICI - PRODAM - RAZNO - SLUŽBO DOBI - SLUŽBO IŠČE - STANOVANJA - ZAHVALE - ŽENITNE PONUDBE - ŽIVALI

Male oglase

sprejemamo tudi na telefonsko številko

068/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

Osmrtnice in zahvale

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko

068/39 30 540

KMETIJSKI STROJI

KMETOVALCI, Agrozbira, Slavko Prosen, Kranj, vam nudi ob 10 obletnici poslovanja popuste tudi do 18 % za sledče blago: gume, Barum, Ruma, akumulatorje Vesna, Topla, Bartog, zaganjače za traktorje Zetor, UTB, TV, Ursus, obračalne sisteme Sip Šempeter idr. Poklicite nas na (064)324-802 ali 326-870.

CISTERNO ZA gnojevko Creina Kranj, 2200-litrski, dvoredni sadilec koruze Olt Osijek in enofazni drobilec koruze Mio Standard Osijek prodam. Boris Planinc, Zadržava 8 a, Črnemelj.

SAMONAKLADALKO Sip Šempeter, 19 m³, prodam. (068)81-632.

TRAKTOR Fiat, goseničar, 47 KM, obnovljen, prodam. (068)82-291 ali (041)606-770.

TRAKTOR ZETOR 5911, letnik 1980, generalno obnovljen, kot nov, registriran, prodam. (041)671-454.

SAMONAKLADALKO SIP, 19 m³, in krožne brane prodam. (068)78-338.

TRAKTOR Deutz 4006 prodam. (068)78-006.

PREVOZNE BAZENE za mleko prodam. (068)344-183 ali (041)717-737.

KUPIM

JEDILNI KROMPIR kupim. (068)66-665.

MARIJA ADLEŠIČ, Moše Pijade 2, Črnomelj, prepovedujem komurkoli posege, obdelavo, prevoz po zemljisčih, na katerih imam solastniški delež (v k.o. Loka, Zastava, Talči Vrh).

ANTON JAMŠEK, Šmarješke Toplice 31, za vedno prepovedujem Petru Jamšku, Šmarješke Toplice 27, kakršenkoli stik z našo družino, žaljive besede ter vstop na naše ozemlje. V nasprotnem primeru ga bom sodno preganjal. Istočasno mu prepoveduje tudi moj oče Alojz Jamšek dajanje zemlje v našem, dokler ni dodeljen nujni delež.

OPAŽ in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. (063)451-082.

PLINSKI PRETOČNI BOILER WR 350-1 Junkers Bosch, nov, še zapakiran, za 40.000 sit prodam. (041)860-134.

LETNE GUME Michelin 155/70/13 ugodno prodam. (068)324-377.

CIPRESE za živo mejo, okrasno drevje in grmovnice prodam. (068)20-391 ali (041)564-621.

SMREKOVO OBLOGO, ladijski pod, širine 5, 7 in 11 cm, debeline 13, 16 in 20 mm, brune, okrasne zaključne letve, prodam. Možna dostava. Družinska vas, (068)73-125.

DOBRO domače žganje sadjevec prodam. (068)45-607 ali 40-130.

RAČUNOVODSTVO in statistiko za srednjo in visoko šolo inštruiram. (068)324-377.

TRGOVINO v Jurni vasi oddam v najem. (068)89-742.

BASIST in kitarsist s svojo opremo iščeta harmonikarja (po možnosti klavijaturnista) za skupno igranje. (041)236-832.

ČE GRADITE, si lahko izposodite kovinske pinte in opažno ploščo. (068)33-46-106.

POROČNA VABILA in vizitke tiskamo. Zlatotisk Novo mesto, (068)25-953.

SLUŽBO DOBI

ZAPOLIMO OSEBO z delovnimi izkušnjami in s popolnim poznavanjem kontnega okvirja za gospodarske družbe in sistemata dvostavnega knjigovodstva ter okvirno poznavanje sistema DDV. Delovno razmerje sklenimo za določan čas z možnostjo stalne zaposlitve. Vloge sprejemamo do popolnitve delovnega mesta. Biro BONUS, d.o.o., Kočevljeva 1, Novo mesto, (041)786-442.

RDEČE BIZELJSKO vino, kvalitetno, prodam. (0608)62-620.

FIAT TIPO 1.6 AGT, letnik 1991, prodam. (068)25-101.

FIAT TIPO 1.4 SX, letnik 1993, 99.000 km, bel, nikoli poškodovan, prodam za 62.000 SIT. (041)885-234.

FIAT COMBI B, 2000 ccm, letnik 1990, 7 + 1 sedežev, 90.000 km, prodam. (041)629-641 ali (068)30-47-921.

R MEGANE coupe, letnik 12/96, prodam. (041)249-552.

OPEL VECTRA 2.0 i, letnik 1993, vsa oprema, prodam ali menjam. (041)628-872.

Podjetje za varovanje premoženja in oseb, d.o.o.
Novo mesto Seidlova 5
tel.: 068/325-325
faks: 068/3917-305

Verjemite ali ne...
RADIO OGNJIŠČE

Kravac 104,5 Kum 105,9

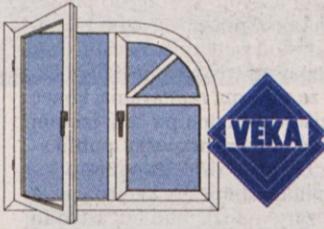
ROLETARSTVO MEDLE

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIE
- VERTIKALNE ŽALUZIE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- FASADNI PROFILI
- SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIE
- MONTAŽA IN SERVIS

Šentjernejska cesta 13,
8000 Novo mesto,
tel.: 068/323-673, fax: 068/341-673

PVC STAVBNO POHIŠTVO

• OKNA • VRATA • VSEH OBLIK •

TGA-ZQ-002/92-00

Deutscher Akkreditierungs Rat

ISO 9002

99

ZAG

SIST 1018 - 1995
klasa C

ZA VAŠ DOM, POSLOVNI OBJEKT

- * ravne
- * kupolaste
- * balkonske
- * senčniki

Bfuma
PRODAJA GUM
VULKANIZERSTVO
BRUNSKOLE MATIJA s.p.
HRAST 1a 8331 SUHOR
tel. 068 50475 mobil 0609 619 339

eSPORT

IZŠLA JE APRILSKA ŠTEVILKA REVIE
E-SPORT, MODA, AVTO

Na športnih straneh aprilske številke so naši gostje: Jure Kastelic, Mitja Kunc, Uroš Murn, Slavko Duščak, Matjaž Tovornik, Helena Javornik, Maja Matevžič, Bojan Rak... Pišemo o slovenskem tenisu, nogometu, NBA ligi, America s cupu... Fotoreportaže vas bodo popeljale v Planico in na zaključek smučarske sezone v Bormio.

Na modnih straneh vam predstavljamo maturantska oblačila za vse okuse. Pišemo o ljubljenkah letošnje mode - bluzah, o legendarnem modnem jeansu, lahkih in udobnih poletnih pleteninah, rožastih vzorcih, pikastih oblačilih... Predstavljamo kreatorja Narcisa Rodrigueza in mlade manekenske obraze.

Avtomobilske strani vas bodo z obširno reportažo popeljale na Mednarodni avtomobilski salon Ženeva 2000. Preizkusili smo: Renault espace 2.0, Fiat multiplo 1.9 JTD in Mazdo premacy 1.8. Predstavljamo Audi A2 in Alfa 156 sportwagon. Pišemo o formulih 1 in še drugih z bencinom začinjenih vsebinah.

Aprilska številka revije E-SPORT, MODA, AVTO vas že čaka pri vašem prodajalcu časopisov! Prav tako vas čakajo tudi nove, pomladne E-SPORT KRIŽANKE!

Razstavni program
planiranje in projektiranje

krajinska arhitektura

informatika

izobraževanje

visoke gradnje

inženirske gradnje

zaključna dela

obnova in sanacija

montažna gradnja

instalacije in energetika

varstvo okolja

gradbeni materiali

gradbena mehanizacija

SEJEM MEGRA

11. - 15. april 2000
Gornja Radgona

13. mednarodni sejem gradbeništva
in gradbenih materialov

Delovni čas sejma: od 9. do 18. ure

DNEVI
UGODNOSTI IN UŽITKOV.

Bližajo se lepi dnevi. V vseh prodajno-servisnih centrih Opel se bodo začeli dnevi odprtih vrat, ko boste lahko izkoristili privlačen paket posebnih priložnosti:

- brezplačni preventivni pregled vašega vozila Opel;
- testne vožnje različnih modelov vozil Opel;
- predstavitev vozil Corsa Champion;
- nagradna igra.

Preizkusite prodajne uspešnice in spoznajte nove modele. Dnevi odprtih vrat so izredna priložnost za izbiro vašega najljubšega vozila Opel.

Obiščite svojega prodajalca vozil Opel. V dneh med 12. in 15. aprilom bodo vrata za vas odprta ves dan!

OPEL

Za vse podrobnosti o nagradni igri vprašajte svojega Opel prodajalca.

AVTOHIŠA KOLMANIČ & Co. d.o.o., Maribor, tel. 062 450 29 50 • AH KOLMANIČ & Co., podružnica AVTO MAROVT, Poljčane, tel. 062 825 078 • AH KOLMANIČ & Co., podružnica KRAUTBERGER, Radlje ob Dravi, tel. 0602 780 440 • **AVTOHIŠA HVALEC**, Kidričevo, tel. 062 796 334 • **AVTOHIŠA HVALEC**, Ptuj, tel. 062 778 346 • **AVTOHIŠA KOLMANIČ & DOKL**, Murska Sobota, tel. 069 31 645 • **AVTOHIŠA MARKOVIČ**, Maribor, tel. 062 101 289 • **HORSER d.o.o.**, Lendava, tel. 069 76 020 • **SALON VOZIL CITY MARIBOR**, Maribor, tel. 062 230 13 10 • **AVTOTEHNA VIS d.o.o.**, Ljubljana, tel. 061 18 18 531 do 534 • **AVTOTEHNA VIS IN KOSEC**, Domžale, tel. 061 716 092 • **AVTOTEHNA VIS IN MAHKOVIC**, Sava pri Litiji, tel. 061 874 112 • **AVTOTEHNA VIS IN PINTAR**, Kranj, tel. 064 224 621 • **AVTOTEHNA VIS IN PIŠEK**, Škofja Loka, tel. 064 654 100 • **SERVIS TROBEC**, Ljubljana, tel. 061 12 32 535 • **AVTOCENTER CELEIA**, Celje, tel. 063 425 460 • **AVTOHIŠA JAKOPEC**, Velenje, tel. 063 864 380 • **ISTRABENZ AUTO**, Koper, tel. 066 48 23 • **ISTRABENZ AUTO IN ARTUS**, Portorož, tel. 066 771 983 • **VIKTOR d.o.o.**, Sežana, tel. 067 31 620 • **KRUNO d.o.o.**, Brežice, tel. 0608 602 300 • **AVTOHIŠA KRUNO d.o.o.**, poslovnična Trbovlje, tel. 068 460 510 • **KRUNO d.o.o.**, poslovnična Novo mesto, tel. 068 39 30 360

PRIMERA pomladni veter

od 2.999.900,00 sit*

NISSAN PRIMERA 1.8 16V Comfort Plus. Zmogljiv, tehnološko napreden motor 1.8 16V z nizko porabo goriva, ABS, prednji in stranski zračni blazini, bočne ojačave v vratih, samodejna klimatska naprava, potovni računalnik, daljinsko centralno zaklepjanje, "Super Lock" sistem zaklepjanja el. pomik stekel, ogrevana prednja sedeža.

* cena velja za osnovni model PRIMERA 1.6 16 V Comfort

Probleščeni zastopnik za Slovenijo:

NISSAN ADRIA d.o.o., Ljubljana

Probleščeni trgovci v Sloveniji:

• **AVTONISS**, Ljubljana, telefon: 061/ 18 18 650

• **AVTOKRUNK**, Ljubljana - Ježica, telefon: 061/ 16 83 899

• **AVTOSERVIS PIŽEM**, Domžale, telefon: 061/ 16 27 100

• **NISSAN SERVIS KRULC**, Moravče, tel: 061/ 731 145

• **AVTOHIŠA FERK**, Maribor, telefon: 062/ 224 478

• **NISSAN HVALEC**, Ptuj, telefon: 062/ 783 849

• **MG d.o.o.**, Muta, telefon: 0602/ 85 888

• **PANADRIA Celje**, Celje, telefon: 063/ 425 43 70

• **AVTO KUK**, Slovenske Konjice, telefon: 063/ 753 984

• **AVTOHIŠA KOS**, Polzela, telefon: 063/ 702 230

• **AVTOSERVIS LIPNIK**, Velenje, telefon: 063/ 897 45 90

• **AVTO MOČNIK**, Kranj, telefon: 064/ 242 277

• **AVTOSERVIS GORICA**, Nova Gorica, tel: 065/ 13 55 721

• **AVTOMEHANIKA FARJAN**, Brnik, telefon: 065/ 57 012

• **AVTOMEHANIKA VIDRIH**, Otočec, telefon: 068/ 75 180

• **AVTOMEHANIKA ZIERER**, Sevnica, tel: 0608/ 40 589

• **AVTOHIŠA MURSKA SOBOTA**, telefon: 069/ 32 209

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

OBRTNA CONA GROSUPLJE

Informacije: V obrtni coni v Grosupljiju je mogoče kupiti ali najeti lokale in poslovno-skladiščno-proizvodne prostore, dokončane do 3. faze. Prevzem takoj

IMOS d.d.
Dunajska 56,
Ljubljana
tel.: 17 33 366
17 33 329

IMOS Investicijska
gradnja

PORTRET TEGA TEDNA

Dr. Ludvika Baraga - Žiberna

no odgovorno in pomembno delo, saj so napake pri takem delu za bolnika lahko usodne. Varna kri pa rešuje življenje. Varna kri je tista, ki ne vsebuje virusov, parazitov, drog, alkohola, kemičnih snovi ali drugih primesi, ki bi lahko škodovale človeku in ogrožile njegovo zdravje.

Danes dela na oddelku 10 ljudi, od tega sta dve zdravnici specjalistki. Oddelek domuje v kleti kirurške bolnišnice tako kot večina drugih v slovenskih bolnišnicah. "Ti oddelki so nastajali sorazmerno pozno, za vsemi drugimi, in ker je bilo povsod drugje že zasedeno, kajti v vseh bolnišnicah je stisk s prostorom, so nas odrinili v klet," se nasmeje dr. Žiberna, prva specjalistka transfuziologinja v Novem mestu.

"V začetku je bilo prostora več kot dovolj, danes je pa že precej tesno in izkoriscena je že vsaka luknja." Soba predstojnice je bolj podobna študentovski: miza, stol, kavč, omara in umivalnik.

V začetku je bila ta sobica nekaj časa tudi njen stanovanje.

Ceprav je zdravnica dr. Baraga - Žiberna doma iz Mokronoga in je gimnazijo obiskovala v Novem mestu, je le nekakšna birokratska zahteva pripomogla, da je prišla v novomeško bolnico in potem tam tudi ostala. Po končanem študiju je zdravniški staž želeta opravljati v Ljubljani, a so takratni predpisi zahtevali, da ga po nekakšni krajevni pripadnosti opravlja v Novem mestu, sicer ji ga zavod ne bi plačal. In tako je Novo mesto in celotna regija kmalu dobila prvo redno zaposleno na oddelku za transfuziologijo, prvo specialistko transfuziologijo, prvo in za sedaj še edino predstojnico tega oddelka, kamor vsak teden ob torkih in četrtekih pride 80 do 100 krvodajcev.

"Večino stalnih poznam, še več po krvni skupini kot po priimku," se nasmeje prijetna gospa, tudi sama krvodajalka. "Še en odvzem mi manjka, pa bo 40-krat!" se pojavlja.

Ta zdravnica, ki ima vsak dan opraviti s krvjo in najbolje ve in vidi, kako kri dejansko rešuje življenje, se boji ene stvari - krv, krv na cestah. Te pa je veliko, veliko preveč. Zato se tako nerafa vozi z avtom. Za urejanje vrta, oblikovanje gline, slikanje na stelo ali klekljanje, kar je njen veselje, ga res ne potrebuje. V službo in domov pa hodi peš.

A. BARTELJ

Dr. Baraga - Žiberna je predstojnica bolnišničnega oddelka, ki sicer nima pacientov, a je bolnikom še kako potreben. Ne samo da kri tukaj odvzamejo, marveč vsako odveto dozo testirajo - tudi če gre za stalnega in rednega krvodajalca - na AIDS, 2 tipa zlatenice in sifilis, kri predelajo v posamezne komponente, jo pripravijo za transfuzijo, opravljajo preiskave bolnikov, za katere pripravljajo kri, in nosečnic ter opravljajo še vrsto drugih zahtevnih nalog. Vsekakor gre za izjem-

iz slovenske lirike

Je pa davi slanca pala

Je pa davi slanca pala
na zeleni travnike,
je se rožce pomorila,
vse te žlahrne rožice.

Men pa ni za žlahrne rožice,
če jih slanca pomori,
men je le za dekle moje,
če me ona zapusti.

Prav na sredi mojga srca
ena rožica cveti,
če ne boš ji prilivala,
se gotovo posuši.

"Kaj ji bodem prilivala,
nimam vinca ne vode?

Pa ji bodem prilivala
svoje svelte solzice."

MMS PORTOROŽ 2000

PORTOROŽ - Županja Občine Piran razpisuje javni natečaj za 23. Mednarodni festival zabavne glasbe MMS Portorož 2000, ki bo potekal od 15. do 23. julija. Prijavnice bodo sprejemali do 17. aprila na naslov: Agencija Plahutnik, Bošamarin 32, Koper. Za otroški in najstninski MMS je razpis podaljšan do 4. maja.

PISANICE IN DR SANKE

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika vabi na predvelikonočne ustvarjalne delavnice, na katerih bodo izdelovali belokranjske pisance in drsanke. V pondeljek, 10. aprila, bodo ob 17. uri izdelovali drsanke v knjižnici na Suhorju. V sredo, 12. aprila, bodo ob 16. uri pisali pisance v "kotičku" v Gradcu, ob 17. uri v sejni sobi na metliškem Pungartu, naslednji dan ob 16. uri pa še v knjižnici na Radvici. V petek, 14. aprila, se boste lahko ob 17. uri preizkusili izdelovanju drsank v sejni sobi na Pungartu. Za drsance prinesite s seboj olfa nož in trdo kuhanu obarvana jajca, za pisance pa izpohana jajca in pisače.

V najnovejši peti knjigi so na že ustaljen način z opisi, terenskimi in kabinetnimi risbami ter s fotografijami in načrti predstavljene najdbe iz gomil IV in V ter iz skeletnega planega groba I, ki je ležal med gomilama II in IV. Izkopavanja, ki jih je izvajal Dolenjski

Verini vodomci na plakatu

Glinasti ptiči Vere Vardjan, na katere je mogoče tudi piskati, so postali razpoznavni znak 13. razstave domačih in umetnostnih obrti

VELIKI NERAJEC - Vero Vardjan iz Velikega Nerajca pri Dragatušu večina poznava po ljudskem instrumentu gudalu, ki ga je začela izdelovati pred šestimi leti. Lani se je poizkusila še v gnetenju gline, odločila pa se je, da bo izdelovala predvsem vodomce, na katere je mogoče piskati. Te nenačadne in pri nas močno ogrožene ptice je, če ima človek srečo, videti tudi v bližini njene vase.

Arheološko bogastvo Novega mesta

Dolenjski muzej je izdal pomembno arheološko publikacijo - Izjemno arheološko bogastvo Novega mesta - Letošnja izkopavanja na Kapiteljski njivi že potekajo

NOVO MESTO - Dolenjski muzej je svojo skorajšnjo petdesetletnico (praznoval jo bo 1. junija) in stodesetletnico arheoloških izkopavanj v Novem mestu počastil že z dvema razstavama, konec prejšnjega tedna pa še z izidom pomembne arheološke publikacije Boruta Križa Novo mesto V-Kapiteljska njiva, s katero znova opozarja na izjemno bogastvo in pomembnost novomeške arheološke dediščine v evropskem merilu ter utrjuje novomeško arheologijo v zavesti domače in tuje strokovne javnosti.

Novo mesto se z velikim številom arheoloških najdišč na območju mesta in v njegovem bližnji okolici ter s številnimi pomembnimi arheološkimi najdbami v zadnjem obdobju vpisuje med najpomembnejša arheološka najdišča v Evropi, njegov pomen pa z novimi izkopavanji samo še narašča. Eno največjih in najpomembnejših najdišč v Novem mestu je Kapiteljska njiva, kjer je bilo doslej raziskanih osem prazgodovinskih gomil z grobovi iz časa kulture žarnih grobišč ter starejše in mlajše železne dobe. Rezultati terenskih arheoloških raziskav na Kapiteljski njivi so sistematično prikazani v treh od petih monografij, ki so izšle v knjižni zbirki Carniola Archaeologica. Zbirko so v Dolenjskem muzeju začeli izdajati leta 1986 na pobudo pok. arheologa Toneta Kneza, ki je tudi avtor prvih treh knjig.

V najnovejši peti knjigi so na že ustaljen način z opisi, terenskimi in kabinetnimi risbami ter s fotografijami in načrti predstavljene najdbe iz gomil IV in V ter iz skeletnega planega groba I, ki je ležal med gomilama II in IV. Izkopavanja, ki jih je izvajal Dolenjski

muzej v sodelovanju z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, so potekala poleti leta 1992 ter spomladi in poleti leta 1993. Grobovi v obeh gomilah so skeletni, v njih pa so bili številni grobni pridatki, vendar zelo poškodovani zaradi orana, nekatere so bili uničeni pri kopanju obrambnih jarkov med drugo svetovno vojno, svoje pa sta opravila še kislal dolenska zemlja in zmrzal. Tako se v grobovih niso ohranili organski pridatki (hrana, pijača, tkanine, leseno in pleteno posodje), pač pa predmeti, izdelani iz žgane gline, stekla, jantarja, brona, železa, svinca in cinka ter zelo redki predmeti, izdelani iz kosti, se prav različno posodje, nakit, orožje in oprema. V gomilih IV po številu pridatkov izstopa grob 2, v katerem so našli lončen-

no, steklene in jantarno ogrlico, bronasto fibulo, bronasti zapestnici idr. V gomili V pa izstopa t. i. knežji ženski grob, v katerem so med drugim našli množino stele-nega in jantarnega nakita, dopolnjenega z lističi iz zlate pločevine. Najdbe novejših izkopavanj bodo predstavljene v naslednjih knjigah zbirke Carniola archaeologica.

Medtem pa zavarovalna arheološka izkopavanja na Kapiteljski njivi potekajo naprej. Letos so z njimi začeli ta teden. Raziskati namrevajo vzhodni in skrajni zahodni del grobišča. Kot je povedal vodja izkopavanj arheolog Borut Križ, načrtujejo izkop dobrih 1000 m² velike površine arheološkega najdišča. Pričakujejo, da se tu nadaljuje plano mlajše zelenodobno grobišče in gomilno grobišče.

M. MARKELJ

DELA ZA DESETLETJA - Na Kapiteljski njivi potekajo sistematična arheološka izkopavanja že več kot deset let, trajala pa bodo gotovo še nekaj let. (Foto: MiM)

BELOKRAJNSKI VODOMCI NA PLAKATU - Vodomci Vere Vardjan iz Velikega Nerajca so njeni prvi izdelki iz gline. A četudi jih izdeluje še slabo leto, so ti lepi ptiči iz njene delavnice "odleteli" ne le po vsej Sloveniji, ampak tudi v tujino. Vesela pa je, da njenih izdelkov domače obrti niso dobro sprejeli le obiskovalci Bela krajine, temveč tudi strokovnjaki v Obrtni zbornici Slovenije, ki pripravljajo razstavo domače in umetnostne obrti. (Foto: M. B.-J.)

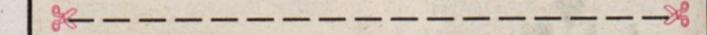

Zreje je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studio D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Nataši Pirc iz Velike vasi 39 pri Leskovcu. Nagrajenki čestitamo!

Lestvica, ki je na sprednu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih ob polnoči), je ta teden takšna:

1. (5) Na hribku kraj potoka - Tine Lesjak in Pevci s Pohorja
2. (1) Nisem pozabil - ansambel Mladi Dolenjeni
3. (4) Ta šmentani lov - ansambel Pogum
4. (2) Slovenski pozdravi - Brata Avsenik in Policijski orkester
5. (3) Cviček ni navaden striček - ansambel Vrsk
6. (9) Godcu v spomin - Trio Frančič
7. (8) Dolenjski "šmadone" - ansambel Mavrica
8. (-) Mamina ruta - ansambel Braneta Klavzarja
9. (6) Darovalcu - ansambel Tonija Verderberja
10. (7) Slovenska pesem - ansambel Petovio

Predlog: Vas domača - Jože Bohorč s prijatelji

KUPON ŠT. 14

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dostopa do rek in potokov ne bi smeli omejevati - O novih stopnicah v Krko pri kandijskem

mostu - Prošt se je hitro odzval na kritiko - Marjan lahko že sedi na klopcih

Andrej iz Šmihela sprašuje, kdo lahko zasebniku dovoli, da si sredstva mesta zabetonira stopnice v reko Krko. Zadnji tak primer je opazil pred dnevi, ko je šel čez kandijski most in se je zazril na desni breg nasproti frančiškanskega samostana. Andrej predvideva, da so reke in potoki pa tudi bregovi le-teh splošno ljudsko dobro, kar je veljalo že v rimskem pravu. Zasebna posest po njegovem ne bi smela omejevati prostega dostopa do bregov rek in potokov, v Novem mestu pa je dostop do Krke in Težkega potoka na več mestih onemogočen s škarpami in ograji, ki so si jih postavili zasebniki ali celo nekatere ustanove. Na-

čelnik upravne enote Novo mesto Jože Preskar je povedal, da velja pri kakršnikoli gradnji na obrežju vodotokov enaki postopki kot sicer. Na osnovi vodnogospodarskih smernic za vsak poseg v prostor ob vodotoku Ministrstvo za okolje in prostor izda vodnogospodarsko soglasje. Za konkretni primer v zvezi z novimi stopnicami ob kandijskem mostu načelnik Preskar ni žezelil dati podatkov, saj je to le eden izmed številnih primerov.

Katarina Ž. iz Novega mesta je pojavila kapiteljskega prošča Lapa, ki se je takoj odzval na kritike in s kapiteljskega zvonika sneli sklice barvne lučke, pričakuje pa, da se bo isto zgodilo tudi smrečicam, ki so jih zasadili ob kapiteljskem obzidju.

Upokojenec Marjan z Mestnih njiv bi rad vedel, kdo je pristojen, da se ob sprehajalni poti nad Krko v Ragovem logu postavijo klopci. Zdaj namreč tam stojijo le betonski podstavki. V njegovi mladosti je za red v Ragovem logu skrbel gospod Tinta, strah in trepet novomeških paglavcev, med katerimi je bil tudi on. Mirko Grahek z mestne občine Novo mesto je pojasnil, da vsako zimo vseh šest klopcov iz Ragovega loga pospravijo in jih skupaj s koši za smeti obnovljeno in prebarvano spet namestijo, kar so letos že storili. Pred leti so v Ragovem logu namestili tudi klopcem in mizice iz vzdoljno prežaganih debel, a so jih vandalsko razpoloženi sprejhalci pometali v Krko, kar se

SPET NAGRADA ZA REŽISERKO WEISSOVO

PORTOROŽ - Na tretjem festivalu slovenskega filma, ki se je konec preteklega tedna končal v Portorožu, sta Tomo Križnar in Metličanka Maja Weiss prejela za film Nube, čisti ljudje, ki je nastal v produkciji Bela filma in koprodukciji RTV Slovenija, nagrado za najboljše igrano ali dokumentarno delo. Sicer pa bo Weissova tudi prva Slovenka, ki bo režirala celovečerni igralni film. Priprave na avanturistični psihološki triler z naslovom Varuh meje že tečejo, pričovedoval pa bo o treh študentkah, ki se s kanuji spustijo po Kolpi. Snemanje bo med 15. julijem in 15. avgustom.